

Zienswijzennota bestemmingsplan 'Nijensleek – uitbreiding zandwinning'.

Versie definitief.

1. INLEIDING

Het ontwerp-bestemmingsplan 'Nijensleek - uitbreiding zandwinning' heeft met ingang van 4 december 2014, gedurende een periode van 6 weken, in het gemeentehuis, ter inzage gelegen. Ook is het bestemmingsplan op [www. ruimtelijkeplannen.nl](http://www.ruimtelijkeplannen.nl) geplaatst.

Tijdens de periode van ter inzage bestond voor een ieder de mogelijkheid een zienswijze in te dienen.

Er zijn 4 zienswijzen ontvangen. Deze zijn ingediend door:

1. Achmea rechtsbijstand, verseonnummer 15/00364;
2. Univé rechtshulp, verseonnummer 1500703;
3. privé persoon, verseonnummer 15/00745;
4. privé persoon, verseonnummer 15/00785.

Vanwege de Wet bescherming persoonsgegevens is in deze nota geen gebruik gemaakt van de persoons- en adresgegevens van de particuliere indiener van de zienswijzen. De zienswijzennummers 3 en 4 zijn daarom geanonimiseerd opgenomen in deze nota.

De zienswijzen zijn zowel tijdig ingediend als gemotiveerd. Ze zijn daarom ontvankelijk.

De provincie Drenthe heeft per brief van 15 januari 2015 laten weten dat het ontwerp-bestemmingsplan geen aanleiding geeft tot een nadere reactie. De eerder gemaakte opmerkingen hebben voldoende doorwerking verkregen in het ontwerp-bestemmingsplan.

2. UITGANGSPUNTEN VOOR DE INHOUDELIJKE REACTIE

De argumenten in de zienswijzen zijn in deze nota thematisch samengevat en voorzien van een inhoudelijk reactie. Per argument wordt aangegeven of deze gegrond of ongegrond is. De nota wordt als bijlage bij het (vastgestelde) bestemmingsplan gevoegd.

Naast de procedure van onderhavig bestemmingsplan heeft G. Hellinga B.V, hierna te noemen Hellinga, de volgende vergunningen aangevraagd:

- a. een watervergunning bij het Waterschap Drents Overijsselse Delta;
- b. een ontgrondingsvergunning bij het college van gedeputeerde staten van Drenthe.

De stand van zaken met betrekking tot deze vergunningen is als volgt.

Ad. a. Watervergunning

De vergunning is op 16 januari 2014 verleend. Daartegen zijn bezwaarschriften ingediend. Deze zijn bij besluit van 7 juli 2014 ongegrond verklaard. Tegen dat besluit is beroep ingesteld bij de rechtbank Noord-Nederland.

De rechtbank heeft, alvorens te besluiten, advies ingewonnen bij de Stichting Advisering Bestuursrechtspraak voor Milieu en Ruimtelijke Ordening (de StAB).

De rechtbank heeft op 23 mei 2016 uitspraak gedaan. De beroepen van de niet niet-ontvankelijk verklaarde eisers zijn ongegrond verklaard.

Op 13 juli 2016 heeft het Waterschap contact opgenomen met de Raad van State. Hieruit blijkt, dat belanghebbenden geen hoger beroep hebben ingesteld. De watervergunning is daarmee in rechte onaantastbaar geworden.

Ad. b. Ontgrondingsvergunning

Het college van gedeputeerde staten van Drenthe heeft bij besluit van 13 juni 2016 de vergunning verleend. De tegen het ontwerpbesluit ingediende zienswijzen zijn bij de besluitvorming betrokken. Tot 26 juli 2016 was er de mogelijkheid tot het instellen van beroep van bij Raad van State.

Op 9 augustus 2016 heeft de provincie contact opgenomen met de Raad van State. Hieruit blijkt, dat indieners van zienswijzen geen beroep hebben ingesteld. De ontgrondingsvergunning is daarmee in rechte onaantastbaar geworden.

Procedure en beoordeling zienswijzen ontwerpbestemmingsplan

In hoofdstuk 1 van deze nota is vermeld dat er 4 zienswijzen tegen het ontwerp-bestemmingsplan zijn ingediend. Een aantal van de in de zienswijzen genoemde argumenten komt overeen met argumenten in het beroepschrift tegen de watervergunning. Dit zijn de hydrologische effecten en het ontbreken van een adequate belangenafweging .

Gelet hierop is, na en in overleg met Hellinga, besloten met het besluit tot vaststelling van het bestemmingsplan te wachten tot het moment waarop de rechtbank Noord-Nederland uitspraak heeft gedaan op de beroepschriften ingediend tegen watervergunning. De indieners van de zienswijzen zijn hiervan bij brief d.d. 2 april 2015 in kennis gesteld.

In een aantal zienswijzen tegen het ontwerp-bestemmingsplan is gesteld, dat het geohydrologisch onderzoek wat Wiertsema & Partners, op verzoek van Hellinga heeft gedaan, ontoereikend, onvolledig of onjuist is. Een aantal reclamanten onderbouwt dit door te verwijzen naar een contra-expertise, uitgevoerd door Boorsma BV. Dit was ook bij de watervergunning het geval. Daarom heeft de rechtbank Noord-Nederland de StAB ingeschakeld voor het uitbrengen van een deskundigen-bericht. Dit bericht is op 17 september 2015 uitgebracht. Partijen konden daarop reageren. Bij brief van 14 december 2015 heeft de Stichting aanvullend gerapporteerd.

Bij de beoordeling van de zienswijzen is rekening gehouden met de volgende documenten:

1. het deskundigenbericht van de Stichting Advisering Bestuursrechtspraak voor Milieu en Ruimtelijke Ordening (de StAB) d.d. 17 september 2015;
2. de aanvullende rapportage van de StAB d.d. 14 december 2015;
3. uitspraak van de rechtbank Noord-Nederland d.d. 23 mei 2016 op de beroepen ingediend tegen de door het waterschap verleende watervergunning;
4. het besluit van gedeputeerde staten van Drenthe d.d. 13 juni 2016 tot verlening van een ontgrondingsvergunning aan Hellinga, inclusief de nota van beantwoording zienswijzen.

Het oordeel van de StAB, genoemd in de documenten bij de punten 1 en 2 wordt, zoals ook de rechtbank in de uitspraak van 23 mei 2016 bij heeft overwogen, gevolgd. Voor dit bestemmingsplan betekent dit dat de conclusies van het geohydrologisch onderzoek, die ook een deel uitmaken van de belangenafweging in de bestemmingsplanprocedure, overeind zijn gebleven. In de beantwoording van de zienswijzen op het ontwerpbestemmingsplan, voor zover deze zich richten op de geohydrologische effecten, wordt hiernaar terugverwezen.

3. INHOUD ZIENSWIJZEN

In dit hoofdstuk worden de ingekomen zienswijzen samengevat en voorzien van een (gemeentelijke) reactie. Omdat de verschillende zienswijzen veel raakvlakken hebben is, zoals in hoofdstuk 1 al is gemeld, gekozen voor een thematische behandeling. Bij ieder thema is tussen haakjes aangegeven welke indieners hierbij horen.

3. 1. Hydrologische effecten

A. Schade voor omliggende gronden (1, 2, 3)

Reclamanten zijn eigenaren van agrarische percelen die op korte afstand van de geplande uitbreiding van de zandwinning liggen. Zij vrezen, dat, als gevolg van de geplande uitbreiding, de hydrologische situatie zodanig wijzigt dat er droogte- dan wel natschade ontstaat.

Er is sprake van een negatieve ontwikkeling voor de agrarische bedrijfsvoering. Voor de bepaling van de droogte- en natschade is alleen uitgegaan van grasland. Met maïsland is geen rekening gehouden.

Reactie

De effecten van de ontwikkeling op het geohydrologisch systeem zijn door Wiertsema & Partners (W&P) onderzocht. Het rapport is opgenomen bij het bestemmingsplan en ligt ook ten grondslag aan de verleende watervergunning en ontgrondingsvergunning. In principe kan er verlaging van de grondwaterstand worden verwacht. Dit is echter afhankelijk van het peilbeheer in de plas. Door het hogere peil dat het waterschap in de plas zal gaan handhaven wordt eventuele verdroging gemitigeerd. Vooralsnog leiden de modeluitkomsten niet tot een mate van vernatting die de (bodem)geschiktheid voor grasland aantast. Om de daadwerkelijk optredende effecten te monitoren is geadviseerd rondom de zandwinlocatie een peilbuisnetwerk aan te brengen. Daarop is een monitoringsplan opgesteld, wat ook bij het bestemmingsplan is gevoegd. De betreffende peilbuizen zijn in januari 2015 geplaatst.

De effecten worden volgens het monitoringsplan gemonitord in het kader van de ontgrondingsvergunning. In geval van wateroverlast worden ook maatregelen getroffen in het kader van de watervergunning. In het bestemmingsplan hoeven geen bepalingen over schade op te worden genomen, omdat dit aspect al is geregeld in de Wet ruimtelijke ordening. Een ieder is vrij om een verzoek tot planschade in te dienen. Schade als gevolg van de verleende watervergunning komt eventueel voor vergoeding in aanmerking op grond van een nadeelcompensatieregeling van het waterschap.

De zandwinning en omliggende percelen liggen in een beekdal met een vastgestelde, door het waterschap te realiseren drooglegging, overeenkomend met grondwaterstanden geschikt voor grasland (grondwatertrap IIIb). De realisatie van de uitbreiding van de zandwinning maakt dit niet anders. Bij de vastgestelde grondwatertrap IIIb wordt inderdaad geen rekening gehouden met de teelt van maïs of andere akkerbouw.

Via monitoring zal worden vastgesteld of er verdroging of vernatting als gevolg van de zandwinning optreedt en of deze effecten kunnen leiden tot schade. Naderhand wordt bepaald of het optreden van schade moet worden beperkt door mitigerende maatregelen.

Het beekdal heeft beleidsmatig een drooglegging met bijbehorende grondwaterstanden die het gebied geschikt maken voor weidebouw. Als er vernatting zou optreden die verder gaat dan grondwatertrap IIIb dan worden mitigerende maatregelen waarschijnlijk (aanpassing van het peil in de plas, drainage, bezanding, etc.).

Conclusie

De zienswijze is ongegrond.

B. Bodemdaling (3)

Reclamant vreest bodemdaling als gevolg van de uitbreiding. Deze zal ontstaan doordat zand met de grondwaterstromen mee stroomt naar de zandput. De omliggende landerijen zullen hierdoor schade door vernatting lijden. Hiervoor is geen nulmeting verricht. Ook zijn er geen bepalingen over vervolgmetingen en de vergoeding van schade.

Reactie

Deze zienswijze is behandeld bij de ontgrondingsvergunning. Daarbij is beoordeeld dat mee stromen van individuele zandkorrels met grondwaterstromen alleen kan plaatsvinden bij hoge stroomsnelheden, zoals deze kunnen optreden bij een plotselinge verlaging van het peil. Alleen dan kan vloeïng van zand en water op het talud ontstaan. De kans op deze vloeïngen is in het kader van de ontgrondingsvergunning onderzocht. Geconcludeerd is dat vloeïngen niet optreden bij geleidelijke peilverlaging van de plas. Wanneer water en zand richting de plas wordt gevoerd, leidt dit tot onstabiliteit van het talud. In de ontgrondingsvergunning zijn voorschriften opgenomen ten aanzien van de taludstabiliteit (A.12, A.14, A.19). Van bodemdaling als gevolg van mee stromend zand kan daarmee geen sprake zijn.

Conclusie

De zienswijze is ongegrond.

C. Nulmeting/monitoring (1, 3)

Reclamanten stellen dat er geen nulmeting is gedaan en dat er geen bepalingen zijn over vervolgmetingen. Om de daadwerkelijke hydrologische effecten te monitoren wordt in de toelichting geadviseerd om rondom de locatie een peilbuisnet-werk aan te brengen. Het gaat om een advisering en reclamant is er niet gerust op dat effectieve mitigerende maatregelen genomen worden in geval van gebleken droogte/vernatting. Ook is niets vermeld over vergoeding van schade.

Reactie

De monitoring en eventuele maatregelen vinden plaats volgens het monitoringsplan dat als bijlage bij het bestemmingsplan is gevoegd. De betreffende peilbuizen zijn op 13 januari 2015 geplaatst.

Volgens het aanvullende StAB-rapport is er met de huidige stand der techniek, waarbij de metingen continu kunnen plaatsvinden en waarbij in een grondwatermodel rekening kan worden gehouden met de weersomstandigheden, met één jaar een redelijk goed beeld van de grondwaterstanden te vormen.

De uitbreiding van de zandwinning, die begint met fase 1, zal niet eerder dan aan het einde van 2016 starten. De mogelijke effecten van de verandering van zomerpeil naar winterpeil en van winterpeil weer naar zomerpeil worden in peilbuizen geregistreerd, terwijl de uitbreiding van de zandwinning nog niet is gerealiseerd. De nul-situatie is dan voldoende vastgesteld.

De effecten van de winning van zand en het daaraan gekoppelde peilbeheer op de geohydrologie moeten worden gemonitord op grond van artikel A.21. van de ontgrondingsvergunning. Van belang is ook artikel A. 23. van de ontgrondingsvergunning. In dat artikel is bepaald dat de geïnventariseerde grondwaterstanden en stijghoogten, het peil in de plas, de neerslag en de verdamping in opdracht van de vergunninghouder, door een onafhankelijk geohydrologisch adviseur moeten worden uitgewerkt en geanalyseerd. De uitwerking en de analyse moeten zijn gericht op het mogelijk optreden van nadelige effecten van de ontgroning en mogelijke aanpassingen aan het peilbeheer van de plas of de waterbeheersing. Aspecten die in deze analyse aandacht moeten hebben:

- *mogelijke verdroging of vernatting als gevolg van de zandwinning Moerhoven;*
- *mogelijke aanpassingen in het peilbeheer of andere mitigerende maatregelen, en*
- *evaluatie van het monitoringprogramma.*

De geïnventariseerde gegevens alsmede de uitwerking en analyse ervan, moeten jaarlijks in de maand april van dat zelfde jaar worden gerapporteerd aan het bevoegd gezag. Een populaire samenvatting van de resultaten dient onderdeel te zijn van deze rapportage. Vergunninghouder moet er voor zorgen, dat deze samenvatting in ieder geval wordt toegezonden aan diegenen die naar aanleiding van de ontwerpvergunning zienswijzen hebben ingediend en stelt, indien zij hierom verzoeken, de totale rapportage aan hen ter beschikking.

Conclusie

De zienswijze is ongegrond.

D. Tegenonderzoek Boorsma (1, 2, 3)

Met het realiseren van de uitbreiding van de zandwinning zal ten oosten daarvan de waterschaarste toenemen en ten westen ervan de watervoorraad toenemen. In het onderzoek van W&P wordt hierover onvoldoende duidelijkheid gegeven. Reclamanten dragen aan dat het onderzoek van W&P ontoereikend is en hebben daarom een contra-expertise ingebracht. Dit tegenonderzoek is uitgevoerd door Boorsma B.V.

Reactie

Bij de inspraakprocedure van het bestemmingsplan heeft W&P al gereageerd op het rapport van Boorsma. Hiervoor wordt verwezen naar de reactienota overleg en inspraak. In de fase van het ontwerpbestemmingsplan zijn aanvullende bezwaren geuit door reclamanten op basis van gegevens van Boorsma B.V. Deze bezwaren richten zich op de juistheid van het uitgevoerde onderzoek en zijn inhoudelijk ook behandeld in kader van de watervergunning en de ontgrondingsvergunning en zijn daarmee voldoende afgedekt. In het kader van het bestemmingsplan wordt hiervan uitgegaan.

Conclusie

De zienswijze is ongegrond.

E. Beroep watervergunning (1, 2)

Door waterschap Reest en Wieden is op 16 januari 2014 een watervergunning verleend voor de uitbreiding van de zandwinning. Het bezwaar dat reclamanten hebben ingediend is ongegrond verklaard. Tegen deze beslissing is beroep ingediend. Het ingediende beroep wordt ook als zienswijze tegen het bestemmingsplan ingediend.

Reactie

Het beroep dat is ingesteld tegen de verleende watervergunning richt zich eveneens op de hydrologische effecten van de uitbreiding. Op het beroep tegen de watervergunning heeft de rechtbank Noord-Nederland inmiddels uitspraak gedaan op 20 mei 2016. De rechtbank heeft alle ingediende beroepen ingediend tegen de watervergunning ongegrond verklaard. Uit de uitspraak blijkt, mede gelet op rapportages van de Stichting Advisering Bestuursrechtspraak, dat het rapport van W&P aan de bestreden watervergunning ten grondslag kon worden gelegd. Op de bezwaren van reclamanten inzake de hydrologische aspecten wordt in de uitspraak inhoudelijk ingegaan. Dit vormt ook het uitgangspunt voor dit bestemmingsplan.

Conclusie

De zienswijze is ongegrond.

3. 2. Aantasting landschap

A. Niet passende functie (1, 2)

Reclamanten zijn van mening dat een grote waterplas niet in het grootschalige agrarische productielandschap hoort. Het beplanten van de oevers met rietkragen zal onvoldoende inbedding in het landschap geven.

De zandwinning valt volgens het beeldkwaliteitsplan van de gemeente Westerveld in het beekdalenlandschap. Kenmerkend zijn onder meer openheid, verdichting door houtwallen en hoofdzakelijk grasland.

Er wordt niet of onvoldoende gemotiveerd waarom en hoe de grotere zandwinning bij kan dragen aan dit type landschap. Er worden meer houtwallen en grasland onttrokken voor water. Dit komt het landschapstype niet ten goede. Het landschap wordt onomkeerbaar veranderd.

Reactie

Allereerst wordt opgemerkt dat een zandwinning een activiteit is die per definitie in het buitengebied plaatsvindt. Het buitengebied van de gemeente Westerveld kent een grote verscheidenheid aan landschappen. In het Beeldkwaliteitsplan zijn 6 landschapstypen benoemd. De bestaande zandwinning en de geplande uitbreiding zijn onderdeel van het Beekdalenlandschap. De door reclamant genoemde kenmerken zijn inderdaad 3 van de 6 genoemde kwaliteiten van beekdalen. Het beeldkwaliteitsplan is geen keurslijf, maar een hulpmiddel om een gemeenschappelijk doel te verwezenlijken, namelijk het vergroten van de ruimtelijke kwaliteit.

De uitbreiding van de zandwinning resulteert niet in een verdichting van het landschap en ook niet in het onttrekken van houtwallen. Ook blijft het gebruik in de omgeving hoofdzakelijk grasland. In de toelichting van het bestemmingsplan is beschreven hoe het plan wordt ingepast in het landschap. Het uitgangspunt hiervoor is het plan van B+O Architecten BV, waarvan een beschrijving is opgenomen in de toelichting van het bestemmingsplan.

De uitvoering van dit plan, hetgeen vooral betrekking heeft op de afwerking van de randstroken en taluds (maaiveldhoogte, beplanting en beheer, inclusief de realisatie van de demping van een deel van de huidige plas) is in de ontgrondingsvergunning als voorwaarde opgenomen (A.6. en A.7.).

De randstroken zijn in het bestemmingsplan als 'Groen' bestemd. Hiermee is het plan van B+O Architecten en de uitvoering daarvan volgens de ontgrondingsvergunning planologisch mogelijk.

Conclusie

De zienswijze is ongegrond.

B. Borging inpassing zanddepot (3)

N.a.v. de toelichting op de bestemming Agrarisch -2 op bladzijde 18 (3^e alinea) is opgemerkt dat de omgeving al 30 jaar tegen witte zandbulten aankijkt. Door het aanleggen van een aarden wal met beplanting kan het zanddepot aan het zicht worden onttrokken. In het bestemmingsplan zijn geen concrete hoogten aangegeven van de aarden wal, de beplanting en de hoogte van het zanddepot. Daarmee is niet gewaarborgd dat het depot buiten zicht blijft.

Reactie

Bij een zandwinning hoort een zanddepot. Rondom het zanddepot is een aarden wal aanwezig, waarbinnen het zand wordt gespoten. De aarden wal is begroeid van nature met lage beplanting, waardoor het zanddepot gedeeltelijk aan het zicht wordt onttrokken. De hoogte van het zanddepot is afhankelijk van de oppervlakte en van de productieomvang. De omvang van het depot is nu niet begrensd. Dit is ook geen voorwaarde van de gemeente of van de provincie voor de uitbreiding van

het zanddepot. Het is daarom niet nodig om regels te stellen die waarborgen dat het depot uit het zicht blijft.

De ontwikkeling stelt een voortzetting van de zandwinning voor en niet een vergroting van de productieomvang. Het depot is daarom ook een voortzetting van de bestaande situatie en verandert niet. Het huidige depot wordt wanneer met de 2^e fase van de uitbreiding is begonnen verplaatst. Dit is in figuur 3 van de toelichting zichtbaar gemaakt. Na afronding van de zandwinning wordt het depot verwijderd. Eventuele inpassingmaatregelen met opgaande beplanting zijn gelet op de tijdsduur van groei niet doelmatig. Een dergelijke inpassing past ook niet in het open landschap.

Conclusie

De zienswijze is ongegrond.

3. 3. Verschil bestemmingsplan en watervergunning (2)

De inrichting op basis van de watervergunning wijkt af van het ontwerpbestemmingsplan. De oppervlakte water is in het bestemmingsplan kleiner. Wel is uitgegaan van hetzelfde onderzoeksrapport van W&P. In de plankaart is de hoek links onder bestemd als natuur en de uitsteek rechtsboven zal worden ingericht als gronddepot. Beide gebieden zijn op basis van de watervergunning ingericht als water. Reclamanten menen dat de conclusies van hetzelfde rapport niet voor twee afwijkende inrichtingen kunnen gelden. De ruimtelijke afbakening hierdoor onduidelijk.

Reactie

De ruimtelijke afbakening van het plan is helder. Op de verbeelding van het bestemmingsplan is de omvang en fasering van de zandwinning opgenomen. Deze komt overeen met de ontgrondingsvergunning. Het gaat om fase 1 en 2.

In eerste instantie is de watervergunning aangevraagd voor 3 fasen, maar conform verwachting en opgave van de initiatiefnemer is later besloten om het bestemmingsplan voor de uitbreiding te beperken tot fase 1 en 2. Fase 3, zoals bedoeld in de watervergunning en het rapport van W&P, wordt niet gerealiseerd. Op grond van het bestemmingsplan en de ontgrondingsvergunning is dit ook niet mogelijk.

In het rapport van W&P is hiermee rekening gehouden. In paragraaf 2.2 van dat rapport is beschreven dat voornamelijk de effecten als gevolg van de uitbreiding van de 3 fasen beschouwd. Er is sprake van een worst-case benadering, waarbij geldt dat minder winning tot minder potentiële effecten leidt. Het dempen van de zuidoostelijk gelegen hoek en het inrichten daarvan als natuur conform het inpassingsplan van B+O Architecten BV is als voorwaarde in de ontgrondingsvergunning opgenomen (voorwaarden A.6. en A.7.).

Conclusie

De zienswijze is ongegrond.

3. 4. Geen adequate belangenafweging (1, 2)

De agrarische belangen van reclamanten zijn niet goed afgewogen tegen de belangen van de initiatiefnemer. Deze zijn ten onrechte centraal gesteld.

Een nader onderzoek naar alternatieve locaties die landschappelijk beter inpasbaar zijn ontbreekt.

De regionale behoefte aan zandwinning is niet cijfermatig aangetoond.

In de toelichting is aangegeven dat er tot een maatwerkoplossing is gekomen met diverse overleggen. Reclamanten stellen dat zij geen serieuze gesprekspartner waren.

Reactie

De mogelijke effecten voor de agrariërs zijn uitvoerig onderzocht. Geconcludeerd is dat door de zandwinning de bodemgeschiktheid voor het agrarisch grondgebruik niet onevenredig wordt aangetast. Rond de uitbreiding van de zandwinning wordt het grondwater gemonitord. Op basis van

de monitoring wordt bepaald hoe groot de effecten daadwerkelijk (kunnen) zijn. Indien daarvoor de noodzaak bestaat wordt hierop bijgestuurd.

Alternatieve locaties zijn niet aan de orde. Het heeft vanuit verschillende beleidsdocumenten, zoals het provinciaal omgevingsplan, de sterke voorkeur om uitbreiding van bestaande locaties te laten prevaleren boven nieuwe locaties. Bovendien zijn er vrijwel altijd agrarische belangen aan de orde.

Wat betreft de behoefte is in de reactienota overleg en inspraak al aangehaald dat het gaat om de behoefte van de Drentse zandwinners. De uitbreiding is niet gericht op een intensievere winning, maar om een voortzetting van de huidige bedrijfsvoering vanuit de uitbreiding.

De behoefte aan zand is afgewogen in het kader van de op 13 juni 2016 verleende ontgrondingsvergunning. Hierin is het volgende overwogen:

‘In de Omgevingsvisie Drenthe is aangegeven dat winningen van zand zo veel als mogelijk plaats moeten vinden op centrale locaties binnen Drenthe. Voor de winning van ophoogzand wordt in de Omgevingsvisie uitgegaan van regionale spreiding van zandwinningen: de winning van G. Hellinga Holding B.V. te Nijensleek is één van de centrale zandwinningen. Deze centrale zandwinningen zijn noodzakelijk om te kunnen voorzien in de Drentse behoefte aan bouwgrondstoffen.

De huidige zandwinplas van de aanvrager is uitgeput. De nu aangevraagde uitbreiding en verdieping van de zandwinning passen binnen de bovengenoemde beleidsuitgangspunten van centralisatie.

Aangezien deze centrale zandwinning deels moet voorzien in de Drentse behoefte aan bouwgrondstoffen, is de noodzaak van deze aanvraag aangetoond’(einde citaat).

De overleggen om te komen tot een maatwerkoplossing, zijn gevoerd in het kader van de Omgevingsvisie Drenthe en niet in het kader van onderhavig bestemmingsplan.

Conclusie

De zienswijze is ongegrond.

3. 5. Coördinatie verschillende procedures (2)

Voor de uitbreiding is een watervergunning nodig, moet het bestemmingsplan worden aangepast en is ook nog een ontgrondingsvergunning van Gedeputeerde Staten nodig. Voor een goede inschatting van de daadwerkelijke en definitieve gevolgen ware het beter geweest als de gehele procedure ineens was ingezet.

Reactie

Aanvankelijk was het ook de bedoeling om de verschillende procedures parallel te laten lopen.

Verschillende bestuursorganen zijn bevoegd. De doorlooptijden van de te volgen procedures zijn verschillend. Daarom is er voor gekozen de procedures toch apart te volgen. Wel is nauw overleg gevoerd tussen de verschillende partijen om discrepanties zoveel mogelijk te voorkomen. Zie in dit verband ook hoofdstuk 2 van deze nota.

Conclusie

De zienswijze is ongegrond.

3. 6. Recreatief-natuurlijke vervolgfunctie niet mogelijk (3)

In de toelichting wordt melding gemaakt van natuurontwikkeling. Op het kaartje zijn natuurgebieden ingetekend. Ook het perceel van reclamant is hierop deels als natuur aangegeven. Reclamant geeft aan dat het land wordt gebruikt als bouwland en grasland en dat van natuur geen sprake zal zijn. Bovendien is door de diepte van de waterplas natuurvorming niet mogelijk. Deze paragraaf kan daarom misleidend worden genoemd.

Reactie

De natuurlijk-recreatieve vervolgfunctie komt uit een verkenning 'Van Wold naar Weerribben' (19 december 2006) die is opgesteld in opdracht van verschillende (overheids)instanties (de gemeenten Steenwijkerland en Westerveld, Natuurmonumenten, Staatsbosbeheer, Waterschap Reest en Wieden en de provincies Overijssel en Drenthe). De verkenning biedt een globale visie op de ontwikkeling van een robuuste verbinding die wellicht potenties biedt voor functies zoals waterberging, recreatie of particulier en agrarisch natuurbeheer. De zandwinning is hierin slechts een klein onderdeel van een groter gebied.

In de toelichting van onderhavig bestemmingsplan is gemeld dat de verkenning kansen biedt voor de positie van de zandwinning als natuurgebied in combinatie met waterberging en waterrecreatie. Er worden in het bestemmingsplan geen uitspraken gedaan over een uitwerking hiervan en over eigendomsposities, noch wordt deze toekomstvisie mogelijk gemaakt. Hierover zullen in een later stadium, na afronding van de zandwinning, keuzes worden gemaakt. De uitvoerbaarheid van de verkenning staat in deze procedure niet ter discussie.

Conclusie

De zienswijze is ongegrond.

3. 7. Ecologische effecten (3)

Reclamant vreest dat de waterplas ganzen aantrekt. In de reactienota op de inspraakreactie is gesteld dat het areaal grasland afneemt en daarmee ook het foeragegebied voor ganzen.

Verder is aangegeven dat er bij andere afgravingen geen sprake is van toename van het aantal ganzen. Voor zover bekend zijn er geen metingen bekend. In Nijensleek heeft in ieder geval geen nulmeting plaatsgevonden. Het heeft er alle schijn van dat de ganzenpopulatie zal toenemen omdat die dieren houden van een combinatie water met nabijgelegen graslanden.

Een rietomgeving is een ideale leefomgeving voor muizen. Die zullen ook de landerijen intrekken en schade aan gewassen gaan veroorzaken. In het bestemmingsplan is niets opgenomen over het beperken of vergoeden van deze schade.

Reactie

In de uitgevoerde mer-beoordeling die als bijlage bij het bestemmingsplan is gevoegd zijn uitspraken gedaan over de invloed van het plan op de ganzenpopulatie. De omvang van de ganzenpopulatie wordt bepaald door de balans tussen het wateroppervlak en de hoeveelheid grasland. Het huidige wateroppervlak is geen begrenzer voor de ganzenpopulatie, aangezien deze al van zodanige omvang is dat hierin nog veel extra ganzen kunnen verblijven. Door de uitbreiding van de zandwinplas neemt bovendien het areaal grasland en daarmee de foerageermogelijkheid in de directe omgeving af. De uitbreiding kan daarom geen toename van de ganzenpopulatie tot gevolg hebben.

Muizenplagen in agrarisch gebied hebben vrijwel altijd betrekking op veldmuizen, een soort die niet gedijt in moerassen en rietland. Enige vernatting van de omgeving zal zelfs leiden tot een minder geschikt leefgebied voor deze soort.

Conclusie

De zienswijze is ongegrond.

3. 8. Instortingsgevaar (4)

Reclamant vreest instorting als gevolg van de uitbreiding, waardoor de direct omliggende gronden onveilig worden.

Reactie

In het onderzoek van W&P is een uitvoerige analyse naar de taludstabiliteit gedaan. Hieruit blijkt dat er geen sprake is van een onveilige situatie mits de wijze van aanleg gebeurt met inachtneming van de door W&P gegeven adviezen ten aanzien van de taludstabiliteit. Dit is gewaarborgd in de ontgrondingsvergunning (voorwaarde A.14.).

Conclusie

De zienswijze is ongegrond.

3. 9. Afstand tot omliggende functies (4)

De insteek van de nieuwe zandwinning begint op 15 meter van het perceel van reclamant. Deze vindt dit onacceptabel omdat ieder bedrijf dat uitbreidt op minimaal 50 of 100 meter vanaf de burens moet blijven.

Reactie

Niet duidelijk is waar reclamant de aan te houden afstanden op baseert. Er zijn in het algemeen geen vaste afstanden tussen zandwinningen en landbouwpercelen bepaald. Op basis van de inmiddels vervallen ontgrondingsvergunning voor de bestaande zandwinning moet de insteek van de ontgraving ten minste 15 meter vanaf de kadastrale grenzen van het ontgrondingssterrein blijven. In de ontgrondingsvergunning voor de nieuwe zandwinning is deze afstand verruimd naar 20 meter (voorwaarde A.10.).

Conclusie

De zienswijze is ongegrond.

4. VOORSTEL

Voorgesteld wordt om de zienswijzen ongegrond te verklaren en het bestemmingsplan ongewijzigd vast te stellen.

In hoofdstuk 3.2 van de toelichting wordt de actuele tekst van de Omgevingsvisie Drenthe 2014 opgenomen.

De in hoofdstuk 2 genoemde stukken zijn als bijlage bij deze zienswijzennota opgenomen. Hetzelfde geldt voor de door het waterschap Reest & Wieden bij besluit van 26 november 2014 verleende watervergunning en het besluit van gedeputeerde staten van Drenthe d.d. 28 oktober 2014 waarbij is geconcludeerd, dat er geen noodzaak bestaat tot het opstellen van een milieueffectrapport.

Bijlagen bij zienswijzennota bestemmingsplan 'Nijensleek – uitbreiding zandwinning'.

Bijlage 1	Deskundigenbericht StAB d.d. 17 september 2015
Bijlage 2	Aanvullende rapportage StAB d.d. 14 december 2015
Bijlage 3	Uitspraak rechtbank op beroepen tegen watervergunning d.d. 23 mei 2016
Bijlage 4	Besluit gedeputeerde staten provincie Drenthe tot verlenen ontgrondingsvergunning, inclusief nota van beantwoording zienswijzen d.d. 13 juni 2016
Bijlage 5	Verleende watervergunning d.d. 26 november 2014
Bijlage 6	Besluit gedeputeerde staten inzake geen noodzaak milieueffectrapportage d.d. 28 oktober 2014

BIJLAGE 1

Verslag ex artikel 8:47 Algemene wet bestuursrecht

Opdrachtgever
**Rechtbank Noord-Nederland
afdeling bestuursrecht**

Kenmerk opdrachtgever
**LEE 14/3583, 14/372214/3725, 14/372,
14/3728, 14/3729 en 14/3736 BESLU**

Datum opdracht
19 juni 2015

Onderwerp
Watervergunning van G. Hellinga, te Steenwijk

Kenmerk StAB
StAB-39757

Datum
17 september 2015

Opsteller
**ing. K.S. de Croon
drs. I.J. van der Wal**

Toetser
mr. ir. O.W.J.M. Scholte

Inhoud

	Samenvatting	3
1	Inleiding	4
1.1	Het besluit	4
1.2	Eisers	4
1.3	Onderzoeksopdracht	5
1.4	De bezwaren	5
1.5	Werkwijze	5
1.6	Leeswijzer/ opzet verslag	6
2	De kwestie	7
2.1	De situering en de werkzaamheden	8
2.2	Overzicht besluitvorming	10
2.3	Het geschil	12
3	De rapporten	13
3.1	Geohydrologisch rapport W&P	13
3.2	Rapport Boorsma (contra-expertise)	15
4	Bezwaren met betrekking tot de watervergunning	16
4.1	Veenlaag	16
4.1.1	Standpunten partijen	16
4.1.2	Beoordeling StAB	17
4.2	Verticale en horizontale doorlatendheid	22
4.2.1	Standpunten partijen	22
4.2.2	Beoordeling StAB	22
4.3	Regionaal model te onnauwkeurig	23
4.3.1	Standpunten partijen	24
4.3.2	Beoordeling StAB	24
4.4	Grondwatermonitoring	29
4.4.1	Standpunten partijen	29
4.4.2	Beoordeling StAB	29
4.5	Effect kwelsloot	31
4.5.1	Standpunten partijen	31
4.5.2	Beoordeling StAB	31
4.6	Maïslaan / landgebruik	32
4.6.1	Standpunten partijen	32
4.6.2	Beoordeling StAB	33
4.7	Nieuw waterpeil gebied VL247	33
4.7.1	Standpunten partijen	33
4.7.2	Beoordeling StAB	33
	Bijlagen	35

Samenvatting

Bij besluit van 16 januari 2014 is door Waterschap Reest en Wieden een watervergunning verleend aan G. Hellinga B.V. te Steenwijk, voor het uitbreiden, hebben en onderhouden van de zandwinning Moerhoven in de gemeente Westerveld. Tegen dit besluit hebben zeven eisers bezwaar gemaakt. Tevens is in opdracht van een eiser een contra-expertise opgesteld die ter onderbouwing van de bezwaren is aangevoerd.

Bij brief van 19 juni 2015 heeft de Rechtbank Noord-Nederland de StAB verzocht om een onderzoek in te stellen. De rechtbank vraagt in het bijzonder aandacht te besteden aan het onderzoeksrapport van Wiertsema & Partners en aan het rapport van ingenieursbureau Boorsma B.V.

De bezwaren hebben betrekking op enkele aspecten van het grondwatermodel (aanwezigheid veenlaag, doorlatendheid, detailniveau), monitoring, de kwelsloot, de aanwezigheid van malsland en het ontbreken van een nieuw peil in peilvak VL247.

Over deze aspecten is in het StAB-verslag het volgende geconstateerd.

Veenlaag

In het gebied is een dik pakket zand in de ondergrond aanwezig, waarbinnen plaatselijk vanaf 5 meter –NAP tot maximaal 12 meter –NAP dunne klei- en veenlaagjes aanwezig zijn.

Het is niet aannemelijk dat er in de ondergrond een pakket veen van 14 meter aanwezig is.

Doorlatendheid

In het model van Wiertsema & Partners is rekening gehouden met zowel de horizontale als de verticale doorlatendheid van de bodem. De doorlatendheid die in het model is gebruikt past bij de bodemopbouw.

Grondwatermodellering

Hoewel het de voorkeur zou hebben om de modelgrenzen iets te verleggen zodat de projectlocatie wat meer gecentreerd ligt, is bij de huidige modelbegrenzing het invloedsgebied voldoende in kaart gebracht.

In een modellering zoals MicroFEM wordt gebruik gemaakt van algemene bodemgegevens zoals deze bekend zijn in de regio. Deze zijn niet specifiek gebaseerd op grondboringen die ter plaatse zijn verricht. Om deze reden heeft het verkleinen van de knooppuntsafstand geen effect op de resultaten van het model.

Monitoring

De monitoring van het grondwater is vastgelegd in de (ontwerp)ontgrondingsvergunning. Het waterschap is betrokken geweest bij het opstellen van het monitoringsplan.

In het bestemmingsplan is geregeld dat de nulmeting tenminste een jaar voor aanvang van de werkzaamheden dient plaats te vinden.

Kwelsloot

De kwelsloot is als mitigerende maatregel opgenomen in de watervergunning, en kan ertoe bijdragen dat er minder vernatting optreedt als gevolg van de zandwinning. Omdat de kwelsloot slechts bedoeld is voor de kwel vanuit het nieuw op te zetten peil in de winplas (20 cm hoger dan in de huidige situatie), is het aannemelijk dat de diepte van de kwelsloot toereikend is.

Maisland

Het peilbesluit is genomen op basis van de normen voor grasland, en dit ligt ook voor de hand nu dit in de omgeving van de zandwinning het meest voorkomende landgebruik is. Verder is mij niet gebleken dat op de gronden van eisers waar vernatting zal optreden mals wordt verbouwd.

Peilvak VL247

Gelet op de ligging van het peilvak VL247 ten opzichte van de Wapserveense Aa ligt het in de lijn der verwachting dat het grondwaterpeil in het peilvak niet verandert als gevolg van de uitbreiding van de zandwinning. Om die reden is het logisch dat het peil in dit peilvak niet gewijzigd wordt.

Bij bezoek gaven eisers aan dat deze kaart niet geheel klopt. Samen met eisers en hun vertegenwoordiger is een verbeterde kaart gemaakt met de eigendomssituatie ten tijde van het vaststellen van het besluit (StAB-1).

1.3   Onderzoeksoopdracht

Bij brief van 19 juni 2015 heeft de Rechtbank Noord-Nederland de StAB verzocht om een onderzoek in te stellen naar de door het dagelijks bestuur van het waterschap Reest en Wieden verleende watervergunning aan G. Hellinga B.V. te Steenwijk. De rechtbank vraagt in het bijzonder aandacht te besteden aan het onderzoeksrapport van Wiertsema & Partners en aan het rapport van ingenieursbureau Boorsma B.V.

1.4   De bezwaren

Eisers menen dat het onderzoek van Wiertsema & Partners (hierna: W&P) ontoereikend is en vrezen voor vernatting van hun percelen. In opdracht van maatschap Elting is door Ingenieursbureau Boorsma (hierna: Boorsma) een beoordeling gemaakt van het rapport van W&P waarnaar wordt verwezen in alle bezwaarschriften.

De kritiekpunten hebben betrekking op:

- de aanwezigheid van een veenlaag in de bodem
- de gehanteerde doorlatendheid van de bodem
- het grondwatermodel
- monitoring
- de kwelsloot
- de aanwezigheid van maisland
- een ontbrekend nieuw waterpeil voor peilvak VL247.

1.5   Werkwijze

Op 10 augustus 2015 hebben I. van der Wal en K. de Croon van de StAB de eisers ontvangen in buurthuis De Wiekslag in Wapserveen. Eisers G. Otten, A.C. Oostindie, J.F. Dijkhuizen, H. Gol, R.D. Elting hebben van de gelegenheid gebruik gemaakt om een toelichting te geven op hun beroepschrift. Bij dit gesprek was tevens de heer M. Damming van SUR aanwezig (vertegenwoordiger).

Dezelfde dag is een bezoek gebracht aan de zandwinlocatie, waar is gesproken met de heer J. de Laat (bedrijfsleider) en de heer B. Hellinga (directeur) van G. Hellinga B.V. Tevens was bij dit gesprek de heer C.A. van den Hoven van Wiertsema & Partners aanwezig.

Voorts is die dag gesproken met de heer H.E. ter Horst (hydroloog), de heer J.A. Klappe (vergunningverlener) en mevrouw C. de Vries (jurist) van het waterschap Reest en Wieden.

Op 17 augustus 2015 heeft mevrouw De Croon telefonisch contact gehad met de heer R.G.M. de Bruijn van ingenieursbureau Boorsma b.v. (opsteller contra-expertise).

Op 27 augustus 2015 heeft de heer Van der Wal telefonisch contact gehad met de heer Van 't Ende (eiser).

1.6 Leeswijzer/ opzet verslag

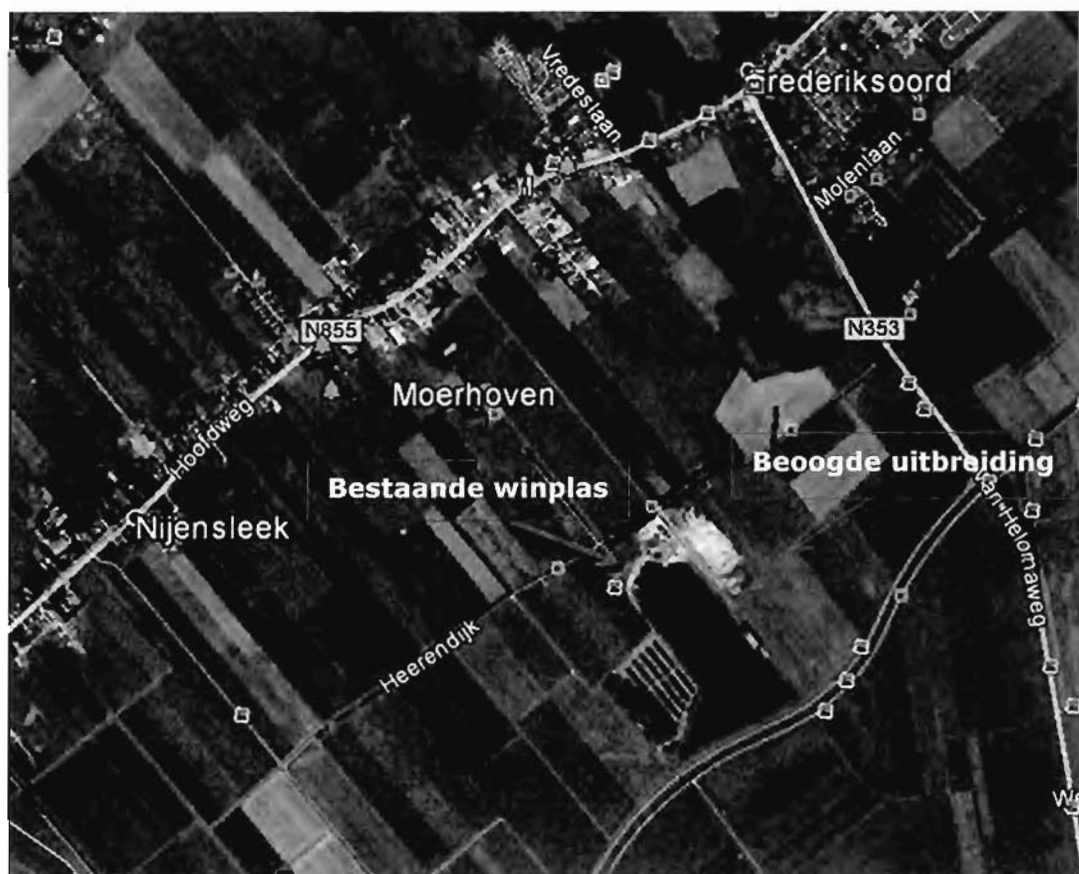
In hoofdstuk 2 van dit verslag wordt de kwestie in kaart gebracht.

Hoofdstuk 3 bevat een omschrijving van de ter discussie staande rapporten.

In hoofdstuk 4 wordt inhoudelijk ingegaan op de bezwaren van eisers.

2 De kwestie

Sinds de jaren '80 van de vorige eeuw wordt door G. Hellinga B.V. zand gewonnen in de Nijenslekerpolder: in het landelijk gebied tussen de kernen van Nijensleek, Frederiksoord en Wapserveen, gelegen naast de Wapserveense Aa. Deze zandwinplas staat bekend als zandwinplas Moerhoven.

Figuur 2.1: Locatie Winplas (bron: Google earth)

G. Hellinga B.V. is voornemens de winning uit te breiden. Hiervoor lopen de volgende procedures.

1. Vaststelling bestemmingsplan: op 27 november 2014 is het ontwerp-bestemmingsplan "Nijensleek – uitbreiding zandwinning" gepubliceerd. Het plan is nog niet definitief vastgesteld. Van het waterschap hebben wij begrepen dat de gemeente Westerveld de uitspraak in de procedure van de watervergunning afwacht. In de toelichting op het plan wordt in paragraaf 4.4 ingegaan op de waterhuishouding en de mogelijkheden om met de watervergunning voor de zandwinning tevens het watersysteem in de omgeving te verbeteren. Ten aanzien van monitoring is beschreven dat de

- huidige situatie zal worden gemonitord (vaststellen nulsituatie) en dat in bijlage 2 bij het bestemmingsplan een monitoringsplan is opgenomen.
2. Ontgrondingsvergunning: de aanvraag voor een ontgrondingsvergunning is op 9 september 2014 ingediend bij gedeputeerde staten van de provincie Drenthe. Op 14 april 2015 is een ontwerpvergunning vastgesteld (StAB-3). Hiertegen zijn zienswijzen ingediend (StAB-4). De ontgrondingsvergunning betreft de ontgraving van in totaal 22,6 hectare, waarbij 1.240.000 m³ bodemmateriaal wordt gewonnen. In deze vergunning is tevens het plaatsen van peilbuizen en het inventariseren en registreren van grondwaterstanden geregeld;
  3. Watervergunning: deze vergunning staat ter discussie in dit verslag. In de vergunning wordt geregeld in welke watergangen in het gebied aanpassingen plaatsvinden, bijvoorbeeld in de vorm van aanleg of verwijdering stuwen. Tevens zijn mitigerende maatregelen ter voorkoming van wateroverlast opgenomen en zijn voor enkele peilvakken in het gebied nieuwe peilen vastgesteld. Een opsomming van de exacte aanpassingen aan het watersysteem is opgenomen in hoofdstuk 2 van de vergunning.

2.1 De situering en de werkzaamheden

Zoals reeds gesteld in paragraaf 1.2 van dit verslag hebben eisers percelen in eigendom nabij de zandwinplas. Op de kaart die eisers met elkaar hebben opgesteld is dit zichtbaar gemaakt.

Eisers hebben de percelen overwegend in gebruik als grasland.

Ontgroning

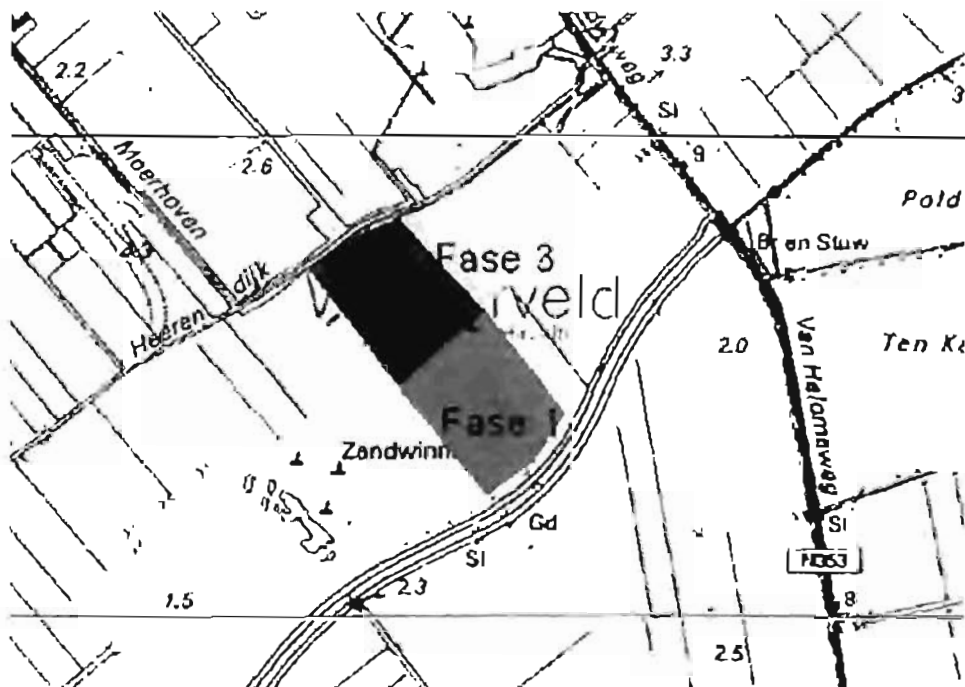
Voor de bestaande zandwinning is op 17 januari 1984 een ontgrondingsvergunning verleend. Bij besluit van 28 mei 1998 is deze ontgrondingsvergunning uitgebreid voor de winning van 290.000 m³ zand op twee percelen. De ontgrondingsvergunning is verlengd tot 1 januari 2014 bij besluit van 20 oktober 2003. Deze besluiten zijn gevoegd in bijlage StAB-2.

De vergunning is inmiddels verlopen en de winning ligt thans stil. De huidige zandwinput heeft een oppervlakte van circa 11,7 ha en een putdiepte van -13 m N.A.P.

De beoogde uitbreiding van de zandwinning is gelegen ten oosten van de huidige zandwinplas. De gebieden binnen fase 1 en 2 die thans nog grasland zijn, worden omgevormd in een plas van 20 meter diepte. De ontgraving heeft betrekking op een oppervlakte van 22,6 hectare in totaal, dus de huidige winplas met de aangevraagde uitbreiding samen. Er zal 1.240.000 m³ bodemmateriaal, hoofdzakelijk zand, worden ontgraven met behulp van zandzuigvaartuigen. Het opgezogen zand wordt in een gronddepot gebracht. De ontgroning zal plaatsvinden in twee fasen. Deze fasen zijn beschreven en in het geohydrologisch rapport van W&P. Fase 1 omvat circa 6,2 ha en ligt direct ten noordoosten van de bestaande winplas, en grenst aan de Wapserveense Aa. Fase 2 omvat circa 6 ha

en grenst eveneens aan de noordoostzijde van de bestaande plas, en sluit aan op fase 1 (zie ook afbeelding 2.2).

In de aanvraag voor de watervergunning werd nog uitgegaan van drie fasen. Fase 3 is vervallen na overleg tussen bedrijf en partijen. Dit heeft gevolgen voor de opzet van het peil dat in de plas zal worden opgezet (met uitvoering van fase 1 en 2 is een minder hoog plaspeil nodig om verdroging te voorkomen dan wanneer fase 3 ook zou worden gerealiseerd). Het heeft geen gevolgen voor de overige maatregelen die in de watervergunning worden genoemd.

Figuur 2.2 Fasering ontgronding

Waterhuishouding

Het grondwater in dit gebied stroomt van noordoost naar zuidwest. Als gevolg van de ontgronding zal aan de noordoostzijde van de zandwinning een verlaging van de grondwaterstand optreden (met circa 10 – 30 cm) en zal aan de zuidwestzijde juist enige vernatting optreden.

Om de effecten van de verdroging te verminderen wordt het peilbeheer in de winplas aangepast door het instellen van een hoger zomerpeil als winterpeil.

In de huidige situatie wordt het water in het gebied rondom de zandwinplas via ontwateringssloten, kavelsloten en een gemaal ten zuiden van de winplas afgevoerd naar de Wapserveense Aa. In de toekomstige situatie is het de bedoeling dat het water dat voorheen naar het gemaal werd geleid, nu naar de plas afstroomt.

In de plas wordt dit water met stuwen vastgehouden. Via duikers wordt het water de Aa in geleid.

In de bestaande plas is reeds water met een peil aanwezig (zomerpeil 0,9 meter +NAP, winterpeil 0,7 meter +NAP). Ter voorkoming van verdroging ten noordoosten van de plas, wordt een nieuw (hoger) peil in de plas opgezet (zomerpeil 1,1 meter +NAP, winterpeil 0,9 meter +NAP).

De grondwaterstanden kunnen worden uitgedrukt in de gemiddeld laagste grondwaterstand (GLG: zomerperiode)¹ en gemiddeld hoogste grondwaterstand (GHG: winterperiode)². In het gebied bevindt de grondwaterstand zich op gemiddeld 80-100 cm onder maaiveld (GLG) en 40-60 cm onder maaiveld (GHG). Zie kaarten uit bodematlas Drenthe (uitsneden in StAB-9). De maaiveldhoogte in de omgeving varieert tussen 1 meter + en 2 meter +NAP.

Door het hogere waterpeil in de plas zal de vernatting ten zuidwesten van de plas verder toenemen. Om de invloed van het hogere waterpeil ten zuidwesten van de winplas (vernatting) te verminderen is in de watervergunning ter plaatse een kwelsloot opgenomen.³

In de watervergunning zijn de waterstaatkundige werkzaamheden, die nodig zijn om bovenstaande wijzigingen in de waterhuishouding te bereiken, opgenomen. In het kader van dit verslag zijn de volgende maatregelen van belang:

- Het graven van een kwelsloot met aansluiting op watergang W2655;
- Het wijzigingen van de peilvakken VL202, VL236 en VL272.

Het geheel aan maatregelen is weergegeven op een kaart (dossierstuk nr. 3, bijlage StAB-5).

2.2 Overzicht besluitvorming

Verslagen en rapporten

W&P hebben in opdracht van G. Hellinga B.V. onderzoek verricht en hierover meerdere rapporten opgesteld.

Op 8 maart 2013 is het "Geotechnisch onderzoek, uitbreiding zandwinning Nijensleek te Steenwijk" gepubliceerd (dossierstuk nr. 5).

Op 11 september 2013 is het rapport "Zandwinning Nijensleek, geotechnische analyse" gepubliceerd (dossierstuk nr. 7). Op 22 november 2013 het "Geohydrologisch onderzoek, uitbreiding zandwinning Moerhoven te Nijensleek"

-
- ¹ GLG: voor de Gemiddeld Laagste Grondwaterstand worden jaarlijks de 3 laagste grondwaterstanden gemiddeld over de periode van 1 april tot en met 31 maart (hydrologisch jaar). Het gemiddelde van deze jaarlijkse waarden over een periode van tenminste 8 jaar, waarin geen ingrepen hebben plaatsgevonden, wordt gebruikt als GLG.
  - ² GHG: voor de Gemiddeld Hoogste Grondwaterstand worden jaarlijks de 3 hoogste grondwaterstanden gemiddeld over de periode van 1 april tot en met 31 maart (hydrologisch jaar). Het gemiddelde van deze jaarlijkse waarden over een periode van tenminste 8 jaar, waarin geen ingrepen hebben plaatsgevonden, wordt gebruikt als GHG.
  - ³ De mate van vernatting en de ernst hiervan voor het landgebruik zijn niet onderzocht.

(dossierstuk nr. 6) gepubliceerd. Dit is het rapport dat ten grondslag ligt aan de voorliggende watervergunning.

Op 24 januari 2014 is door Boorsma in opdracht van Maatschap Elting (een van de eisers) het rapport "Beoordeling geohydrologisch onderzoek uitbreiding zandwinning Moerhoven te Nijensleek" opgesteld, dat in dit verslag wordt aangeduid als contra-expertise.

In reactie op deze contra-expertise heeft W&P een "Discussie memo reactie Boorsma" opgesteld. Op 25 april 2014 heeft Boorsma een notitie opgesteld waar wordt ingegaan op de reactie van W&P.

Op 24 juni 2015 is door Boorsma de "Beoordeling ontwerp-ontgrondingsvergunning uitbreiding zandwinning Moerhoven te Nijensleek" gepubliceerd. Hoewel dit rapport in beginsel gericht is op de ontwerp-ontgrondingsvergunning, wordt in dit rapport ook nader ingegaan op de reacties met betrekking tot de watervergunning.

Bezwarencommissie

Op 22 april 2014 heeft er een hoorzitting van de bezwarencommissie plaatsgevonden naar aanleiding van de bezwaren van eiseres tegen de watervergunning (voor het verslag van de hoorzitting, zie dossierstuk 24). Tijdens deze hoorzitting zijn de bezwaren met betrekking tot bodemopbouw en waterhuishouding besproken.

Op 27 mei 2014 heeft de bezwarencommissie een advies aan het dagelijks bestuur van het waterschap bekend gemaakt (dossierstuk 25). De bezwarencommissie stelt zich op het standpunt dat de drooglegging van de percelen van eisers in de nieuwe situatie nog ruimschoots voldoet aan de landelijke landbouwnorm voor drooglegging. Ook de ontwateringsdiepte voldoet aan de bandbreedte. Nu het grondwater gemonitord zal worden met behulp van peilbuizen, wordt ook bijgehouden of aan de peilen wordt voldaan, waarmee volgens de bezwarencommissie de grief van eisers niet voor toewijzing in aanmerking komt. Voorts wordt gesteld dat eisers onvoldoende onderbouwd hebben waarom het totaal aan grondboringen een niet representatief beeld levert van de bodem. Het slechts analyseren van één boring die een ander beeld geeft, is volgens de commissie onvoldoende. Het is evenwel mogelijk dat er een veenpakket aanwezig is, maar eisers hebben niet aannemelijk gemaakt dat dit dusdanig van invloed is op het grond- en oppervlaktewaterpeilen dat niet meer wordt voldaan aan landelijke landbouwnormen.

Met betrekking tot het uitvoeren van een nulmeting om de nulsituatie van het grondwater te bepalen, is gesteld dat per direct een netwerk van peilbuizen kan worden aangelegd, waarmee een nulmeting kan worden uitgevoerd.

De commissie adviseert het waterschap de bezwaren ongegrond te verklaren.

2.3 Het geschil

Hoewel er meerdere beroepschriften zijn opgesteld, verwijzen eisers allen naar het rapport dat is opgesteld door Boorsma voor de inhoudelijke toelichting op hun bezwaren. Gezien de vraagstelling van de rechtbank, en het kader van de watervergunning richt dit verslag zich op de volgende punten van het geschil.

- Er is volgens eisers ten onrechte geen rekening gehouden met de aangetroffen veenlaag. De aanwezigheid van een dikke veenlaag heeft grote gevolgen voor de uitkomsten van de modellering.
- De gebruikte regionale modellering is onvoldoende gedetailleerd.
- De grondwatermonitoring kan een onvoldoende beeld geven nu er geen nulsituatie is bepaald.
- Ten onrechte is in het model geen rekening gehouden met verticale en horizontale doorlatendheid van de zandlagen.
- Er is geen rekening gehouden met maïsland.
- Er is geen onderzoek gedaan naar de werking van de kwelsloot
- Er is ten onrechte geen nieuw waterpeil vastgesteld voor peilvak VL247.

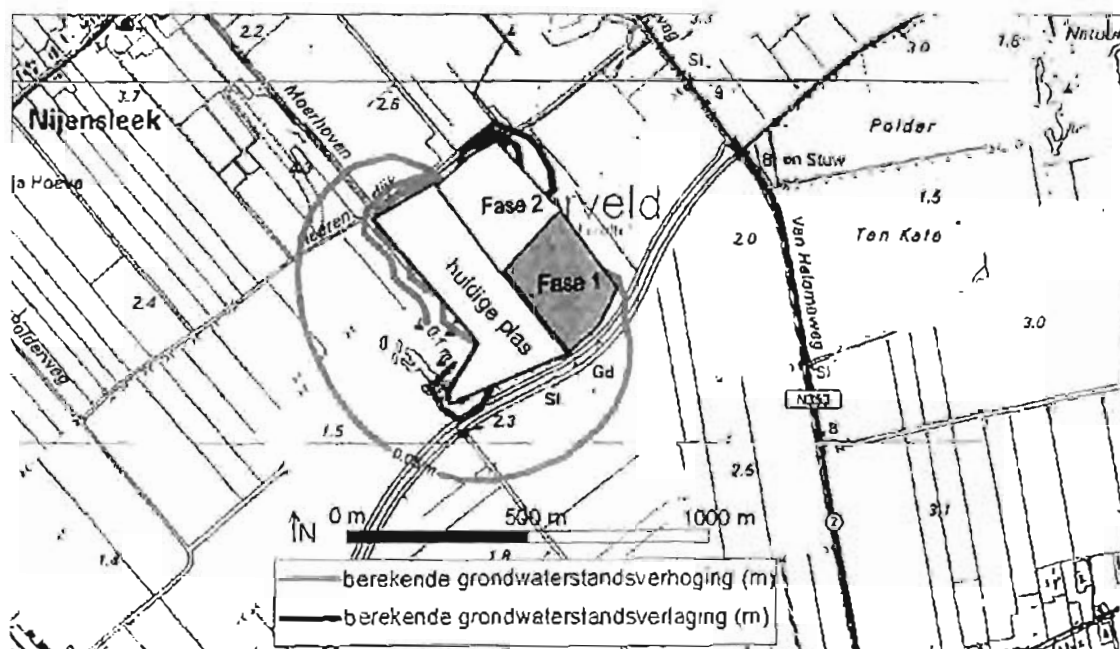
3 De rapporten

3.1 Geohydrologisch rapport W&P

In het kader van de ontgronding en de daarbij benodigde vergunningen is in opdracht van vergunninghouder Hellinga B.V. een geohydrologisch onderzoek uitgevoerd: "Geohydrologisch onderzoek uitbreiding zandwinning Moerhoven te Nijensleek, Wiertsema & Partners, 22 november 2013" (stuk nr. 6).

In dit onderzoek zijn de peilen van grondwater en oppervlaktewater en de diepte van de uiteindelijke zandwinning de effecten op de waterhuishouding bepaald. Hierbij is gebruik gemaakt van het computermodel MicroFEM, waarin de bodemopbouw en de daarbij behorende horizontale en verticale doorlatendheden en weerstanden van die bodem zijn Ingevoerd. Deze effecten zijn in termen van vernatting (verhoging grondwaterstand) en verdroging (verlaging grondwaterstand) op kaartjes weergegeven. Daarbij is onderscheid gemaakt in de verschillende fasen van de winning en in verschillende seizoenen (zomer en winter omdat per seizoen een ander peil in de plas wordt gehanteerd).

De resultaten van de modelberekeningen zijn in hoofdstuk 6 van het rapport afgebeeld. In dat hoofdstuk (paragraaf 6.4) zijn ook de gevolgen van de grondwaterstanden voor derden (effecten voor de landbouw) beschreven. Om de gevolgen van vernatting te beperken, is geadviseerd om zuidelijk en westelijk van de winplas een kwelsloot aan te brengen (paragraaf 6.5). Tot slot is in hoofdstuk 7 een voorstel gedaan om de veranderingen in het grondwater te monitoren. In de volgende afbeelding is het grootste effect uit het geohydrologisch onderzoek weergegeven. Het gaat daarbij om de effecten van de totale winning (fase 1 en 2), bij verhoging van het oppervlaktewaterpeil van 0,7 meter +NAP naar 0,9 meter +NAP (winterperiode). De buitenste rode lijn representeert een verhoging van de grondwaterstand van 5 centimeter.

Figuur 3.1 Grondwaterstandsveranderingen na ontgroning fase 1 en 2 bij plaspeil van 0,9 m +N.A.P. (winterperiode) (bron: figuur 6.2 hydrologisch onderzoek).

Uit het rapport volgt dus een vernatting ten zuidwesten van de winplas tot een afstand van circa 400 meter, en een zeer beperkte verdroging ten noordoosten van de winplas. In het rapport is uitgegaan van zandgrond, waarbij wel is meegenomen dat in de bovenlaag in beperkte mate veen aanwezig is.

Ik merk op dat het rapport een grofmazige, theoretische inschatting van de effecten in de omgeving geeft. In het model is bijvoorbeeld geen rekening gehouden met de aanwezigheid van de Wapserveense Aa. Ook is in het rapport geen rekening gehouden met de aangevraagde kwelsloot als mitigerende maatregel. Het rapport gaat niet in op de ontwateringsnormen⁴ in relatie tot het landgebruik en er is niet op perceelsniveau gekeken naar de effecten van de grondwaterstandsveranderingen, zoals mogelijke opbrengstderving als gevolg van vernatting.

Deze benadering heeft ertoe geleid dat de kaarten met grondwaterstandsveranderingen ook weinig gedetailleerd zijn, en voor het winter- en zomerpeil exact dezelfde veranderingen laten zien.

⁴ De ontwateringsdiepte is de afstand van de grondwaterspiegel in het perceel tot aan het maaiveld. De ontwateringsdiepte is bepalend voor de opbrengstmogelijkheden van een gewas. Zo gedijt grasland goed bij een geringe ontwateringsdiepte (ongeveer 30 cm), maar diep wortelende gewassen (maïs, akkerbouwgewassen) vragen een diepere grondwaterstand om tot een goede opbrengt te komen.

3.2 Rapport Boorsma (contra-expertise)

In opdracht van Maatschap Elting heeft drs. R.G.M. de Bruijn van Ingenieursbureau Boorsma B.V. het geohydrologisch onderzoek van W&P beoordeeld. Op 24 januari 2014 is het rapport hiervan uitgebracht. Eisers hebben in hun beroepschriften naar dit rapport verwezen (zie stuk 20).

In dit rapport zijn, naast een beschrijving van het project, opmerkingen met betrekking tot het geohydrologisch onderzoek van W&P en opmerkingen met betrekking tot het bestemmingsplan Nijensleek gemaakt.

In het rapport wordt nadruk gelegd op de veenlaag die blijkens het rapport van W&P bij boringen ten zuidwesten van de plas is aangetroffen. Eén boring toont een veenlaag van 14 meter aan. In de modellering van W&P is deze boring buiten beschouwing gelaten. Boorsma stelt dat dit ten onrechte is gebeurd, en dat – indien een veenlaag wel in de modellering meegenomen wordt – dit zou leiden tot een significant andere uitkomst. Volgens het rapport van Boorsma zal de vernatting aan de zuidwestzijde van de plas groter zijn.

Voorts wordt in het rapport gesteld dat geen rekening is gehouden met (juiste) doorlatendheid van de bodem. Dit hangt samen met de mogelijk aanwezige veenlaag. Met betrekking tot de modellering wordt gesteld dat deze te grofmazig is, omdat er is uitgegaan van een te grote knooppuntsafstand en een verkeerde model oriëntatie. Dit leidt volgens Boorsma tot een onjuiste berekende stijghoogteverandering en vernatting. Tot slot wordt opgemerkt dat er geen rekening is gehouden met de gevolgen van vernatting voor maisland, terwijl dit wel in de regio wordt verbouwd.

Ik merk op dat het rapport van Boorsma zeer gedetailleerd ingaat op een aantal specifieke punten uit het rapport van W&P. Hierboven is reeds gesteld dat het rapport van W&P zeer globaal van aard is. Het rapport van Boorsma maakt eveneens geen inschatting van de vernatting op perceelsniveau, maar beperkt zich tot het standpunt dat de grondwaterstandsverhoging ten zuidwesten van de winplas zeer waarschijnlijk te laag is ingeschat.

4 Bezwaren met betrekking tot de watervergunning

Eisers menen dat het onderzoek van W&P ontoereikend is. De kritiekpunten hebben betrekking op de aanwezigheid van een veenlaag in de bodem, de gehanteerde doorlatendheid van de bodem, het grondwatermodel, de monitoring, de kwelsloot, de aanwezigheid van maisland en een nieuw peil voor peilvak VL247. In dit hoofdstuk wordt achtereenvolgens op deze bezwaren ingegaan.

Omdat het waterschap ten tijde van het opstellen van het advies nog geen verweerschrift had opgesteld, maar zich in het gesprek op het standpunt stelt dat met de rapporten van W&P een volledig beeld is gegeven en er geen reden is om de vergunning naar aanleiding van de contra-expertise aan te passen, beschouwen wij de eerste reactie van W&P op de contra-expertise als reactie op de bezwaren van eisers.

4.1 Veenlaag

4.1.1 Standpunten partijen

In het geohydrologisch onderzoek van W&P is uitgegaan van een ondergrond die hoofdzakelijk bestaat uit zand. De bovenste 1 à 2 meters van het bodemprofiel bestaan uit veen, dat niet overal aanwezig is. In het model is het zandpakket ingevoerd als een pakket goed doorlatend materiaal, de veenlaag is ingevoerd als weerstandsbiëdende laag.

In de contra-expertise van Boorsma is gesteld dat er in het bodempakket een veenlaag van 14,5 meter dikte aanwezig is. Dit blijkt uit boring B16E0061 in het gebied ten zuidwesten van de winplas. Volgens Boorsma is daar in het model ten onrechte geen rekening mee gehouden. Het is goed mogelijk dat de veenlaag ook op de andere plaatsen aanwezig is, maar dan dieper dan de diepte waarop is geboord (11,5 m-mv). Aanvullend stelt Boorsma dat sonderingen in het gebied ten noorden van de huidige winplas eveneens aantonen dat de veenlaag aanwezig is. Een veenpakket van grote dikte is ondoorlatend en heeft daarom grote invloed op de grondwaterstroming. Eisers verwachten dat de vernatting die met het model is berekend daarom feitelijk ernstiger is. Bovendien kunnen er zettingen optreden door de aanwezigheid van veen, waardoor de gronden minder goed begaanbaar worden.

W&P geeft in een reactie aan dat er rondom de boring waar Boorsma zich over uitlaat, meerdere boringen hebben plaatsgevonden die een zeer grillig beeld geven van het verloop van de eventuele veenlaag. Van de in totaal 6 boringen is bij 3 boringen veen gevonden. De veenlaag verschilt hierbij steeds van dikte. Daarnaast voert W&P aan dat de boringen van TNO, waar het hier om gaat, slecht beschreven zijn (kwaliteitscode E), waardoor getwijfeld mag worden aan de juistheid van de conclusie dat er daadwerkelijk veen aanwezig is met deze dikte.

Het voorkomen van veen betreft volgens W&P hooguit een zeer lokale situatie, die niet maatgevend is voor de geohydrologische schematisatie van de ondergrond. Vanwege de beperkte laterale verspreiding hoeft in het model volgens W&P ook geen rekening gehouden te worden met een dergelijke laag met grote weerstand.

Het waterschap heeft bij het gesprek ter plaatse aangegeven dat verwacht mag worden dat het bodemprofiel uit zand bestaat. De modelbenadering van W&P achten zij niet onjuist: de aanwezige veenlaagjes zijn te lokaal en te dun om hier een aparte modellaag met een lagere doorlatendheid voor aan te brengen.

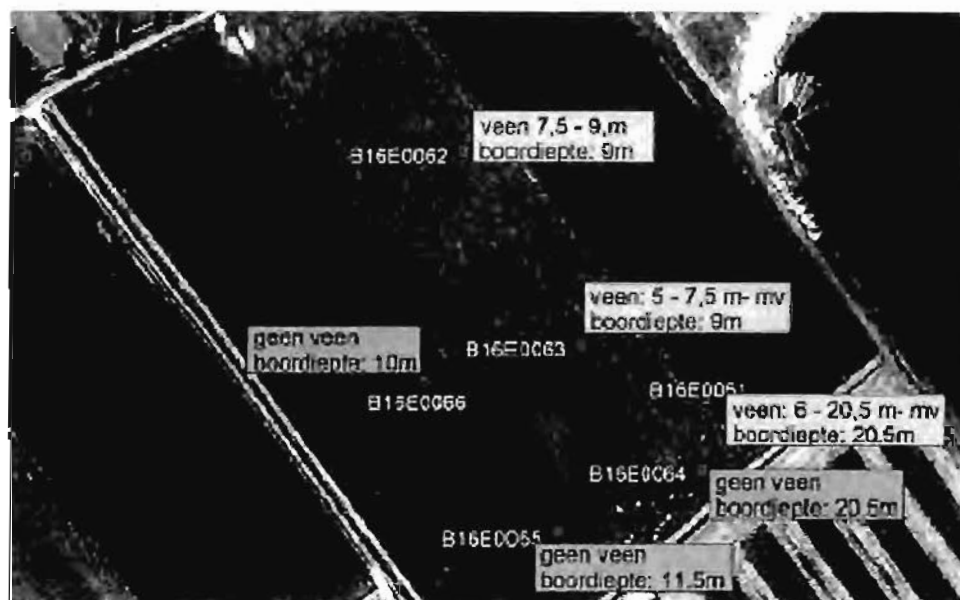
4.1.2 Beoordeling StAB

In het geohydrologisch onderzoek van W&P is de bodemopbouw van het gebied rond de zandwinning beschreven (hoofdstuk 3, blz. 8 e.v.). Het plangebied ligt in het beekdal van de Wapserveense Aa, met aan weerszijden stuwwallen. De beschrijving van de bodemopbouw is gebaseerd op (boor)gegevens van TNO (opvraagbaar via Dinoloket). In tabel 3.1 van het geohydrologisch onderzoek is de globale bodemopbouw beschreven. Er wordt uitgegaan van een deklaag van 1 tot 2 meter van veen (plaatselijk afwezig) met daaronder tot 120 à 130 meter zand. Daaronder bevindt zich de geohydrologische basis met klei. Het zand wordt onderverdeeld in het eerste watervoerend pakket (tot 7 à 12 meter onder maaiveld: de formatie van Bortel) en het tweede watervoerend pakket (van 7 tot 120 à 130 meter onder maaiveld: formaties van Drachten, Urk, Appelscha en Peize). Er is, onder de deklaag, volgens deze globale beschrijving, enkel zand in de ondergrond aanwezig. Deze bodemopbouw is in het hydrologisch model verwerkt in verschillende modellen: zie tabel 5.1 (blz. 20 van het geohydrologisch onderzoek). Daarbij is om praktische redenen de zandlaag "geknipt" in een deel tot 20 meter diepte (de maximale diepte van de winning), en een deel zandlaag waar geen afgraving plaatsvindt. Om deze lagen modeltechnisch uit elkaar te houden zijn denkbeeldige weerstandsbiedende lagen ingevoerd met een dikte van 0 meter, met een heel lage weerstand. Aan de bovenkant van het model zijn diverse denkbeeldige lagen ingevoerd (met dikte 0) om de interactie tussen polderpeil, neerslag en freatische grondwaterstand weer te geven. Op basis van deze gegevens kunnen de effecten op de omgeving (door de ontgraving en door de polderpeilveranderingen) inzichtelijk gemaakt worden.

In de modellering wordt uitgegaan van een pakket goed doorlatend materiaal. Wel wordt uitgegaan van een veenlaag in de eerste meters van het bodemprofiel. Gezien het commentaar in de contra-expertise ga ik achtereenvolgens in op de mogelijke aanwezigheid van veen in de diepere ondergrond in het gebied ten zuidwesten van de huidige winplas en in het gebied ten noordoosten van de winplas.

Gebied ten zuidwesten van de winplas

In de contra-expertise van Boorsma wordt verwezen naar zes boorbeschrijvingen uit het Dinoloket. Door W&P zijn de locaties van deze boringen overgezet op een luchtfoto (reactie W&P van 20 maart 2014, zie afbeelding 4.1)⁵. Al deze boringen dateren uit 1976.

Figuur 4.1 Locatie boorgegevens ten zuidwesten van de winning.

Van deze zes boringen zijn in drie gevallen in de boorbeschrijvingen veenlagen (variërend van enkele meters tot 14 meter) onderscheiden en in drie gevallen alleen zand. In één boring wordt in het traject tussen 6 en 20,5 meter onder maaiveld de dikste veenlaag beschreven. Dit is de boring met NITG-nummer B16E0061 (weergegeven in blzage 1 van de notitie Boorsma van januari 2014). Er is geboord tot ruim 20 meter onder maaiveld. De boorbeschrijving is als volgt.

⁵ In Dinoloket zijn binnen dit deelgebied 10 boringen bekend. De overige boringen zijn ofwel heel ondiep (maximaal 1,5 meter) ofwel bevatten geen relevante gegevens.

Bovenkant laag (m beneden maaiveld)	Onderkant laag (m beneden maaiveld)	Kleur	Hoofdgrondsoort	Zandmediaanklasse
0	0,25	onbekend	Veen	-
0.25	0.6	onbekend	Veen	-
0.6	1.2	bruin	Zand	fijne categorie (O)
1.2	2.5	grijs	Zand	-
2.5	4	grijs	Zand	fijne categorie (O)
4	6,5	grijs	Zand	grijs matig fijn (O)
6.5	10,5	onbekend	Veen	-
10.5	16	grijs	Veen	-
16	20,5	grijs	Veen	-

Tabel 4.1. Beschrijving van de lithologie (bodemplagen).

Over de bruikbaarheid van deze boring merk ik het volgende op.

Kwaliteitscode

Bij de boringen in het zuidwestelijk gebied, die in het Dinoloket zijn opgenomen, is een kwaliteitscode opgenomen (zie bijlage StAB-11). Dit zegt iets over de uitgebreidheid van de beschrijvingen. Kwaliteitscode E geeft aan dat de boorbeschrijving "zeer summler" is. De kwaliteitscode zegt dus iets over de uitgebreidheid van een laagbeschrijving. In de boorbeschrijving van boring B16E0061 (zie tabel 3.1) wordt gesproken over "veen" en "zand" en wordt nog extra informatie gegeven over de kleur en ook over de korrelgrootte (zandmediaanklasse). Dit geeft, gezien de kwaliteitscode, slechts een beeld van welke grondsoorten er ter plaatse in de bodem aanwezig zijn.

Uitvoering

De zes boringen in dit deelgebied zijn uitgevoerd met behulp van de methode **straight flush** (spoelboren). Hierbij wordt water door een centrale pijp naar beneden gespoten. Via de buitenpijp of de open wand van het spoelgat komt het water met het losgewoelde monstermateriaal weer omhoog. Door de relatief lage opwaartse snelheid van de boorspoeling in het boorgat is het opgeboorde materiaal lang onderweg en vindt aanzienlijke uitzakking van grove fracties plaats. De bodemopbouw kan bij dit type boringen onvoldoende nauwkeurig worden bepaald, in de zin dat de dikte van de lagen niet kan worden bepaald. Het is dus mogelijk dat de boorbeschrijving niet correct is, omdat weliswaar veen (met zand) aan de oppervlakte is gekomen, maar dat de feitelijke grondlaag uit zand bestaat: de grondsoorten zijn door de boormethode met elkaar vermengd.

De kleur grijs die genoemd wordt in de boorbeschrijving van boring B16E0061 wijst meer op zand dan op veen, dat zwart of bruin is. Wel toont de boorbeschrijving aan dat er in enige mate veen in de ondergrond aanwezig is. In

drie van de boringen (bijvoorbeeld boring B16E0064), die dichtbij boring B16E0061 gezet zijn, wordt in het geheel geen veen beschreven. Het lijkt mij daarom niet aannemelijk dat er in boring B16E0061 een pakket veen van 14 meter aanwezig is: de laagdiktes variëren in het algemeen niet zo sterk op korte afstand (zie afbeelding 3.2: de boringen staan tientallen meters uit elkaar).

Vanwege de onduidelijkheden over de bruikbaarheid/betekenis van de boringen, is door Hellinga B.V. aan W&P opdracht gegeven om aanvullend twee boringen te verrichten in de directe omgeving waar (op basis van de Dinoloket-boringen) veen zou zijn aangetroffen. Het gaat hier om pulsboringen die een betrouwbaarder beeld opleveren van de bodemopbouw dan spoelboringen. Het resultaat van deze boringen is vastgelegd in een rapport en toegezonden aan de StAB op 1 september 2015 (StAB-6). Uit deze boorbeschrijvingen blijkt dat er in de ondergrond enkel zand, met plaatselijk kleilaagjes aanwezig is. Deze boringen bevestigen de verwachting dat er naar alle waarschijnlijkheid geen sprake is van een 14 meter dikke veenlaag in de omgeving van de plas.

Ik concludeer dat er in het gebied ten zuidwesten van de winplas, op grond van boringen uit 1976 en de gebruikte boormethode, in de ondergrond, op een diepte tussen de 5 en 20 meter lokaal veen aanwezig is, maar dat er niet met zekerheid is vast te stellen hoe dik deze lagen zijn en waar deze lagen zich exact bevinden. Recente pulsboringen tonen aan dat in dit deelgebied geen veenlagen van betekenis aanwezig zijn.

Gebied ten noordoosten van de winplas

Ter voorbereiding van de ontgroning is een geotechnisch onderzoek uitgevoerd ("Geotechnisch onderzoek Uitbreiding Zandwinning Nijensleek, Wiertsema & Partners, 8 maart 2013, stuk nr. 5). Hierbij is ter plaatse van de uitbreiding van de zandwinning ten noordoosten van de huidige winning bodemonderzoek verricht. De veldwerkzaamheden zijn begin 2013 uitgevoerd en bestonden in eerste instantie uit het verrichten van 4 sonderingen⁶ en 3 boringen. Op basis van de uitkomsten van het veldonderzoek is besloten om het onderzoek uit te breiden met 5 sonderingen (zie bijlage 1 bij het geotechnisch onderzoek voor de locaties van de boringen en sonderingen).

De resultaten van het veldonderzoek zijn in bijlage 1 (sondeergrafieken) en in bijlage 2 (boorbeschrijvingen) weergegeven. Uit dit onderzoek komt naar voren dat ten noordoosten van de plas alleen tot 1 à 2 meter onder maaiveld veen is aangetroffen en daaronder hoofdzakelijk zand. Uit de boringen en

⁶ Sonderen is het bepalen van het draagvermogen van de grond door een staaf met kegelvormige punt, de sondeerconus, in de grond te drukken en daarbij de mechanische weerstand van de grond te meten. Hieruit kan de bodemopbouw worden afgeleid. Aan de hand van het wrijvingsgetal kan de grondsoort worden afgeleid. Bij een wrijvingsgetal van 0 tot 2 % is er sprake van zand, tussen 2 en 5 % is er sprake van klei, tussen 5 en 10 % is er sprake van veen.

sondeergegevens blijkt dat de veenlaag van meer dan 14 meter waar eisers op wijzen, in ieder geval niet ten noordoosten van de plas aanwezig is. Boorsma is het niet eens met deze conclusie en verwijst naar sondering DKM004 (zie geotechnisch onderzoek, stuk nr. 5, blz. 15). Deze sondering is uitgevoerd tot 38 meter –NAP. Daaruit valt volgens hem op te maken dat er in het traject van 6-12 meter –NAP veen aanwezig is.

De sondeergegevens van deze sondering zijn weergegeven op bladzijde 13 van het geotechnisch onderzoek. Het wrijvingsgetal⁷ is grafisch weergegeven in de meest rechter kolom. In dit geval bedraagt de wrijvingsweerstand in de bovenste meter meer dan 10%. Hier is sprake van veen, hetgeen ook in de geschematiseerde bodemopbouw tot uiting komt. In het traject van -7 tot -12 m –NAP is er plaatselijk sprake van wrijvingsgetallen van ongeveer 4 %. Dit komt overeen met klei. Plaatselijk overschrijdt de wrijvingsweerstand de 5% (tot maximaal 6%). Het gaat daarbij om laagjes van ongeveer 10 cm met veen. Ook in sondering DKM003 wordt op 6,5 meter –NAP over geringe trajecten van enkele centimeters een wrijvingsweerstand van iets meer dan 5% berekend. Vanaf maximaal 12 meter –NAP wordt in alle sonderingen enkel nog zand aangetroffen.

Naast sonderingen zijn er in dit deelgebied ten noordoosten van de winplas ook drie (puls)boringen gezet tot 20 meter onder maaiveld. Bij dit boorsysteem wordt een met een schroefdraad verlengbare ijzeren buis, grond naar boven gehaald. Hierbij vindt nauwelijks menging van grondlagen plaats. Vanaf ongeveer 1,20 meter onder maaiveld wordt zand met plaatselijk grind, met een klein percentage leem over het gehele profiel, aangetroffen. Alleen in boring B003 wordt veen aangetroffen in de ondergrond: een laag van 40 centimeter donker bruin veen (traject 5,6 tot 6 meter onder maaiveld). Ten opzichte van spoelboringen leveren puls-boringen betrekkelijk nauwkeurige monsters op. Bij een goede uitvoering (bij verticale boorrichting) is de diepte van laagovergangen en de genomen monsters duidelijk zichtbaar.

Ik concludeer dat er, ook in het gebied ten noordoosten van de winplas, sprake is van een dik pakket zand, waarbinnen plaatselijk vanaf 5 meter –NAP tot maximaal 12 meter –NAP dunne klei- en veenlaagjes aanwezig zijn.

Inklinking van de bodem

Het grondwater bevindt zich op ongeveer één meter onder het maaiveld. Dit betekent dat eventuele diepe veenlagen, die dus niet als grote afzettingen zijn aangetoond, nooit droog komen te staan, niet in de huidige situatie en ook niet in de situatie van de uitbreiding van de winning. Er hoeft daarom niet gevreesd te worden voor inklinking van de bodem door oxidatie van dit diepe veen als gevolg van de zandwinning.

---

⁷ Het quotiënt van de plaatselijke wrijving en de conusweerstand, uitgedrukt in een percentage. Dit is een hulpmiddel bij het determineren van de grondsoorten uit sonderingen.

Eisers hebben tijdens het bezoek ter plaatse gewezen op enkele depressies in het landschap. Dit zouden volgens hen locaties zijn waar veen aanwezig is en waar oxidatie reeds is opgetreden. Hierover merk ik op dat in de bovengrond, tot zo'n 1,5 meter diepte plaatselijk veen aanwezig is. Dit blijkt ook uit de boringen en sonderingen. In het gebied ten zuiden vindt vernatting plaats, waardoor voor een toename van de oxidatie niet hoeft te worden gevreesd. In de plas wordt het peil opgezet om verdroging in het gebied ten noorden van de winplas te voorkomen. Ook daar zal naar verwachting geen toename van de oxidatie zal plaatsvinden.

4.2 Verticale en horizontale doorlatendheid

4.2.1 Standpunten partijen

Eisers stellen, op basis van de contra-expertise, dat in het geohydrologisch rapport van W&P ten onrechte geen onderscheid is gemaakt tussen horizontale en verticale doorlaatbaarheid van de bodemlagen. Hierdoor worden de berekende effecten op de grondwaterstand onderschat. Volgens een toelichting van de heer De Bruijn is voor alle lagen een te lage doorlatendheid is aangenomen.

W&P geeft in hun reactie aan dat hier wel rekening mee is gehouden (tabel 5.1 in het geohydrologisch onderzoek) en dat de horizontale doorlatendheid juist bepalend is voor de ligging van het invloedsgebied.

4.2.2 Beoordeling StAB

Voor het berekenen van de effecten op de grondwaterstanden is het van belang dat de in de ondergrond aanwezige lagen met een juiste doorlatendheid in het model worden ingevoerd. Lagen met een grote weerstand, bijvoorbeeld klei en veen belemmeren de verticale stroming en vormen een waterscheidend pakket, waaronder en waarboven watervoerende pakketten aanwezig zijn. De verticale doorlatendheid is dan als weerstand in het model ingevoerd. Bij grondsoorten als zand of grind is de horizontale doorlatendheid relevant. Omdat zandpakketten nooit helemaal homogeen zijn (er kunnen kleine laagjes veen of klei aanwezig zijn) is de horizontale doorlatendheid groter dan de verticale. Een model moet hier rekening mee houden.

In tabel 5.1 van het geohydrologisch onderzoek van W&P is de modelopbouw weergegeven. Daarbij is uitgegaan van een pakket zand tot 20 meter, zijnde de basis van de ontgraving. Dit is het eerste watervoerend pakket en een deel van het tweede watervoerend pakket. Daaronder is een pakket zand gemodelleerd, het resterende deel van het tweede watervoerend pakket.

De doorlatendheden zijn door W&P gebaseerd op regionale gegevens uit REGIS⁸ én aan de hand van de korrelverdeling van de boorstaten van de locatie zelf (blz. 14, verwijzend naar bijlage 3 van het geohydrologisch onderzoek). In bijlage 3 zijn drie boringen beschreven (tot respectievelijk 20, 13 en 13 meter -NAP. Per grondlaag is een doorlatendheid geschat. Daarbij zijn veenlaagjes met een grote weerstand en lagen zand met verschillende korrelgroottes beschouwd. De bijbehorende doorlatendheden zijn verwerkt tot gemiddelde doorlatendheden per modellaag. Het betrekken van regionale gegevens in samenhang met lokale gegevens is een goede methode om de doorlatendheid vast te stellen.

In paragraaf 4.1 is reeds beschreven dat er in het gebied rondom de zandwinning sprake is van een pakket met voornamelijk zand: overwegend matig grof zand. Dit pakket heeft een goede doorlatendheid. Binnen dit pakket komen ook grindhoudende lagen voor met zeer grote doorlatendheden. Voorts zijn enkele veenlaagjes, variërend in dikte van enkele centimeters tot een halve meter, hoogstwaarschijnlijk als lenzen aanwezig. Op basis hiervan is een horizontale doorlatendheid voor het gehele bovenste pakket van 31,5 meter per dag, zoals W&P gehanteerd heeft, niet onrealistisch.

Volgens W&P is in het model ook rekening gehouden met een verticale doorlatendheid van het zandpakket. De verticale doorlatendheid ligt tussen 1 en 0,5 maal de horizontale doorlatendheid. Dit is, gezien de plaatselijk aanwezige laagjes veen en klei een realistische aanname. In het geohydrologisch rapport wordt dit uitgangspunt echter niet expliciet genoemd. Tijdens het gesprek ter plaatse is toegelicht dat het model hier automatisch rekening mee houdt. Ik verwijs verder naar een notitie W&P over dit onderwerp, gevoegd in bijlage StAB-7.

Resumerend stel ik vast dat in het model rekening is gehouden met zowel de horizontale als de verticale doorlatendheid van de bodem. De doorlatendheid die in het model is gebruikt past bij de bodemopbouw. Vanwege de aanwezigheid van minder goed doorlatende laagjes is de verticale doorlatendheid in het pakket ongeveer de helft van de horizontale doorlatendheid (meer verticale weerstand), hetgeen automatisch in het model is verwerkt.

4.3 Regionaal model te onnauwkeurig

Voor de beoordeling van de geohydrologische effecten heeft W&P gebruik gemaakt van het programma MicroFEM. Dit model is een geaccepteerd model voor het kwantitatief in kaart brengen van de (effecten van) grondwaterstroming. Zoals

---

⁸ REGIS is het Regionaal Geohydrologisch Informatiesysteem, door TNO in samenwerking met de provincies en het RIZA/waterdienst Rijkswaterstaat ontwikkeld. REGIS vormt de basis voor het samenstellen van regionale grondwatermodellen. Aangevuld met lokale (boor)informatie is REGIS een uitgangspunt voor lokale grondwatermodellen.

geldt voor iedere modellering hangt de nauwkeurigheid van de uitkomst af van de nauwkeurigheid van de invoergegevens.

De input voor dit model wat betreft de bodemopbouw en grondwatergegevens is afkomstig van TNO. De oppervlaktepeilen zijn afkomstig van het waterschap.

Binnen het model wordt gewerkt met knooppunten. Dit zijn de punten waarop binnen de modellering het resultaat wordt berekend.

4.3.1 Standpunten partijen

Eisers menen, gesteund door de contra-expertise van Boorsma, dat de gebruikte knooppuntsafstand van 5 meter ter plaatse van de zandwinning veel te groot is. Tot aan de modelrand neemt deze afstand tussen de knooppunten toe tot 250 meter. Daarbij is de modelbegrenzing onlogisch, omdat er nu vooral een groot deel van de noordoostzijde wordt beschouwd, en juist de grootste effecten worden verwacht ten zuidwesten van de plas. Voorts gaf hij aan dat een kleinere knooppuntsafstand van belang is nu de aanwezige veenlaag binnen korte afstand van dikte wisselt (zie paragraaf 3.2 van dit verslag).

W&P geeft hierop aan dat de nauwkeurigheid van een model afhangt van de voorhanden zijnde basisgegevens. Een kleinere knooppuntsafstand leidt niet tot meer gedetailleerde en nauwkeurigere resultaten. Het gebruikte model is volgens W&P toereikend.

4.3.2 Beoordeling StAB

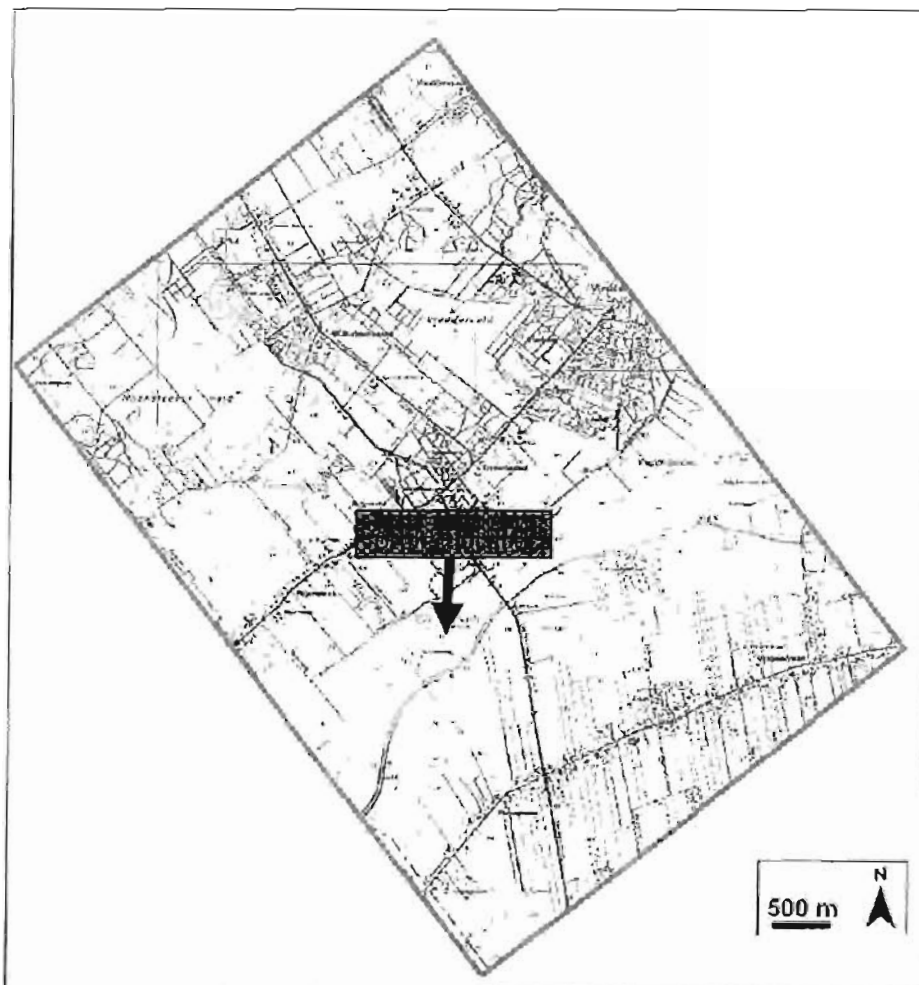
Modelbegrenzing

In paragraaf 5.3 van het rapport van W&P is aangegeven dat de oostelijke en westelijke modelgrenzen zijn gekozen op basis van het isohypsenpatroon⁹ van het tweede watervoerend pakket. De noord- en zuidgrens lopen loodrecht op deze isohypsen.

In het rapport is onderstaand kaartje als figuur 5.1 opgenomen met de modelbegrenzing.

---

⁹ Isohypsen zijn lijnen die plaatsen met een gelijke grondwaterstand met elkaar verbinden. Uit het isohypsenpatroon kan grofweg de grondwaterstromingsrichting worden afgeleid (loodrecht op de isohypsen), en met behulp van maaiveldgegevens kan de gemiddelde grondwaterstand beneden maaiveld worden afgeleid.

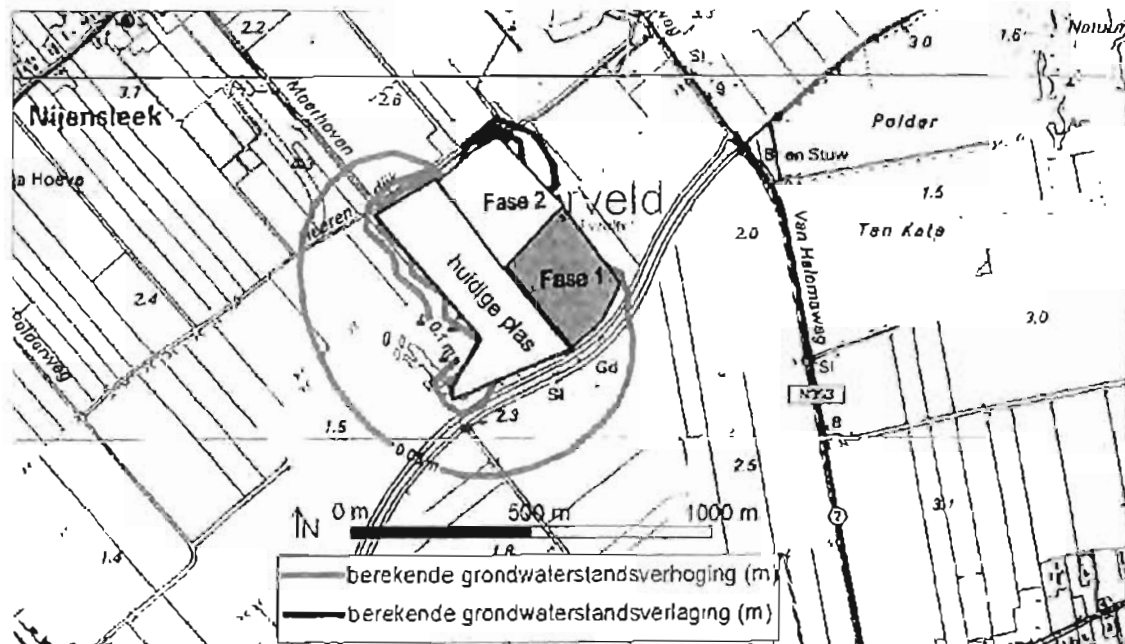
Figuur 4.3: modelbegrenzing (bron: rapport W&P, figuur 5.2)

Zoals uit dit kaartje kan worden opgemaakt, ligt de projectlocatie niet in het midden. Met name de noordoostzijde van de projectlocatie is in kaart gebracht, en niet de zuidwestzijde. Nu juist maatregelen worden getroffen om verdroging aan de noordoostzijde zoveel mogelijk te voorkomen, waardoor er vernatting zal optreden ten zuidwesten van de plas, had het voor de hand gelegen om de modelbegrenzing iets te verschuiven.

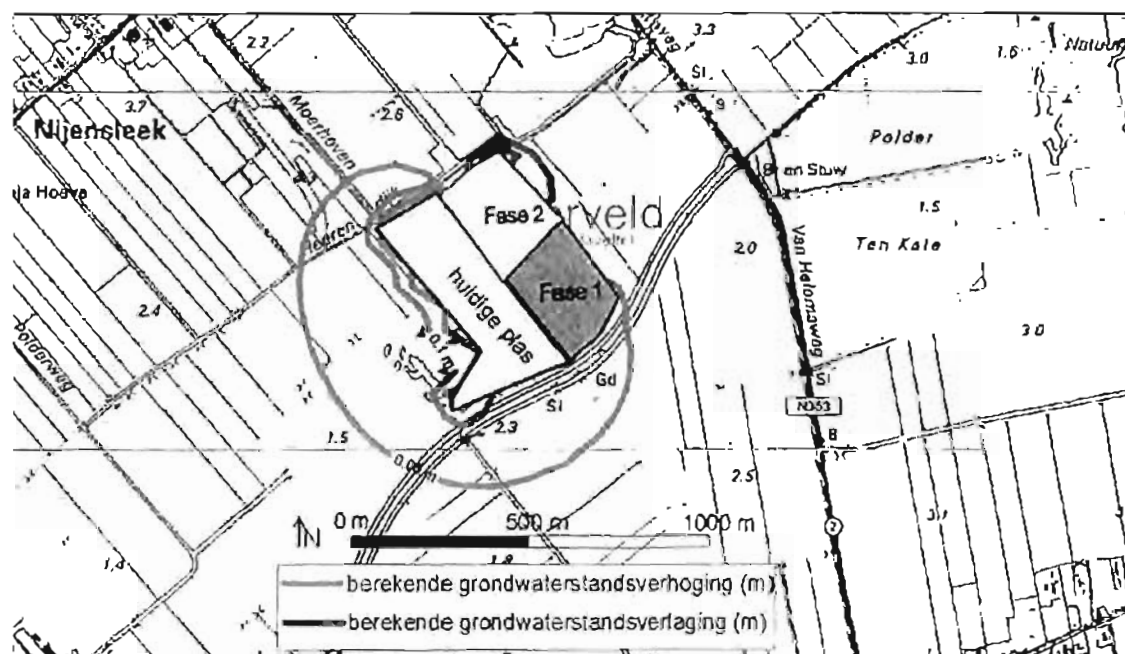
Het is echter van belang dat met de gekozen modelbegrenzing het invloedsgebied¹⁰ in kaart is gebracht.

De berekende grondwaterstandsveranderingen als gevolg van de maatregelen zijn weergegeven in figuur 6.2 (winterpeil) en figuur 6.6 (zomerpeil) van het geohydrologisch rapport.

¹⁰ Het invloedsgebied is het gebied met een grondwaterstandsverandering van 5 cm.

Figuur 4.4: berekende grondwaterstandsveranderingen na fase 1 en 2, winterpeil (bron: figuur 6.2 uit rapport W&P)

Figuur 4.5 berekende grondwaterstandsveranderingen na fase 1 en 2, zomerpeil (bron: figuur 6.2 uit rapport W&P)

Bij het geadviseerde winterpeil van 0,9 m+ NAP in de plas, is het berekende invloedsgebied (dit is 5 cm grondwaterstandsverandering) van de vernatting circa 400 meter.

Bij het geadviseerde zomerpeil van 1,1 m+ NAP is dezelfde grondwaterstandverhoging berekend, met exact hetzelfde invloedsgebied van circa 400 meter.

Bij bovenstaande ben ik uitgegaan van de uitbreiding fase 1 en 2. Fase 3 heb ik buiten beschouwing gelaten omdat inmiddels is gebleken dat deze fase niet meer zal worden uitgevoerd.

Binnen de modellering wordt een ruimere afstand van de projectlocatie tot de modelbegrenzing beschouwd, dan het invloedsgebied van de zandwinning. Ook ten zuidwesten, de zijde waar de grootste effecten verwacht worden, is een afstand van circa 1 km aangehouden.

Hoewel het in theorie de voorkeur zou hebben om de modelgrenzen dusdanig te nemen, dat juist het gebied waar de grootste effecten verwacht worden ruim in beeld wordt gebracht, is bij de huidige modelbegrenzing het Invloedsgebied voldoende in kaart gebracht.

Knooppuntsafstand

De knooppuntsafstand in het model varieert van 250 m op de modelgrenzen tot 5 meter nabij de toekomstige zandwinlocatie.

W&P heeft een aanvullende reactie naar de StAB gestuurd waarin de gebruikte knooppuntsafstand nader is toegelicht door middel van een kaart. Deze kaart heb ik hieronder overgenomen.

Figuur 4.5: overzicht met knooppunten

Uit deze kaart valt op te maken dat er ter plaatse van en zeer nabij de zandwinplas is gerekend met de kleinste knooppuntsafstand van 5 meter. Met name in de richting waar de grootste vernatting en verdroging zouden kunnen plaatsvinden is deze afstand aangehouden. Voorts is op grotere afstand een grotere knooppuntsafstand aangehouden, en wordt de afstand ook steeds groter naarmate de afstand tot de zandwinplas toeneemt. De grootste afstand van 250 meter ligt ten noordwesten op ruime afstand van de plas, en ten zuidoosten van de plas. Deze knooppunten liggen ruim buiten het berekende invloedsgebied.

In een modellering zoals MicroFEM wordt gebruik gemaakt van algemene bodemgegevens zoals deze bekend zijn in de regio. Deze zijn niet specifiek gebaseerd op grondboringen die ter plaatse zijn verricht. Om deze reden heeft het verkleinen van de knooppuntsafstand naar 1 meter geen effect op de resultaten. Ook bij een kleinere knooppuntsafstand was in principe geen gebruik gemaakt van de boring waarbij een dikke veenlaag is aangetroffen.

Een kleinere knooppuntsafstand geeft om die reden en in deze situatie geen duidelijker beeld van de te verwachten grondwaterpeilen. Een kleinere knooppuntsafstand heeft alleen meerwaarde indien de input-gegevens fijnmazig (zeer gedetailleerd) zijn, en niet zijn afgeleid van algemene informatie.

4.4 Grondwatermonitoring

4.4.1 Standpunten partijen

Eisers willen dat er monitoring plaats gaat vinden en missen het opnemen van de monitoringsverplichting in de watervergunning. Tevens wordt opgemerkt dat ten onrechte geen sprake is van een nulmeting.

W&P stelt dat de lokale geohydrologische situatie is geschematiseerd, en een worst case berekening van de effecten is gemaakt. De daadwerkelijke effecten worden gemonitord tijdens de uitvoering. Met behulp van beheersmaatregelen kan worden ingespeeld op mogelijke negatieve effecten.

4.4.2 Beoordeling StAB

Een model is altijd slechts een benadering van de werkelijkheid. Dit is onvermijdelijk omdat de zandwinning nog niet gerealiseerd is. Om de voorspelde gevolgen te verifiëren, is monitoring van de daadwerkelijke effecten noodzakelijk. Op basis van de gemeten gegevens kan, normaliter, alsnog aanpassing van het model, ofwel aanpassing van de winning (door andere maatregelen te treffen) plaatsvinden.

In het rapport van W&P is in hoofdstuk 7 een monitoringsplan beschreven. Om de daadwerkelijk optredende effecten te monitoren adviseert W&P om rondom de zandwinlocatie een peilbuisnetwerk aan te brengen. Een voorstel voor dit netwerk is in overleg met het waterschap en de provincie tot stand gekomen. Het voorgestelde netwerk omvat 7 peilbuizen rondom de plas, waarbij aan de zuidwestzijde van de plas een groter aantal peilbuizen worden geplaatst in verband met de te verwachten vernatting. Tevens is gesteld dat de peilbuizen zo spoedig mogelijk geplaatst dienen te worden ter bepaling van een nulsituatie.

In de watervergunning is geen voorschrift opgenomen met betrekking tot het bepalen van de nulsituatie of een monitoringsplan. Dit hoeft ook niet noodzakelijkerwijs in een watervergunning te worden geregeld, mits dit in een andere vergunning wordt vastgelegd. Zoals reeds aangegeven in hoofdstuk 2 van dit verslag, is de watervergunning een van de vergunningen die nodig is voor het ontgronden.

In de ontgrondingsvergunning is in voorschrift A.21 bepaald dat de effecten van de zandwinning op de geohydrologie moeten worden gemonitord. In de voorschriften is tevens vastgelegd dat de grondwaterstanden of stijghoogten in de peilbuizen tenminste dagelijks geautomatiseerd worden geregistreerd. In het kader van het bestemmingsplan is het monitoringsplan opgesteld dat ook als bijlage bij het bestemmingsplan is opgenomen, met daarin tevens de bepaling

van de nulsituatie gedurende een jaar alvorens de werkzaamheden aanvangen (zie bijlage StAB-8). In zoverre is hetgeen eisers wensen, vastgelegd.

Naast het feit dat de grondwatermonitoring is geborgd, merk ik op dat het waterschap, blijkens het rapport van W&P, ook heeft deelgenomen aan het opstellen van een monitoringsplan. Uit de overwegingen in de watervergunning volgt ook dat de provincie Drenthe gaat toezien op monitoring.

Tot slot merk ik op dat in de watervergunning onder voorschrift 5.3, sub 9 nog is bepaald dat vergunninghouder alles doet om nadelige gevolgen te voorkomen. Indien aanvullende werken noodzakelijk zijn dient hij deze alsnog uit te voeren op eerste aanzegging van het waterschap of andere belanghebbenden.

Nulmeting

Tijdens de bezoeken is gebleken dat partijen wel degelijk uitgaan van de noodzaak van een nulmeting die zou moeten plaatsvinden. Hiervoor zijn reeds 7 van de 9 geplande peilbuizen zijn geplaatst. Over de andere 2 peilbuizen lopen nog gesprekken met de eigenaren van de betreffende grond.

Zoals in een nadere reactie van Boorsma van 24 juni 2015 (zie bijlage StAB-4) is beschreven, komen de locaties van de reeds geplaatste peilbuizen in het veld min of meer overeen met de voorgestelde posities. Kleine afwijkingen komen voor door onder andere voorkeuren van de grondeigenaren, veelal gebaseerd op de bewerkbaarheid van de grond¹¹.

Eisers stelden tijdens het gesprek tevens de vraag hoe lang een nulmeting moet duren voordat deze een juist beeld geeft. In het verleden werd een periode van 7 jaar aangehouden voordat gesproken kon worden van een nulmeting. Dit had te onder andere maken met de wijze van meten (niet continu en niet digitaal), waardoor weersinvloeden ook minder makkelijk in kaart gebracht konden worden. Tegenwoordig kan de meting geautomatiseerd plaatsvinden, en kunnen de resultaten gekoppeld worden aan de geldende weersomstandigheden ten tijde van de meting. De invloeden van een droge of nat seizoen kunnen in een model verrekend worden, waardoor een nulmeting korter kan duren.

De heer De Bruijn van Boorsma B.V. gaf in het telefonische gesprek aan dat het niet meer realistisch is om met de techniek van tegenwoordig uit te gaan van 7 jaar meten voordat een nulsituatie in kaart wordt gebracht.

Hoewel voorheen een langere periode nodig was om een nulmeting correct uit te voeren, kan met de huidige stand der techniek, waarbij de metingen continu kunnen plaatsvinden en daarbij in een model rekening kan worden gehouden met

---

¹¹ Rondom de peilbuizen wordt een soort put aangebracht. Deze put beperkt de mogelijkheden voor bewerking van het land. Daarom wordt er in overleg met de grondeigenaren gekozen voor de locatie waarbij wel een goed beeld wordt verkregen van de grondwaterstand (niet te dicht op de sloot) maar waarbij ook de minste last wordt ervaren voor bewerking van het land.

de weersomstandigheden, kan met een jaar een redelijk goed beeld van de grondwaterstanden worden gevormd. Partijen kunnen zich hierin vinden. Nu de nulmeting is vastgelegd in het bestemmingsplan en partijen met elkaar van mening zijn dat een jaar voldoende is om een nulmeting uit te voeren, is er geen reden om dit ook nog in de watervergunning op te nemen.

4.5 Effect kwelsloot

Aan de zuidwestzijde van de winplas is een kwelsloot geprojecteerd op grond die in eigendom is van Hellinga B.V. (zie hiervoor ook de kaart met maatregelen die bij de vergunning hoort (bijlage StAB-5)). Deze kwelsloot is opgenomen als mitigerende maatregel om de vernatting ten zuidwesten van de plas te beperken. De sloot krijgt een diepte van 1 meter en een breedte van 1 meter.

4.5.1 Standpunten partijen

Eisers hebben aangegeven dat zij de kwelsloot niet diep genoeg achten om vernatting van het gebied te voorkomen. Zij zijn van mening dat een kwelsloot effectief zou kunnen zijn, maar dat bij deze beperkte diepte ook maar een beperkte werking verwacht mag worden.

De heer De Bruljn gaf nog aan dat de werking niet bekend is omdat de kwelsloot niet is meegenomen in de modellering.

W&P heeft in de reactie op het rapport van Boorsma aangegeven dat het doorrekenen van de geprojecteerde kwelsloot niet is gebeurd, omdat dit te gedetailleerd is. Er is gebruik gemaakt van een regionaal model, en het doorrekenen van een kwelsloot past hier niet in. De kwelsloot is opgenomen als mitigerende maatregelen zoals gebruikelijk bij dergelijke projecten in de provincie Drenthe.

Door de hydroloog van het waterschap is bij het bezoek aangegeven dat de kwelsloot alleen bedoeld is voor het eventueel wegvangen van de kwel afkomstig van het verhoogde plaspel. In de bestaande plas is reeds water met een peil aanwezig (zomerpeil 0,9 meter +NAP, winterpeil 0,7 meter +NAP). Ter voorkoming van verdroging ten noordoosten van de plas, wordt een nieuw (hoger) peil in de plas opgezet (zomerpeil 1,1 meter +NAP, winterpeil 0,9 meter +NAP). De kwelsloot dient nadrukkelijk niet voor de lagere kwel, die ook optreedt zonder uitbreiding van de plas.

4.5.2 Beoordeling StAB

Eisers hebben een groot deel van deze gronden in gebruik als grasland.

Het waterschap heeft de droogleggingsnorm¹² van maximaal 0,3 m-mv (zomer) en minimaal 0,8 m-mv (winter) in acht genomen bij het vaststellen van het nieuwe waterpeil.

Uit de modellering in het geohydrologisch onderzoek volgt dat de zandwinning gevolgen heeft voor de grondwaterstanden ter plaatse van de gronden van eisers. Zoals reeds vermeld in hoofdstuk 3 is in het rapport geen effect op perceelsniveau vastgesteld.

Ik constateer dat de kwelsloot, zoals ook door partijen is aangegeven, niet is meegenomen in de modellering van het grondwater. De grondwaterstandverhoging die ten zuidwesten van de zandwinplas is berekend, is de verhoging die optreedt zonder kwelsloot.

De kwelsloot is als mitigerende maatregel opgenomen in de vergunning. Dat wil zeggen dat de werking van deze maatregel ertoe kan bijdragen dat de effecten van de hogere grondwaterstand op de ontwatering van de percelen verminderen

Voor zover wordt ingegaan op de omvang van de kwelsloot merk ik op dat, zoals ook het waterschap heeft aangegeven, de kwelsloot alleen bedoeld is om het vernattingseffect van deze peilverhoging van 20 cm op de gronden direct ten zuidwesten van de winplas op te vangen.

Er is geen reden aan te nemen dat de kwelsloot hier onvoldoende diep of breed voor is.

4.6 Maïsland / landgebruik

Op een beperkt aantal gronden in de omgeving van de winplas wordt mais verbouwd. Mij is niet gebleken dat op de gronden van eisers waar vernatting zal optreden mais wordt verbouwd. Het enige perceel ten zuidwesten van de plas waarop mais wordt verbouwd, is niet van eisers.

De heer Elting heeft bij het bezoek aangegeven in het verleden mais te hebben verbouwd, maar vanwege de hoge grondwaterstanden hiermee gestopt te zijn.

4.6.1 Standpunten partijen

In de contra expertise wordt gesteld dat in het onderzoek van W&P ten onrechte geen rekening is gehouden met maïsland.

W&P stelt in reactie hierop dat dit in de berekeningen dient te worden meegenomen, maar heeft uiteindelijk geen aanvullende berekeningen gemaakt. Wel is in de aanvullende reactie een indicatie gegeven, waaruit volgt dat voor maïsland mogelijk een hogere schade optreedt dan voor grasland.

---

¹² Drooglegging: de afstand tussen oppervlaktewaterpeil en maaiveldhoogte. Afhankelijk van de breedte van een kavel bolt de grondwaterstand op tussen de kavelsloten.

4.6.2 Beoordeling StAB

In de geohydrologische beoordeling van W&P is niet gekeken naar maisland, maar is enkel een inschatting gemaakt voor de schade aan grasland. Van mais wordt aangenomen dat dit gewas gevoeliger is voor hoge grondwaterstanden dan grasland, en dat de schade door vernatting ook groter zal zijn.

Zoals kan worden opgemaakt uit de figuren in het rapport, wordt 10 cm vernatting berekend direct rondom de zandwinplas. De vernatting neemt, zoals gezegd, tot 400 meter afstand af tot 5 cm vernatting.

Het is niet werkbaar voor een waterschap om de peilvakken op perceelsniveau vast te stellen en te handhaven. Daarom wordt gekozen om een waterpeil voor een groter peilvak vast te stellen, dat aansluit bij de agrarische functie van die gronden.

In dit geval is door het waterschap gekozen voor grasland omdat dat het merendeel van de gronden als grasland in gebruik is.

Dat betekent niet dat er geen andere gewassen verbouwd mogen en kunnen worden, maar indien gekozen wordt voor een teelt, dient de agrariër zelf maatregelen te treffen om het grondwaterpeil op het gewenste niveau te brengen en houden. Hierbij kan gedacht worden aan een eigen kwelsloot of een drainagesysteem.

Er is geen reden aan te nemen dat het hanteren van grasland als maatstaf voor de waterpeilen onjuist is. Dat maisland gevoeliger is voor hoge grondwaterstanden en de schade op deze gronden daardoor mogelijk groter is, doet hier niets aan af.

4.7 Nieuw waterpeil gebied VL247

4.7.1 Standpunten partijen

Eisers zijn van mening dat er ten onrechte geen nieuw waterpeil voor het gebied VL247 is vastgesteld, terwijl uit de modellering volgt dat er wel een wijziging van het waterpeil zal plaatsvinden.

Er is geen schriftelijke reactie op dit bezwaar. Wel is bij het bezoek aan het waterschap toegelicht dat het waterpeil in dit vak niet aangepast wordt.

4.7.2 Beoordeling StAB

Het peilvak waar eisers op wijzen ligt aan de overzijde van de Wapserveensche Aa, gezien vanaf de winplas (zie hiervoor ook bijlage StAB-5). In dit gebied wordt geen nieuw peil ingesteld. Uit de modellering van W&P blijkt dat aan deze zijde een grondwaterstandverhoging van enkele centimeters wordt berekend (zie ook afbeelding 3.1). Dit is op zich opmerkelijk omdat verwacht mag worden dat de Wapserveensche Aa een drainerend effect heeft op dat deel van het gebied. Het peil in de Wapserveensche Aa wordt niet aangepast en zal ook niet

noemenswaardig veranderen door de ontgroning. Ik leid hieruit af dat de Wapserveense Aa niet is meegenomen in de modellering, en dat de berekende grondwaterstandverhoging aan de overzijde van de Wapserveense Aa een overschatting is.

Gelet op de ligging van het peilvak VL247 ten opzichte van de Wapserveense Aa ligt het in de lijn der verwachting dat het grondwaterpeil in het peilvak niet verandert als gevolg van de uitbreiding van de zandwinning. Om die reden is het logisch dat het peil in dit peilvak niet gewijzigd wordt.

Bijlagen

StAB-1	Gronden van eisers
StAB-2	Ontgrondingsvergunningen
StAB-3	Ontwerp-ontgrondingsvergunning plus
StAB-4	Zienswijzen op ontwerp-ontgrondingsvergunning
StAB-5	Kaart met maatregelen in kader van watervergunning
StAB-6	Aanvullende boringen ten zuiden van de plas
StAB-7	Notitie W+P over veenlaag en gedetailleerdheid model
StAB-8	Ontwerpbestemmingsplan (monitoring)
StAB-9	GLG en GHG (bron: bodemkaart Drenthe)
StAB-10	Fotobijlage
StAB-11	Kwaliteitscode boringen Dinoloket

BIJLAGE 2

StAB**GERECHTELIJKE
OMGEVINGSDeskUNDIGEN**

Rechtbank Noord Nederland
Afdeling Bestuursrecht
Postbus 150
9700 AD Groningen

Bezuidenhoutseweg 60
2594 AW Den Haag

Postbus 95928
2509 CX Den Haag

T 070 3150150
F 070 3150195

info@stab.nl
www.stab.nl

IBAN NL33 INGB 0005 0080 21
KvK Den Haag 41159871

Uw kenmerk	Uw brief	Kenmerk	Datum
LEE 14/ 3722	16 november 2015	StAB-39859	14 december 2015

Onderwerp
Nader advies watervergunning uitbreiding Zandwinning Moerhoven.

In antwoord op uw brief van 16 november 2015 ontvangt u hierbij het gevraagde verslag.
Ik verzoek u mij te zijner tijd op de hoogte te stellen van de uitspraak in dit geschil.

De directeur,

mr. G.P.I.M. Wuisman

Contactpersoon : K.S. de Croon
Telefoonnummer: +31703150140

Verslag ex artikel 8:47 Algemene wet bestuursrecht

Opdrachtgever
Rechtbank Noord-Nederland

Kenmerk opdrachtgever
LEE 14/ 3722

Datum opdracht
16 november 2015

Onderwerp
**Nader advies Watervergunning uitbreiding
Zandwinning Moerhoven**

Kenmerk StAB
StAB-39859

Datum
14 december 2015

Opsteller
**drs. I.J. van der Wal
ing. K.S. de Croon**

Toetser
mr. ir. O.W.J.M. Scholte

StAB

GERECHTELIJKE
OMGEVINGSDESKUNDIGEN

Inhoud

	Samenvatting	2
1	Inleiding	4
1.1	Eisers vertegenwoordigd door M. Damming	4
1.2	Eisers van 't Ende	4
1.3	Werkwijze	5
2	Rapportage IBB	6
2.1	Veenlaag	6
2.1.1	Boringen uit het Dinoloket	6
2.1.2	Aanvullende boringen	7
2.2	Weerstand en doorlatendheid bodemlagen	9
2.2.1	Weerstandbiedende laag tussen de zandpakketten	10
2.2.2	Weerstand in de deklaag	11
2.2.3	Doorlatendheden in het zandpakket	11
2.2.4	Conclusie	12
2.3	Grondwatermodellering	12
2.4	Grondwatermonitoring	13
2.5	Niet behandelde bezwaren	13
	Bijlagen	15

Samenvatting

Op 27 oktober 2015 heeft de StAB op verzoek van de Rechtbank Amsterdam een verslag uitgebracht over de beroepen tegen de watervergunning van C. Hellinga B.V. voor de uitbreiding van Zandwinning Moerhoven kenmerk StAB-39757.

Partijen zijn door de rechtbank in de gelegenheid gesteld om op het verslag te reageren. Eisers vertegenwoordigd door M. Damming en eisers Van 't Ende hebben hiervan gebruik gemaakt. Eisers hebben hun deskundige, de heer de Bruijn van ingenieursbureau Boorsma (IBB), gevraagd een reactie op het StAB-verslag te formuleren.

Bij brief van 16 november 2015 heeft de rechtbank de StAB verzocht om commentaar op de reacties van partijen te geven.

In dit nader advies is de reactie in de rapportage van IBB uitgewerkt, en beschreven in hoeverre dit leidt tot aanpassing van het verslag. De reactie heeft betrekking op het gestelde in het StAB-verslag over de veenlaag in de bodem, de doorlatendheid en weerstandbiedende lagen, de grondwatermodellering en de grondwatermonitoring. Tevens stelt IBB dat een aantal aspecten uit het beroep van eisers niet door de StAB behandeld zijn.

Veenlaag

Ten aanzien van de veenlaag handhaaft de StAB de conclusie uit het StAB-verslag dat geen dikke veenlaag van 14 meter diep te verwachten is.

In een aantal boringen is weliswaar plaatselijk veen aangetroffen, maar niet pas vanaf 10 meter zoals IBB stelt. Verwacht mag worden dat indien tot 10 meter diepte in het geheel geen veen is aangetroffen, er daaronder geen veen meer in de ondergrond zit.

In het rapport over de aanvullende boringen zijn de verkeerde X- en Y-coördinaten weergegeven, omdat abusievelijk de 3 en 8 in de Y coördinaten zijn omgewisseld. De boringen liggen op korte afstand van de boringen uit Dinoloket.

De aanvullende boringen zijn uitgevoerd met een sonisch boorsysteem. Deze boortechniek levert een veel betrouwbaarder beeld op van de ondergrond ten opzichte van de spoelboringen uit het Dinoloket.

De reactie van IBB verandert daarom niets aan de conclusies van het StAB-verslag.

Doorlatendheid en weerstandbiedende lagen

De doorlatendheid van de zandpakketten die is gebruikt in de geohydrologische modellering is niet onrealistisch, zoals reeds in het StAB-verslag was geconcludeerd. Ook de hydraulische weerstanden voor de deklaag en de modellaag tussen de twee beschouwde zandpakketten zijn verdedigbaar. De opmerkingen van IBB leiden dan ook niet tot aanpassing van de conclusies.

Grondwatermodellering

In het verslag is geconcludeerd dat de grondwatermodellering op regionale gegevens kan worden gebaseerd. De lokale boringen geven geen aanwijzing om aan deze regionale bodemopbouw te twijfelen.

In het StAB-verslag is de bodemopbouw beschreven waaruit volgt dat de bodemopbouw in beginsel niet uitermate grillig is. Ook uit de kaarten van IBB kan niet worden opgemaakt dat er lokaal een grillige bodemopbouw zou zijn.

Daarom is er eveneens geen reden aan te nemen dat de gebruikte knooppuntsafstanden in de modellering een onvoldoende nauwkeurig beeld geven.

Monitoring

Met de huidige stand der techniek, waarbij de metingen continu kunnen plaatsvinden en waarbij in een model rekening kan worden gehouden met de weersomstandigheden, kan met metingen gedurende één jaar een redelijk goed beeld van de grondwaterstanden worden gevormd. De StAB ziet in de opmerking van IBB geen reden om hier een ander standpunt over in te nemen.

Niet behandelde bezwaren

De door eisers genoemde bezwaren die niet behandeld zouden zijn, hebben allen betrekking op de ontgrondingsvergunning, en niet op de watervergunning.

Daarom worden ze in deze procedure buiten beschouwing gelaten.

1 Inleiding

Op 27 oktober 2015 heeft de StAB op verzoek van de Rechtbank Amsterdam een verslag uitgebracht over de beroepen tegen de watervergunning van C. Hellinga B.V. voor de uitbreiding van Zandwinning Moerhoven (kenmerk StAB-39757).

Partijen zijn door de rechtbank in de gelegenheid gesteld om op het verslag te reageren. Eisers vertegenwoordigd door M. Damming en eisers Van 't Ende hebben hiervan gebruik gemaakt.

Bij brief van 16 november 2015 heeft de rechtbank de StAB verzocht om commentaar op de reacties van partijen te geven.

1.1 Eisers vertegenwoordigd door M. Damming

Maatschap G. Otten en G.A. Otten-Hulsman, Maatschap Oostindie-Ennik, Melkveehouderij Dijkhuizen & Los, VOF de Gorte en Melkveebedrijf Gol-Knol zijn samen in beroep gegaan en hebben zich hierbij laten vertegenwoordigen door M. Damming van Stichting Univé Rechtshulp (SUR).

De heer Damming heeft per brief van 20 oktober 2015 namens eisers de rapportage van IBB aan de rechtbank toegezonden¹. Voor de inhoudelijke reactie verwijst de heer Damming naar een notitie/rapportage van de heer De Bruijn van Ingenieursbureau Boorsma (hierna: IBB).

1.2 Eisers van 't Ende

Eisers Van 't Ende voeren bij brief van 19 oktober 2015 eveneens het rapport van IBB aan, en stellen tevens dat het maisperceel dat wordt beschreven in het StAB-verslag wel van hen is.

De StAB heeft veel tijd gestoken in het in kaart brengen van de percelen van eisers. Zowel bij het gesprek ter plaatse, als achteraf per mail is getracht het meest recente beeld te krijgen van de ligging. De StAB heeft bij het bezoek een perceel met mais geconstateerd, waarvan ter plaatse werd gemeld dat die niet tot een van eisers behoorde. Dit perceel lag, zoals ook bleek uit de foto's, aanzienlijk hoger dan de andere percelen.

Indien dit perceel toch tot eisers behoort, neemt de StAB dit ter kennisgeving aan. Het leidt niet tot wijzigingen van het StAB-verslag.

Voor de inhoudelijke reactie op het StAB-verslag door IBB, verwijs ik naar hoofdstuk 2.

Op 24 november 2015 hebben eisers Van 't Ende nog een aanvulling gegeven op hun beroep. In deze brief geven eisers aan waarom zijn menen dat het besluit tot

---

¹ Aangenomen wordt dat deze reactie van dezelfde groep eisers afkomstig is.

verlenen van de watervergunning onzorgvuldig is, en wordt een voorstel gedaan voor een alternatief (handhaven huidige peil in plas). Omdat in dit stuk niet wordt verwezen naar het StAB-verslag, voeg ik dit stuk zonder nadere beschouwing toe aan het dossier.

1.3   Werkwijze

In dit nader advies is de reactie in de rapportage van IBB uitgewerkt, en beschreven in hoeverre dit leidt tot aanpassing van het verslag.

2 Rapportage IBB

In de rapportage stelt IBB meerdere punten aan de orde waarop het StAB-verslag niet correct is. Het betreft het gestelde over de veenlaag in de bodem, de doorlatendheid en weerstandbiedende lagen, de grondwatermodellering en de grondwatermonitoring. Tevens stelt IBB dat een aantal aspecten uit het beroep van eisers niet door de StAB behandeld zijn.

In dit hoofdstuk wordt per punt ingegaan op de rapportage van IBB.

2.1 Veenlaag

IBB stelt dat in het StAB-verslag ten onrechte geconcludeerd is dat er geen uitgestrekte veenlaag aanwezig is. Dit komt volgens IBB omdat een aantal boringen ten zuidwesten van de winplas (zoals opgenomen in het Dinoloket) onvoldoende diep zijn uitgevoerd. Daarbij komt dat alle boringen in dit gebied als spoelboringen zijn verricht, en niet alleen de boringen met afwijkend resultaat. De aanvullende boringen betreffen geen pulsboringen, zoals in het StAB-verslag is vermeld, maar trilboringen, en deze techniek levert een matige kwaliteit. De aanvullende boringen zijn voorts ook op grote afstand van de zandwinning uitgevoerd. Er is dus niet aangetoond dat er geen veenlaag aanwezig zou zijn.

Reactie StAB

Achtereenvolgens ga ik in op de boringen uit het Dinoloket en daarna op de aanvullende boringen (boormethode en rapportage).

2.1.1 Boringen uit het Dinoloket

In het StAB-verslag is gesteld dat alle boringen (zoals opgenomen in het Dinoloket) als spoelboringen zijn uitgevoerd. IBB en de StAB verschillen hierover dus niet van mening.

Geen van de boringen geeft door de gebruikte boortechniek iets aan over de exacte bodemopbouw, maar wel over de aan- of afwezigheid van bepaalde bodemsoorten. In het StAB-verslag is toegelicht dat een veenlaag van 14 meter diepte die is aangetroffen bij één spoelboring dus niet hoeft te betekenen dat er daadwerkelijk een dikke veenlaag aanwezig is, maar wel dat er veen in de bodem zit. Dit veen kan zich tijdens het boren in de boorkolom hebben verspreid, waardoor het lijkt dat over de gehele boorlengte veen aanwezig is, terwijl dit niet zo hoeft te zijn. Omdat bij een aantal overige boringen in het geheel geen veen is aangetroffen, mag aangenomen dat er geen dikke veenlaag aanwezig is over een groot gebied.

Over het bezwaar dat de boringen niet diep genoeg gezet zijn, merk ik het volgende op. In een aantal boringen is, zoals gezegd, plaatselijk veen aangetroffen, maar niet pas vanaf 10 meter zoals IBB stelt. Daar waar veen is aangetroffen, is dit reeds op ongeveer 7 meter. Dit blijkt ook sonderingen die ten noordoosten van de winplas zijn geplaatst. Verwacht mag worden dat indien tot

10 meter diepte in het geheel geen veen is aangetroffen, er daaronder geen veen meer in de ondergrond zit. In die zin geven ook de ondiepe boringen, tot 10 meter onder maaiveld, voldoende informatie over de bodemopbouw. Daarbij komt dat, zoals is opgemerkt in het StAB-verslag, de grondwaterstand circa 1 meter onder maaiveld is. De grondwaterstand in de diepere lagen zal niet veranderen ten opzichte van de huidige situatie. Daarom zal er geen effect zoals zettingen optreden in deze lagen (het al dan niet aanwezige veen blijft nat), ongeacht of het veen betreft of een andere bodemsoort.

2.1.2 Aanvullende boringen

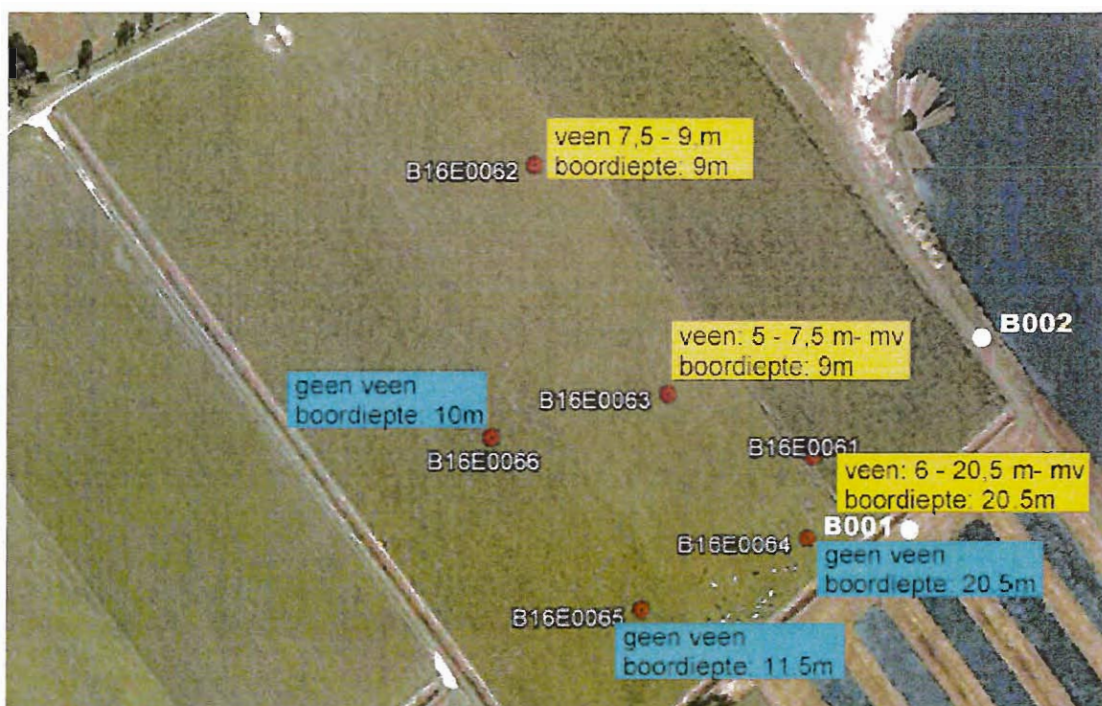
Op 1 september 2015 is, naar aanleiding van het StAB-bezoek, door Wiertsema&Partners (W&P) gerapporteerd over aanvullende boringen. Deze rapportage is als informatie gebruikt bij het opstellen van het StAB-verslag. Eisers stellen dat in de rapportage de coördinaten niet juist zijn weergegeven en dat er sprake is van een pulstechniek en niet van een spoelboring zoals in het StAB-verslag was aangegeven.

Ik merk hierover het volgende op.

Het is juist dat in het rapport van W&P over de aanvullende boringen de verkeerde X- en Y-coördinaten zijn weergegeven. Uitgaande van deze coördinaten lijken de boringen op een volstrekt andere plaats in Nederland te zijn uitgevoerd. W&P heeft op dit bezwaar gereageerd en erkent dat de coördinaten niet correct zijn (zie bijlage StAB-1). Verklaring is dat abusievelijk de 3 en 8 in de Y coördinaten zijn omgewisseld. De tekening behorende bij de rapportage is wel correct. De juiste coördinaten zijn:

Boring	x-coördinaat (m)	y-coördinaat (m)
B001	208400	538366
B002	208423	538453

De boringen liggen op korte afstand van de (TNO-)boringen uit Dinoloket en tonen aan dat er geen sprake is van een 14 meter dikke veenlaag in de ondergrond. In de volgende afbeelding is in beeld gebracht waar de boringen ten opzichte van de TNO-boringen gezet zijn.

Afbeelding 2.1 Nieuwe boorlocaties (B001 en B002) ten opzichte van boringen uit Dinoloket (bron: rapport W+P van 1 september 2015).

Ten aanzien van de reactie van IBB dat in het StAB-verslag is aangegeven dat de aanvullende boringen zijn uitgevoerd met behulp van de pulsboortechniek, merk ik het volgende op.

In de rapportage van W&P is inderdaad aangegeven dat de boringen zijn uitgevoerd met een sonisch boorsysteem, waarmee twee boringen zijn gezet tot 20 meter onder maaiveld. In de boorstaten (bijlage 1) wordt de term trilboringen genoemd.

Sonisch boren, ook wel aangeduid als 'sonic boren', kan worden beschouwd als een bijzondere vorm van slag- en drukboren. Bij toepassing van sonische boortechnieken kan de frequentie oplopen tot meer dan 200 Hertz. Door de hoogfrequente trilling gaat het bodemmateriaal dat in direct contact staat met de boorbuis vloeien, zodat de boorbuis met geringe weerstand de bodem in kan worden gedrukt. Deze methode maakt het mogelijk in zandige, grindige en niet al te zware klei zeer snel op diepte te komen. Deze boortechniek met een sonische boorstelling is in Nederland een gangbare techniek voor geotechnisch grondonderzoek. Met deze techniek wordt roterend met gelijktijdige sonische resonantie grondmonsters naar boven gehaald. De monstername is geschied met boorbuizen voorzien van een zogenoemd aqualockstelsel. Hierdoor is het mogelijk om snel op elke diepte en desgewenst continu ongestoorde monsters te steken. Hiermee wordt een overzicht van het gehele bodemprofiel verkregen. De boorbeschrijving op basis van monstername middels een sonische boormethode is

aanzienlijk nauwkeuriger dan een beschrijving op basis van spoelboringen. De stelling waarmee de boringen zijn uitgevoerd is volgens W&P overigens geen lichte stelling, zoals IBB aangeeft, maar een 10 ton zware boorstelling.

Resumerend stel ik vast dat de door W&P gebruikte boortechniek een veel betrouwbaarder beeld oplevert van de ondergrond ten opzichte van de spoelboringen uit het Dinoloket. Het is daarom zo goed als uitgesloten dat een 14 meter dikke veenlaag over een groot oppervlak in de bodem aanwezig is. De reactie van IBB verandert daarom niets aan de conclusies van het StAB-verslag.

2.2 Weerstand en doorlatendheid bodemlagen

IBB heeft in de reactie op het StAB-verslag aangevoerd dat de StAB ten onrechte is ingegaan op de doorlatendheid van de bodem, terwijl het bezwaar gericht was op de hydraulische weerstand. De door W&P gebruikte k_h -waarden (31,5 m/d en 35 m/d) zijn te hoog, en de hydraulische weerstanden ($c = 5$ dagen voor de deklaag en $c = 2$ dagen voor het eerste en tweede watervoerende pakket) te laag.

Reactie StAB

In paragraaf 4.2 van het StAB-verslag is ingegaan op de verticale en horizontale doorlatendheid zoals die in het geohydrologisch model van W&P zijn ingevoerd. In de navolgende paragrafen wordt dit nader toegelicht. Voordat ik inga op de hydraulische weerstand, licht ik eerst het verschil toe tussen doorlatendheid en hydraulische weerstand en hoe dit in het geohydrologisch model is verwerkt.

In zandlagen is hoofdzakelijk sprake van horizontale grondwaterstroming. De parameter die de grootte hiervan weergeeft, is het zogenaamde doorlaatvermogen (KD) met een eenheid van m^2/dag . Deze waarde wordt bepaald door de horizontale doorlatendheid (in m/dag) te vermenigvuldigen met de dikte van het pakket (m). In zijn algemeenheid geldt: hoe grover de korrels in het pakket, des te groter is de doorlatendheid.

In slecht doorlatende klei-, veen- en leemlagen is de maatgevende stromingsrichting verticaal gericht. De parameter die de mate van de verticale stroming weergeeft is de hydraulische weerstand (c) met een eenheid van dagen. De weerstand wordt berekend door de dikte van de betreffende laag (m) te delen door de verticale doorlatendheid (m/d) van deze laag.

Direct onder het maaiveld is een weerstandbiedende deklaag bestaande uit maximaal 2 meter veen aanwezig. Plaatselijk is de deklaag afwezig. Hieronder begint het zandpakket. In het model is het zandpakket opgedeeld in twee modellagen:

- een pakket van 20 meter (KD2 in tabel 5.1 van hydrologisch rapport W&P) tot aan de diepte van de ontgraving, bestaande uit hoofdzakelijk zand. De eerste laag bestaat uit het eerste watervoerend pakket (WVP1) en een deel

van het tweede watervoerend pakket (WVP2) en heeft in het model een doorlatendheid van 31,5 m/d.

- daaronder een pakket van 92 meter zand (KD3 in tabel 5.1 van hydrologisch rapport W&P), vanaf de maximale diepte van de voorgenomen ontgraving tot aan de slecht doorlatende hydrologische basis. De tweede laag bestaat uit het resterende deel van het tweede watervoerend pakket en heeft in het model een doorlatendheid van 35 m/d.

Tussen deze twee watervoerende pakketten is een fictieve weerstandbiedende laag (C3 in tabel 5.1 van hydrologisch rapport W&P) aangebracht met een weerstand van 2 dagen.

In de volgende paragrafen ga ik in op de hydraulische weerstand (par. 2.2.1 en 2.2.2). Daarna ga ik ter toelichting nog in op de doorlatendheid in het zandpakket (par 2.2.3).

2.2.1 Weerstandbiedende laag tussen de zandpakketten

Er is in het StAB-verslag inderdaad niet expliciet ingegaan op de hydraulische weerstanden van de in het model ingevoerde modellagen.

In de toelichting van IBB in de reactie op het StAB-verslag wordt aangegeven dat het bezwaar was dat voor het eerste en tweede watervoerend pakket een te lage hydraulische weerstand is gebruikt, namelijk 2 dagen. IBB licht toe dat de twee gemodelleerde pakketten samen 20 + 92 meter = 112 meter behelzen. Bij een horizontale doorlatendheid k_h van 20 meter/dag² met een verticale doorlatendheid $k_v = \frac{1}{2} \times k_h$ wordt de verticale doorlatendheid 10 meter per dag. Gerekend over de dikte van de eerste laag van 20 meter zou de hydraulische weerstand c dan $20/10 = 2$ dagen bedragen en voor de tweede laag $92/10 = 9$ dagen. Dit is in totaal 11 dagen terwijl in het model slechts een weerstand van 2 dagen is aangehouden. In het geohydrologisch onderzoek van W&P is de laag tussen de watervoerende pakketten als volgt omschreven: *"Er is geen weerstandbiedende laag tussen het eerste en het tweede watervoerende pakket. Daarom simuleert deze laag de gemiddelde weerstand van het eerste en tweede watervoerende pakket."*

Ik maak hieruit op dat de weerstandbiedende laag slechts een theoretische laag in het model representeert. Om vanuit modelschematisatie een zandpakket op te knippen in meerdere lagen, bijvoorbeeld om de ondergrens van het zandwinplas aan te kunnen houden, moet een weerstandslaag tussen de zandlagen aangebracht worden. Deze weerstandslaag is geen fysieke kleilaag maar representeert de weerstand van de betreffende zandlaag. Deze weerstandslaag komt in het model overeen met de weerstand van het zandpakket gemeten van de

²

IBB gaat uit van een doorlatendheid van 20 m/d, W&P hanteert op basis van REGIS een range en middelt dit uit tot 31,5 m/d voor het bovenste pakket en 35 m/d voor het onderste pakket (zie par. 2.2.3).

helft van het bovenliggende pakket tot de helft van het onderliggende pakket. Hiertoe is door W&P de verticale doorlatendheid van het zandpakket ingevoerd. Daartoe is door W&P de volgende berekening aangehouden (zie ook bijlage StAB-7 bij het oorspronkelijk StAB-verslag).

Gemiddelde dikte beschouwde zandpakket: $(92 + 20) / 2 = 56$ meter
K-verticaal ongeveer 1,0 à 0,5 k-horizontaal van het zand: 35 à 17 m/dag (=26)
De hydraulische weerstand wordt dan $56 / 26 = 2$ dagen

Ik merk op dat hierbij niet de weerstand van het totale zandpakket (WVP1 en WVP2) in de berekening is meegenomen, maar dat wel een representatief gedeelte is beschouwd.

Voorts merk ik op dat de gekozen weerstandswaarde tussen de twee zandpakketten laag is. Dit komt overeen met de werkelijke situatie waarbij er binnen het zandpakket hoofdzakelijk sprake is van horizontale grondwaterstroming. De gevoeligheid van de modeluitkomsten voor de waarde van deze weerstand is zeer beperkt. Een tweemaal zo grote of nog grotere waarde heeft dan ook nauwelijks invloed op de modeluitkomsten.

2.2.2 Weerstand in de deklaag

Voorts is door IBB in de reactie op het StAB-verslag vermeld dat voor de deklaag eveneens een te lage hydraulische weerstand is gebruikt, namelijk 5 dagen. In het geohydrologisch onderzoek van W&P is de deklaag c2 beschreven als *"modellaag die in principe representatief is voor de weerstand van de deklaag. Echter, in de directe omgeving van het projectgebied ontbreekt een deklaag. Daarom is er een lage weerstand aan toegekend."*

Ik merk op dat de deklaag van veen niet in het gehele gebied aanwezig is. De maximale dikte is 2 meter, de minimale dikte is 0 meter (zie geschematiseerde lokale bodemopbouw in tabel 3.1 in geohydrologisch onderzoek van W&P). Uit de ingeschatte doorlatendheden op grond van de boringen (bijlage 3 in geohydrologisch onderzoek van W&P) blijkt dat de doorlatendheid van veen 1 meter per dag bedraagt. Uit literatuur komt ook 0,2 meter per dag voor de verticale doorlatendheid naar voren. Gerekend over de maximale dikte van 2 meter komt de hydraulische weerstand dan op een range van 0,5 tot 10 dagen uit. Mede gezien de lokale afwezigheid van de veenlaag / deklaag, is een hydraulische weerstand zoals gebruikt in het model van 5 dagen, verdedigbaar.

2.2.3 Doorlatendheden in het zandpakket

Ten aanzien van de reactie van IBB dat de doorlatendheden van de zandpakketten te hoog zijn, merk ik het volgende op.

In het StAB-verslag (par. 4.2.2) is gesteld dat de doorlatendheden van W&P zijn gebaseerd op regionale gegevens uit REGIS én aan de hand van de korrelverdeling

van de boorstaten van de locatie zelf. De geschatte horizontale doorlatendheden van WVP1 liggen in de range van 20 à 30 m/d en van WVP2 in de range van 30 à 40 m/d (tabel 3.2) en dus niet, zoals IBB stelt, rond de 20 m/d. Modellaag KD2 betreft het WVP1 en deels het WVP2 en KD3 betreft het resterende WVP2. Uit de boorstaten blijkt dat in de ondergrond zand in verschillende fracties aanwezig is, ook grindlagen met een doorlatendheid van 80 m/d. Een horizontale doorlatendheid van 31,5 meter per dag voor het gehele bovenste pakket (dus boven de ontgravingsdiepte) en een iets hogere doorlatendheid van 35 m/d voor de laag hieronder is niet onrealistisch en valt ook binnen de range die uit REGIS valt af te leiden.

2.2.4 Conclusie

De doorlatendheid van de zandpakketten is niet onrealistisch, zoals reeds in het StAB-verslag was geconcludeerd. Ook de hydraulische weerstanden voor de deklaag en de modellaag tussen de twee beschouwde zandpakketten zijn verdedigbaar. De opmerkingen leiden dan ook niet tot aanpassing van de conclusies.

2.3 Grondwatermodellering

IBB stelt dat het StAB-verslag zichzelf tegenspreekt nu enerzijds wordt aangegeven dat bij de modellering geen rekening wordt gehouden met de lokale boringen, en anderzijds de lokale boringen wel worden gebruikt voor het vaststellen van de doorlatendheid. Uit de bijlage bij de rapportage van IBB zou blijken dat er in het gebied een uiterst grillige bodemopbouw valt te verwachten. De gebruikte knooppuntsafstand in de modellering is daarom te groot.

Reactie StAB

In het StAB-verslag is (par. 4.2.2), zoals IBB ook aangeeft, beschreven dat de lokale boringen mede zijn gebruikt voor het bepalen van de doorlatendheid van de bodemlagen. De regionale gegevens die gebruikt zijn voor de grondwatermodellering worden door deze lokale gegevens bevestigd. Het is gebruikelijk om voor een grondwatermodellering gebruik te maken van regionale gegevens en de effecten binnen het invloedsgebied van de ingreep te bepalen. Nu de lokale boringen geen aanwijzing geven om hieraan te twijfelen, kan de grondwatermodellering dus op de gebruikelijke regionale gegevens worden gebaseerd.

IBB voert in bijlage 4 nog twee kaarten aan, en stelt dat hieruit de uitermate grillige bodemopbouw in zuidwest Drenthe kan worden opgemaakt. Het betreft twee kaarten van Nederland, met respectievelijk het Pleistoceen oppervlak 9000 v. Chr. en het Holocene landschap 2750 v. Chr.

In het StAB-verslag is kort de bodemopbouw beschreven (par. 4.1.2). Daarbij wordt verwezen naar hoofdstuk 3 uit het geohydrologisch onderzoek van W&P. In

beginsel is de bodemopbouw niet uitermate grillig: het projectgebied betreft een beekdal tussen twee stuwwallen.

Er is geen reden aan te nemen dat het StAB-verslag op dit punt onjuist is. Ook uit de kaarten van IBB kan niet worden opgemaakt dat er lokaal een grillige bodemopbouw zou zijn.

Daarom is er eveneens geen reden aan te nemen dat de gebruikte knooppuntsafstanden in de modellering een onvoldoende nauwkeurig beeld geven.

2.4 Grondwatermonitoring

Hoewel IBB met de StAB van mening is dat een periode van 7 jaar voor een nulmeting niet nodig is, is 1 jaar te kort om een goed beeld te krijgen.

Reactie StAB

In het StAB-verslag is gesteld dat met de huidige stand der techniek, waarbij de metingen continu kunnen plaatsvinden en waarbij in een grondwatermodel rekening kan worden gehouden met de weersomstandigheden, met één jaar een redelijk goed beeld van de grondwaterstanden kan worden gevormd.

De StAB ziet in de opmerking van IBB geen reden om hier een ander standpunt over in te nemen.

Voor de volledigheid merken wij op dat de nulmeting is vastgelegd in het bestemmingsplan en feitelijk geen deel uitmaakt van de ter discussie staande watervergunning.

2.5 Niet behandelde bezwaren

IBB stelt dat de volgende bezwaren niet zijn behandeld:

- Omdat de ontgrondingsvergunning is gebaseerd op het stabiliteitsadvies van W&P, dat volgens IBB onjuist is, kan bij de ontgroning een instabiele situatie ontstaan langs de zuidwestrand van de zandwinning;
- In stabiliteitsanalyse is geen rekening gehouden met wegzijging van zand, en de instabiele ondergrond als gevolg daarvan;
- In de ontgrondingsvergunning dient te worden bepaald dat de resultaten van de metingen per kwartaal in plaats van jaarlijks worden beoordeeld;
- Er dient een volledige m.e.r.-procedure doorlopen te worden voor de ontgrondingsvergunning;
- Er dient een aanvullende natuurtoets te worden uitgevoerd, waarna opnieuw een m.e.r.-beoordeling verricht dient te worden.

Het StAB-verslag is gericht op de beschouwing van bezwaren die zien op de bestreden watervergunning. Dit betekent dat bezwaren die zien op de inmiddels verleende ontgrondingsvergunning of over het nog vast te stellen bestemmingsplan buiten beschouwing zijn gebleven.

De stabiliteitsanalyse is onderdeel van de ontgrondingsvergunning en staat in de procedure van de watervergunning niet ter discussie. Dit geldt ook voor het toesturen van de meetresultaten.

Ook de vraag of er een m.e.r.-procedure had moeten worden doorlopen (al dan niet op basis van een nieuwe natuurtoets) is behandeld in de ontgrondingsvergunning. In dat kader is een aanmeldingsnotitie bij die aanvraag gevoegd.

BIJLAGE 3

RECHTBANK NOORD-NEDERLAND

Zittingsplaats Groningen

Bestuursrecht

zaaknummers: LEE 14/3583, 14/3722, 14/3725, 14/3727, 14/3728, 14/3729 en 14/3746

uitspraak van de meervoudige kamer van 20 mei 2016 in de zaken tussen

- 1.a. **R.D. Elting**, te Nijensleek, eiser sub 1,
- 1.b. **G. Otten en G.A. Otten-Huisman**, te Nijensleek, eisers sub 1.b.,
- 1.c. **A.C. Oostindie, S.K. Oostindie en N.J. Ennik**, te Nijensleek, eisers sub 1.c.,
- 1.d. **J.K. Los en J.F. Dijkhuizen**, te Wilhelminaoord, eisers sub 1.d.,
- 1.e. **D. Gol, A. Gol-Krol en H.G.L. Gol**, te Wapserveen, eisers sub 1.e.,
- 1.f. **J.R. Gorte, M. Gorte-Hoogeveen en P. Idserda**, te Wapserveen, eisers sub 1.f.,
(gemachtigde: mr. J.C.M. Damming),
2. **R.G.S. van 't Ende**, te Zwolle, eiser sub 2,
(gemachtigde: J. van 't Ende),
hierna gezamenlijk te noemen: eisers.

en

het dagelijks bestuur van het Waterschap Drents Overijsselse Delta, verweerder,
(gemachtigde: mr. C.V. de Vries).

Als **derde-partij** heeft aan het geding deelgenomen: de besloten vennootschap **G. Hellinga B.V.**, gevestigd te Steenwijk, vergunninghoudster,
(gemachtigde: J. de Laat).

Procesverloop

Bij besluit van 16 januari 2014 (het primaire besluit), verzonden op 22 januari 2014, heeft verweerder aan vergunninghoudster een watervergunning ingevolge de Waterwet (Wtv) verleend ten behoeve van het uitbreiden, hebben en onderhouden van de zandwinning Moerhoven op de percelen, kadastraal bekend Vledder, sectie K, de nummers 454, 456, 941, 1178, 1383, 1384 en 1459, in de gemeente Westerveld.

Bij besluit van 7 juli 2014 (het bestreden besluit) heeft verweerder de afzonderlijke bezwaarschriften ongegrond verklaard en het primaire besluit gehandhaafd.

Tegen het bestreden besluit hebben eisers beroep ingesteld.

Verweerder heeft een verweerschrift ingediend.

De Stichting Advisering Bestuursrechtspraak voor Milieu en Ruimtelijke Ordening (hierna: de StAB) heeft een deskundigenbericht uitgebracht, gedateerd 17 september 2015. Partijen zijn in de gelegenheid gesteld daarop te reageren. Bij brief van 14 december 2015 heeft de

StAB aanvullend gerapporteerd.

Het onderzoek ter zitting heeft plaatsgevonden op 7 april 2016.

Eiser sub 1.a. is in persoon verschenen, bijgestaan door zijn gemachtigde en R.G.M. de Bruin.

Eisers sub 1.b. zijn vertegenwoordigd door G. Otten, bijgestaan door hun gemachtigde en R.G.M. de Bruin.

Eisers sub 1.c. zijn vertegenwoordigd door A.C. Oostindie en S.K. Oostindie, bijgestaan door hun gemachtigde en R.G.M. de Bruin.

Eisers sub 1.d. zijn vertegenwoordigd door J.F. Dijkhuizen, bijgestaan door hun gemachtigde en R.G.M. de Bruin.

Eisers sub 1.e. zijn vertegenwoordigd door H.G.L. Gol, bijgestaan door hun gemachtigde en R.G.M. de Bruin.

Eisers sub 1.f. zijn vertegenwoordigd door J.R. Gorte, bijgestaan door hun gemachtigde en R.G.M. de Bruin.

Eiser sub 2 is in persoon verschenen, bijgestaan door zijn gemachtigde en R.G.M. de Bruin.

Verweerder heeft zich laten vertegenwoordigen door zijn gemachtigde J.A. Klapper (vergunningverlener) en H. ter Horst (adviseur hydrologie).

Namens vergunninghoudster zijn voornoemde gemachtigde en B. Hellinga verschenen.

Overwegingen

Feiten

1. Bij haar oordeelsvorming betreft de rechtbank de navolgende feiten en omstandigheden.

Vooraf

Sinds de jaren tachtig van de vorige eeuw wordt door vergunninghoudster zand gewonnen in de Nijenslekerpolder. De Nijenslekerpolder is gelegen in het landelijke gebied tussen de kernen van Nijensleek, Frederiksoord en Wapserveen, gelegen naast de Wapserveense Aa. Deze zandwinplas staat bekend als zandwinplas Moerhoven. Voor de bestaande zandwinning is bij besluit van 17 januari 1984 door het college van Gedeputeerde Staten van de provincie Drenthe (hierna: het college van GS) een ontgrondingenvergunning verleend. Bij besluit van 28 mei 1998 heeft het college van GS een ontgrondingenvergunning verleend voor de uitbreiding van de zandwinning van 290.000 m³ zand op twee percelen. Bij besluit van 20 oktober 2003 heeft het college van GS de ontgrondingenvergunning verlengd tot 1 januari 2014.

1.1. Op 26 november 2013 heeft vergunninghoudster een aanvraag om watervergunning ten behoeve van het verrichten van handelingen in een watersysteem bij verweerder ingediend. Deze aanvraag betreft het uitvoeren van handelingen in een watersysteem of beschermingszone waarvoor krachtens de Keur Waterschap Reest en Wieden 2009 (hierna: de Keur) vergunning is vereist, namelijk voor het uitbreiden van de zandwinning Moerhoven op de percelen Vledder, sectie K, de nummers 454, 456, 941, 1178, 1383, 1384 en 1459, in de gemeente Westerveld.

Aan deze aanvraag heeft vergunninghoudster een geotechnisch onderzoek van 8 maart 2013, een geotechnische analyse van 11 september 2013 en een geohydrologisch onderzoek van 22 november 2013 van Wiertsema & Partners Raadgevend Ingenieurs (hierna: Wiertsema) ten grondslag gelegd.

1.2. Bij primair besluit van 16 januari 2014, verzonden op 22 januari 2014, heeft verweerder aan vergunninghoudster een watervergunning ingevolge de Wtw verleend ten behoeve van het uitbreiden, hebben en onderhouden van de zandwinning Moerhoven op de percelen, kadastraal bekend Vledder, sectie K, de nummers 454, 456, 941, 1178, 1383, 1384 en 1459, in de gemeente Westerveld.

1.3. Eiser sub 1.a. heeft bij afzonderlijke brief van 31 januari 2014 een bezwaarschrift tegen dit besluit bij verweerder ingediend.

Eisers sub 1.b. hebben bij afzonderlijke brief van 31 januari 2014 een bezwaarschrift tegen dit besluit bij verweerder ingediend.

Eisers sub 1.c. hebben bij afzonderlijke brief van 31 januari 2014, aangevuld bij brief van 6 februari 2012, een bezwaarschrift tegen dit besluit bij verweerder ingediend.

Eisers sub 1.d. hebben bij afzonderlijke brief van 31 januari 2014 een bezwaarschrift tegen dit besluit bij verweerder ingediend.

Eisers sub 1.e. hebben bij afzonderlijke brief van 31 januari 2014 een bezwaarschrift tegen dit besluit bij verweerder ingediend.

Eisers sub 1.f. hebben bij afzonderlijke brief van 31 januari 2014 een bezwaarschrift tegen dit besluit bij verweerder ingediend.

Eiser sub 2 heeft bij brief van 4 februari 2014 een bezwaarschrift tegen dit besluit bij verweerder ingediend.

1.4. Eisers hebben de bezwaarschriften mondeling toegelicht op de hoorzitting van 22 april 2014 van de bezwarencommissie van het Waterschap Reest en Wieden (hierna: de commissie). Een verslag van deze hoorzitting bevindt zich onder de gedingstukken. De commissie heeft verweerder bij brief van 27 mei 2014 geadviseerd de bezwaarschriften ongegrond te verklaren.

1.5. Onder overneming van het advies van de commissie heeft verweerder met het bestreden besluit de bezwaarschriften van eisers ongegrond verklaard en het primaire besluit gehandhaafd.

Toepasselijke regelgeving

2. Ingevolge artikel 2.1, eerste lid, van de Wtw is de toepassing van deze wet gericht op:

- a. voorkoming en waar nodig beperking van overstromingen, wateroverlast en waterschaarste, in samenhang met,
- b. bescherming en verbetering van de chemische en ecologische kwaliteit van watersystemen en,
- c. vervulling van maatschappelijke functies door watersystemen.

Ingevolge artikel 2.1, tweede lid, van de Wtw is de toepassing van deze wet mede gericht op andere doelstellingen dan genoemd in het eerste lid, voor zover dat elders in deze wet is bepaald.

Ingevolge artikel 6.5, aanhef en onder c, van de Wtw kan bij of krachtens algemene maatregel van bestuur voor rijkswateren en, met het oog op internationale verplichtingen of bovenregionale belangen, voor regionale wateren worden bepaald dat het verboden is zonder daartoe strekkende vergunning van Onze Minister, onderscheidenlijk het bestuur van het waterschap gebruik te maken van een waterstaatswerk of een daartoe behorende beschermingszone door, anders dan in overeenstemming met de functie, daarin, daarop, daarboven, daarover of daaronder werkzaamheden te verrichten, werken te maken of te behouden, dan wel vaste substanties of voorwerpen te storten, te plaatsen of neer te leggen,

of deze te laten staan of liggen.

Ingevolge artikel 6.21 van de Wtw wordt een vergunning geweigerd voor zover verlening daarvan niet verenigbaar is met de doelstellingen in artikel 2.1.

2.1. Op grond van artikel 3.1, eerste lid, aanhef en onder a, van de Keur is het verboden zonder vergunning van het bestuur gebruik te maken van een waterstaatswerk, waaronder niet begrepen een bergingsgebied, door, anders dan in overeenstemming met de functie, daarin, daarop, daarboven, daarover of daaronder werkzaamheden te verrichten.

Beoordeling

3. In procedureel opzicht overweegt de rechtbank als volgt.

3.1. Ingevolge artikel 8:1 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) kan een belanghebbende tegen een besluit beroep instellen bij de bestuursrechter. Ingevolge artikel 7:1, eerste lid, van de Awb dient degene aan wie het recht is toegekend beroep bij een bestuursrechter in te stellen, bezwaar te maken alvorens beroep in te stellen.

3.2. De rechtbank stelt vast dat namens G.A. Otten-Hulsman, S.K. Oostindie, N.J. Ennik, J.K. Los, D. Gol, A. Gol-Krol en M. Gorte-Hoogeveen geen bezwaarschrift bij verweerder is ingediend. Naar het oordeel van de rechtbank is in dit geval niet gebleken dat het niet indienen van een bezwaarschrift namens voornoemde personen verschoonbaar moet worden geacht. Gelet op artikel 8:1, in samenhang gelezen met artikel 7:1, eerste lid, van de Awb moeten de beroepen, voor zover die mede namens G.A. Otten-Hulsman, S.K. Oostindie, N.J. Ennik, J.K. Los, D. Gol, A. Gol-Krol en M. Gorte-Hoogeveen zijn ingediend, om die reden niet-ontvankelijk worden verklaard.

4. Inhoudelijk overweegt de rechtbank als volgt.

4.1. Tussen partijen is in geschil of verweerder in dit geval terecht een watervergunning heeft verleend voor het uitbreiden, hebben en onderhouden van de zandwinning Mochhoven op de percelen, kadastraal bekend Vledder, sectie K, de nummers 454, 456, 941, 1178, 1383, 1384 en 1459, in de gemeente Westerveld.

4.2. De rechtbank stelt vast dat de gronden van beroep betrekking hebben op de navolgende aspecten:

- de aanwezigheid van een veenlaag;
- de doorlatendheid van de bodem;
- de grondwatermodellering;
- de monitoring van het grondwater;
- de kwelsloot;
- het maïsland;
- het peilvlak VL247;
- de belangenafweging;
- schade.

Het komt de rechtbank aangewezen voor deze beroepsgronden afzonderlijk inhoudelijk te bespreken.

De aanwezigheid van een veenlaag

5.1. Eisers betogen dat er sprake is van een ontoereikend onderzoek door Wiertsema. In dit verband wijzen zij op een deskundigenrapport van 24 januari 2014 van ingenieursbureau Boorsma (hierna: Boorsma), waaruit volgt dat in de modellering door Wiertsema ten onrechte geen rekening is gehouden met de in boring B16E0061 aangetroffen veenlaag van minimaal 14,5 meter dikte. Het is goed mogelijk dat de veenlaag ook op de andere plaatsen aanwezig is, maar dan dieper dan de diepte waarop is geboord (11,5 m-mv). Aanvullend stellen eisers, onder verwijzing naar het rapport van Boorsma, dat sonderingen in het gebied ten noorden van de huidige winplas eveneens aantonen dat er een veenlaag aanwezig is. Een veenpakket van grote dikte is ondoorlatend en heeft daarom grote invloed op de grondwaterstroming. Eisers verwachten dat de vernatting die met het model is berekend daarom feitelijk ernstiger is. Bovendien kunnen er zettingen optreden door de aanwezigheid van veen, waardoor de gronden minder goed begaanbaar worden.

5.2. Verweerder stelt zich, onder verwijzing naar een aanvullende reactie van Wiertsema, op het standpunt dat er rondom de boring waar het rapport van Boorsma zich over uitlaat, meerdere boringen hebben plaatsgevonden die een zeer grillig beeld geven van het verloop van de eventuele veenlaag. Verweerder wijst erop dat van de in totaal zes boringen er bij drie boringen veen is gevonden. Hierbij verschilt de veenlaag steeds van dikte. Verder voert verweerder aan dat de door TNO in 1976 uitgevoerde boringen, waarop eisers zich beroepen, slecht beschreven zijn (kwaliteitscode E), waardoor getwijfeld mag worden aan de juistheid van de conclusie dat er daadwerkelijk veen aanwezig is met deze dikte. Verweerder wijst erop dat uit de aanvullende reactie van Wiertsema naar voren komt dat het voorkomen van veen hooguit een zeer lokale situatie betreft, die niet maatgevend is voor de geohydrologische schematisatie van de ondergrond. Vanwege de beperkte laterale verspreiding hoeft in het model volgens verweerder ook geen rekening te worden gehouden met een dergelijke laag met grote weerstand.

5.3. In hetgeen partijen naar voren hebben gebracht, heeft de rechtbank aanleiding gezien om de StAB als deskundige in te schakelen.

5.3.1. De StAB heeft op 17 september 2015 verslag uitgebracht aan de rechtbank. In dit verslag heeft de StAB met betrekking tot het aspect van de aanwezigheid van een veenlaag aangegeven dat er in het gebied een dik pakket zand in de ondergrond aanwezig is, waarbinnen plaatselijk vanaf 5 meter –NAP tot maximaal 12 meter –NAP dunne klei- en veenlaagjes aanwezig zijn. Volgens de StAB is het niet aannemelijk dat er in de ondergrond een pakket veen van 14 meter aanwezig is.

5.3.2. In reactie hierop hebben eisers, onder verwijzing naar een aanvullende rapportage van 19 oktober 2015 van Boorsma, te kennen gegeven dat in het verslag van de StAB ten onrechte geconcludeerd is dat er geen uitgestrekte veenlaag is. Volgens Boorsma komt dit omdat een aantal boringen ten zuidwesten van de winplas, zoals opgenomen in het Dinoloket, onvoldoende diep zijn uitgevoerd. Daarbij komt dat alle boringen in dit gebied als spoelboringen zijn verricht, en niet alleen de boringen met afwijkend resultaat. Volgens Boorsma betreffen de aanvullende boringen geen puls-boringen, zoals in het StAB-verslag is vermeld, maar trilboringen en deze techniek levert een matige kwaliteit. Verder wijst Boorsma erop dat de aanvullende boringen op grote afstand van de zandwinning zijn uitgevoerd. Naar de mening van eisers is er niet aangetoond dat er geen veenlaag aanwezig zou zijn.

5.3.3. In een aanvullende rapportage van 14 december 2015 heeft de StAB ten aanzien van de veenlaag aangegeven de eerdere conclusie uit het StAB-verslag dat geen dikke veenlaag van 14 meter diep is te verwachten te handhaven. Hierbij heeft de StAB betrokken dat in een aantal boringen weliswaar plaatselijk veen is aangetroffen, maar niet pas vanaf 10 meter, zoals Boorsma stelt. Volgens de StAB mag verwacht worden dat, indien tot 10 meter diepte in het geheel geen veen is aangetroffen, er daaronder geen veen meer in de ondergrond zit. Verder wijst de StAB erop dat de aanvullende boringen op korte afstand liggen van de boringen uit het Dinoloket. De aanvullende boringen zijn uitgevoerd met een sonisch boorsysteem. Deze boortechniek levert in de visie van de StAB een veel betrouwbaarder beeld op van de ondergrond ten opzichte van de spoelboringen uit het Dinoloket.

5.4. De rechtbank overweegt dat op grond van vaste jurisprudentie de bestuursrechter het oordeel van een onafhankelijke door de bestuursrechter ingeschakelde deskundige in beginsel pleegt te volgen, tenzij zich een bijzondere omstandigheid voordoet die aanleiding vormt een uitzondering op die hoofdregel aan te nemen, bijvoorbeeld de bijzondere omstandigheid dat uit de reactie van die deskundige op een andersluidend oordeel van een door een partij ingeschakelde deskundige blijkt, dat deze zijn eigen oordeel niet serieus heeft overwogen. Van een dergelijke bijzondere omstandigheid of enige andere tot een uitzondering op evenvermelde hoofdregel leidende bijzondere omstandigheid is in dit geval geen sprake. In hetgeen eisers, onder verwijzing naar de rapporten van Boorsma, naar voren hebben gebracht ziet de rechtbank geen aanleiding om de bevindingen en de daarop gebaseerde conclusie van de StAB voor wat betreft de aanwezigheid van een veenlaag voor onjuist te houden. Hierbij acht de rechtbank van belang er niet van overtuigd te zijn geraakt dat de veenlaag in de door eisers gestelde omvang aanwezig is. De rechtbank wijst erop dat de in de spoelboring aangetroffen kleur hoofdzakelijk op zand wijst en niet op veen. Verder acht de rechtbank van belang dat uit de later met nauwkeuriger apparatuur uitgevoerde boringen, dicht in de buurt van de eerdere boringen waarbij wel veen werd aangetroffen, naar voren komt dat er geen veenlaag is aangetroffen. Gelet hierop bestaat er naar het oordeel van de rechtbank geen aanleiding om eisers te volgen in de door hen naar voren gebrachte vrees dat er bij de ontgroning langs de zuidwestrand van de zandwinning als gevolg van het mogelijke aanwezige veenpakket een instabiele situatie kan ontstaan met vernatting van het aanliggende terrein tot gevolg. Deze grond van eisers slaagt niet.

De doorlatendheid van de bodem

6.1. Onder verwijzing naar de rapportage van Boorsma betogen eisers dat in het geohydrologisch rapport van Wiertsema ten onrechte geen onderscheid is gemaakt tussen horizontale- en verticale doorlaatbaarheid van de bodemlagen. Hierdoor worden de berekende effecten op de grondwaterstand onderschat. Volgens eisers is voor alle lagen een te lage doorlatendheid aangenomen.

6.2. In een aanvullende reactie heeft Wiertsema aangegeven dat in het geohydrologische onderzoek rekening is gehouden met het onderscheid tussen horizontale- en verticale doorlaatbaarheid van de bodem. Hierbij heeft Wiertsema betrokken dat de horizontale doorlaatbaarheid van de bodem bepalend is voor de ligging van het invloedsgebied.

6.3. Met betrekking tot de doorlatendheid en weerstandbiedende lagen van de bodem heeft de StAB in het verslag van 17 september 2015 aangegeven dat het voor het berekenen van de effecten op de grondwaterstanden van belang is dat de in de ondergrond aanwezige lagen met een juiste doorlatendheid in het model worden ingevoerd. Lagen met een grote

weerstand, bijvoorbeeld klei en veen belemmeren de verticale stroming en vormen een waterscheidend pakket, waaronder en waarboven watervoerende pakketten aanwezig zijn. De verticale doorlatendheid is dan als weerstand in het model ingevoerd. Bij grondsoorten als zand of grind is de horizontale doorlatendheid relevant. Omdat zandpakketten nooit helemaal homogeen zijn (er kunnen kleine laagjes veen of klei aanwezig zijn) is de horizontale doorlatendheid groter dan de verticale. Een model moet hier rekening mee houden. Concluderend stelt de StAB vast dat in het door Wiertsema gehanteerde model rekening is gehouden met zowel de horizontale als de verticale doorlatendheid van de bodem. De doorlatendheid die in het model is gebruikt past bij de bodemopbouw. Vanwege de aanwezigheid van minder goed doorlatende laagjes is de verticale doorlatendheid in het pakket ongeveer de helft van de horizontale doorlatendheid (meer verticale weerstand), hetgeen automatisch in het model is verwerkt.

6.3.1. In reactie op het StAB-verslag betogen eisers, onder verwijzing naar een aanvullende rapportage van Boorsma, dat de StAB ten onrechte ingegaan is op de doorlatendheid van de bodem, terwijl de grond zich richt op de hydraulische weerstand. In dit verband wijzen eisers erop dat de door Wiertsema gebruikte Kh-waarden (31,5 m/d en 35 m/d) te hoog zijn, en de hydraulische weerstanden ($c = 5$ dagen voor de deklaag en $c = 2$ dagen voor het eerste en tweede watervoerende pakket) te laag.

6.3.2. In een aanvullende rapportage heeft de StAB met betrekking tot de hydraulische weerstand aangegeven dat in zandlagen hoofdzakelijk sprake is van horizontale grondwaterstroming. De parameter die de grootte hiervan weergeeft, is het zogenaamde doorlaatvermogen (KD) met een eenheid van m^2/dag . Deze waarde wordt bepaald door de horizontale doorlatendheid (in m/dag) te vermenigvuldigen met de dikte van het pakket (m). In zijn algemeenheid geldt: hoe grover de korrels in het pakket, des te groter is de doorlatendheid. In slecht doorlatende klei-, veen- en leemlagen is de maatgevende stromingsrichting verticaal gericht. De parameter die de mate van de verticale stroming weergeeft is de hydraulische weerstand (c) met een eenheid van dagen. De weerstand wordt berekend door de dikte van de betreffende laag (m) te delen door de verticale doorlatendheid (m/d) van deze laag. In de visie van de StAB is de doorlatendheid van de zandpakketten die is gebruikt in de geohydrologische modellering door Wiertsema niet onrealistisch. Ook de hydraulische weerstanden voor de deklaag en de modellaag tussen de twee beschouwde zandpakketten zijn verdedigbaar.

6.4. In hetgeen eisers naar voren hebben gebracht, ziet de rechtbank geen aanleiding om tot de conclusie te komen dat de StAB-rapporten met betrekking tot de doorlatendheid van de bodem onzorgvuldig tot stand zijn gekomen of inhoudelijk niet concludent zouden zijn. Evenmin bestaat er, gelet op de StAB-rapporten, aanleiding om eisers te volgen in de stelling dat de door Wiertsema opgestelde en door verweerder gehanteerde rapporten zo onjuist zijn dat het bestreden besluit daarop niet gebaseerd mocht worden. Deze grond van eisers slaagt niet.

De grondwatermodellering

7.1. Onder verwijzing naar het rapport van Boorsma betogen eisers dat de gebruikte knooppuntsafstand van 5 meter ter plaatse van de zandwinning in het kader van de grondwatermonitoring veel te groot is. Verder wijzen eisers erop dat tot aan de modelrand deze afstand tussen de knooppunten toeneemt tot 250 meter. Daarbij is de modelbegrenzing volgens eisers onlogisch, omdat er nu vooral een groot deel van de noordoostzijde wordt beschouwd, en juist de grootste effecten worden verwacht ten zuidwesten van de plas. Voorts

menen eisers dat een kleinere knooppuntsafstand van belang is nu de aanwezige veenlaag binnen korte afstand van dikte wisselt.

7.2. Met betrekking tot de grondwatermodellering heeft de StAB in het verslag van 17 september 2015 aangegeven dat binnen de modellering een ruimere afstand van de projectlocatie tot de modelbegrenzing wordt beschouwd, dan het invloedsgebied van de zandwinning. Ook ten zuidwesten, de zijde waar de grootste effecten verwacht worden, is een afstand van circa één kilometer aangehouden. Hoewel het in theorie volgens de StAB de voorkeur zou hebben om de modelgrenzen dusdanig te nemen, dat juist het gebied waar de grootste effecten verwacht worden ruim in beeld wordt gebracht, is bij de huidige modelbegrenzing het invloedsgebied voldoende in kaart gebracht. Verder stelt de StAB vast dat de knooppuntsafstand in het model varieert van 250 meter op de modelgrenzen tot 5 meter nabij de toekomstige zandwinlocatie. Uit een ingevoegde kaart valt volgens de StAB op te maken dat er ter plaatse van en zeer nabij de zandwinplas is gerekend met de kleinste knooppuntsafstand van 5 meter. Met name in de richting waar de grootste vernatting en verdroging zouden kunnen plaatsvinden is deze afstand aangehouden. Voorts is op grotere afstand een grotere knooppuntsafstand aangehouden, en wordt de afstand ook steeds groter wordt naarmate de afstand tot de zandwinplas toeneemt. De grootste afstand van 250 meter ligt ten noordwesten op ruime afstand van de plas, en ten zuidoosten van de plas. Deze knooppunten liggen ruim buiten het berekende invloedsgebied. In een modellering, zoals MicroFEM, wordt volgens de StAB gebruik gemaakt van algemene bodemgegevens zoals deze bekend zijn in de regio. Deze zijn niet specifiek gebaseerd op grondboringen die ter plaatse zijn verricht. Om deze reden heeft het verkleinen van de knooppuntsafstand naar 1 meter geen effect op de resultaten. Ook bij een kleinere knooppuntsafstand was in principe geen gebruik gemaakt van de boring waarbij een dikke veenlaag is aangetroffen. Een kleinere knooppuntsafstand geeft om die reden en in deze situatie geen duidelijker beeld van de te verwachten grondwaterpeilen. Een kleinere knooppuntsafstand heeft alleen meerwaarde indien de inputgegevens fijnmazig (zeer gedetailleerd) zijn, en niet zijn afgeleid van algemene informatie.

7.2.1. Eisers betogen, onder verwijzing naar een aanvullende rapportage van Boorsma, dat het StAB-verslag zichzelf tegenspreekt nu enerzijds wordt aangegeven dat bij de modellering geen rekening wordt gehouden met de lokale boringen, en anderzijds de lokale boringen wel worden gebruikt voor het vaststellen van de doorlatendheid. Verder wijzen eisers erop dat uit de bijlage bij de rapportage van Boorsma zou blijken dat er in het gebied een uiterst grillige bodemopbouw valt te verwachten en dat om die reden de gebruikte knooppuntsafstand in de modellering te groot is.

7.2.2. In een aanvullende rapportage van 14 december 2015 heeft de StAB in reactie hierop aangegeven dat de grondwatermodellering op regionale gegevens kan worden gebaseerd. De lokale boringen geven volgens de StAB geen aanwijzing om aan deze regionale bodemopbouw te twijfelen. In het eerdere verslag is volgens de StAB de bodemopbouw beschreven, waaruit volgt dat de bodemopbouw in beginsel niet uitermate grillig is. Ook uit de door Boorsma gebruikte kaarten kan volgens de StAB niet worden opgemaakt dat er lokaal een grillige bodemopbouw zou zijn. Daarom is er naar de mening van de StAB eveneens geen reden aan te nemen dat de gebruikte knooppuntsafstanden in de modellering een onvoldoende nauwkeurig beeld geven.

7.3. De rechtbank kan zich voor wat betreft het aspect grondwatermodellering vinden in de motivering en conclusie die de StAB, zoals weergegeven onder 7.2.2., aan haar advies ten grondslag heeft gelegd en ziet geen aanleiding om hiervan af te wijken. Dit betekent dat de

beroepsgrond van eiseres ter zake faalt,

De monitoring van het grondwater

8.1. Eisers willen dat er monitoring plaats gaat vinden en missen het opnemen van de monitoringsverplichting in de watervergunning. Tevens wordt opgemerkt dat er in dit geval ten onrechte geen sprake is van een nulmeting.

8.2. Onder verwijzing naar de door Wiertsema opgestelde rapporten stelt verweerder zich op het standpunt dat de lokale geohydrologische situatie is geschematiseerd, en dat een 'worst case-berekening' van de effecten is gemaakt. De daadwerkelijke effecten worden gemonitord tijdens de uitvoering. Met behulp van beheersmaatregelen kan worden ingespeeld op mogelijke negatieve effecten.

8.3.1. Met betrekking tot het aspect grondwatermonitoring heeft de StAB in het verslag van 17 september 2015 aangegeven dat in hoofdstuk 7 van het rapport van Wiertsema een monitoringsplan is beschreven. Om de daadwerkelijk optredende effecten te monitoren adviseert Wiertsema om rondom de zandwinlocatie een peilbuisnetwerk aan te brengen. Een voorstel voor dit netwerk is in overleg met het waterschap en de provincie Drenthe tot stand gekomen. Het voorgestelde netwerk omvat 7 peilbuizen rondom de plas, waarbij aan de zuidwestzijde van de plas een groter aantal peilbuizen worden geplaatst in verband met de te verwachten vernatting. Tevens is gesteld dat de peilbuizen zo spoedig mogelijk geplaatst dienen te worden ter bepaling van een nulsituatie. De StAB stelt vast dat in de watervergunning geen voorschrift opgenomen is met betrekking tot het bepalen van de nulsituatie of een monitoringsplan. Volgens de StAB hoeft dit ook niet noodzakelijkerwijs in een watervergunning te worden geregeld, mits dit in een andere vergunning wordt vastgelegd. In dit verband wijst de StAB erop dat in de ontgrondingenvergunning in voorschrift A.21 is bepaald dat de effecten van de zandwinning op de geohydrologie moeten worden gemonitord. In de voorschriften is tevens vastgelegd dat de grondwaterstanden of stijghoogten in de peilbuizen tenminste dagelijks geautomatiseerd worden geregistreerd. Verder wijst de StAB erop dat het monitoringsplan als bijlage bij het bestemmingsplan is opgenomen, met daarin tevens de bepaling van de nulsituatie gedurende een jaar alvorens de werkzaamheden aanvangen. Hiermee is volgens de StAB in zoverre tegemoetgekomen aan de wensen van eisers. Naast het feit dat de grondwatermonitoring is geborgd, merkt de StAB op dat het waterschap, blijkens het rapport van Wiertsema, ook heeft deelgenomen aan het opstellen van een monitoringsplan. Uit de overwegingen in de watervergunning volgt volgens de StAB ook dat de provincie Drenthe gaat toezien op monitoring. Tot slot merkt de StAB op dat in de watervergunning onder voorschrift 5.3, sub 9 nog is bepaald dat vergunninghouder alles doet om nadelige gevolgen te voorkomen. Indien aanvullende werken noodzakelijk zijn dient hij deze alsnog uit te voeren op eerste aanzegging van het waterschap of andere belanghebbenden. Nu de nulmeting is vastgelegd in het bestemmingsplan en partijen met elkaar van mening zijn dat een jaar voldoende is om een nulmeting uit te voeren, is er volgens de StAB geen reden om dit ook nog in de watervergunning op te nemen.

8.3.2. Onder verwijzing naar een aanvullende rapportage van Boorsma betogen eisers dat een periode van één jaar te kort is om een goed beeld te krijgen van een nulmeting.

8.3.3. In reactie hierop heeft de StAB in een aanvullende rapportage van 14 december 2015 aangegeven dat in het eerdere verslag gesteld is dat met de huidige stand der techniek, waarbij de metingen continu kunnen plaatsvinden en waarbij in een grondwatermodel

rekening kan worden gehouden met de weersomstandigheden, met één jaar een redelijk goed beeld van de grondwaterstanden kan worden gevormd. In de opmerking van Boorsma ziet de StAB geen aanleiding om een ander standpunt in te nemen. Volledigheidshalve merkt de StAB nog op dat de nulmeting is vastgelegd in het bestemmingsplan en feitelijk geen deel uitmaakt van de ter discussie staande watervergunning.

8.4. De rechtbank stelt vast dat verweerder aan de verleende watervergunning voorschift 5.3, negende lid, heeft verbonden. In dit voorschift is aangegeven dat vergunninghouder er alles aan doet om nadelige gevolgen, zoals wateroverlast, te voorkomen. Als er aanvullende werken noodzakelijk zijn om deze gevolgen te verhelpen en/of te voorkomen dan dient hij deze alsnog (direct) uit te voeren op eerste aanzegging van verweerder of andere belanghebbenden. Ter zitting heeft de gemachtigde van verweerder hieraan toegevoegd dat voormeld voorschift ervoor zorgt dat vergunninghouder gehouden is om de peilbuizen te beheren als verweerder of de provincie dit laat versloffen. Verder heeft de gemachtigde van verweerder ter zitting aangegeven dat de gegevens van de ondiepe peilbuizen door verweerder kunnen worden meegenomen in een afweging of aanvullende maatregelen in dit geval nodig zijn. Anders ligt dit voor de dieper gelegen peilbuizen, gelet op het feit dat die worden uitgelezen door de provincie, nu dit een onderdeel van de ontgrondingenvergunning betreft. Gelet hierop biedt hetgeen door eisers is aangevoerd geen grond voor het oordeel dat het door verweerder in de watervergunning opgenomen voorschift in zoverre tekort schiet. Dat eisers naar voren hebben gebracht dat het heel gebruikelijk is om in een watervergunning het plaatsen van peil- of monitoringsbuizen op te nemen, is daarvoor onvoldoende. Deze grond van eisers slaagt niet.

De kwelsloot als mitigerende maatregel

9.1. Eisers betogen dat de kwelsloot niet diep genoeg is om vernatting van het gebied te voorkomen. Eisers zijn van mening dat een kwelsloot effectief zou kunnen zijn, maar dat bij deze beperkte diepte ook maar een beperkte werking verwacht mag worden. Verder wijzen eisers erop dat uit de rapportage van Boorsma volgt dat de werking van de kwelsloot niet bekend is, omdat de kwelsloot niet is meegenomen in de modellering.

9.2. Verweerder stelt zich, onder verwijzing naar de rapporten van Wiertsema, op het standpunt dat het doorrekenen van de geprojecteerde kwelsloot niet is gebeurd, omdat dit te gedetailleerd is. Er is gebruik gemaakt van een regionaal model, en het doorrekenen van een kwelsloot past hier niet in. De kwelsloot is opgenomen als een mitigerende maatregel, zoals gebruikelijk is bij dergelijke projecten in de provincie Drenthe.

9.3. Met betrekking tot de kwelsloot heeft de StAB in het verslag van 17 september 2015 aangegeven dat de kwelsloot niet is meegenomen in de modellering van het grondwater. De grondwaterstandverhoging die ten zuidwesten van de zandwinplas is berekend, is volgens de StAB de verhoging die optreedt zonder kwelsloot. De StAB stelt vast dat de kwelsloot als mitigerende maatregel is opgenomen in de watervergunning. Dat wil zeggen dat de werking van deze maatregel ertoe kan bijdragen dat de effecten van de hogere grondwaterstand op de ontwatering van de percelen verminderen. Voor zover wordt ingegaan op de omvang van de kwelsloot merkt de StAB op dat de kwelsloot alleen bedoeld is om het vernattingseffect van deze peilverhoging van 20 cm op de gronden direct ten zuidwesten van de winplas op te vangen. Naar de mening van de StAB is er geen reden aan te nemen dat de kwelsloot hier onvoldoende diep of breed voor is.

9.4.1. In hetgeen eisers naar voren hebben gebracht, ziet de rechtbank geen aanleiding om de bevindingen van de StAB en de daarop gebaseerde conclusie voor onjuist te houden. In het verslag van 17 september 2015 heeft de StAB gemotiveerd aangegeven dat de kwelsloot ertoe kan bijdragen dat de effecten van de hogere grondwaterstand op de ontwatering van de percelen kan verminderen. Deze grond van eisers slaagt niet.

9.4.2. Voor zover eiser sub 1.a. onder verwijzing naar de rapportage van Boorsma twijfelt aan het mitigerend effect van de kwelsloot bij grote schommelingen in het peil van de zandwinplas, overweegt de rechtbank als volgt. Naar het oordeel van de rechtbank is ter zitting door de gemachtigde van verweerder afdoende onderbouwd dat de kwelsloot geen rol speelt in het opvangen van schommelingen in het peil van de zandwinplas. er geen sprake. Hierbij acht de rechtbank van belang dat de gemachtigde van verweerder ter zitting nader uiteen gezet heeft dat het peil in de zandwinplas gereguleerd wordt via een directe verbinding met de Vledder Aa of de Wapserveense Aa. De zandwinplas heeft een eigen stuw naar de Aa ter ontlasting van het landbouwkundige systeem. Hierbij vindt wel afwatering plaats, maar wordt er niet maximaal geloosd. Verder wordt er volgens de gemachtigde van verweerder rekening gehouden met extremen. Slechts in bijzondere, zeer extreme omstandigheden kan dit niet worden gegarandeerd. Daarin vindt de rechtbank geen grond om tot het oordeel te komen dat het bestreden besluit om die reden onrechtmatig geacht dient te worden. Deze grond van eisers sub 1.a. slaagt niet.

Het maïsland

10.1. Onder verwijzing naar de rapportage van Boorsma betogen eisers dat in het onderzoek van Wiertsema ten onrechte geen rekening is gehouden met maïsland.

10.2. Verweerder erkent dat dit in de berekeningen van Wiertsema niet is meegenomen. In een nadere reactie heeft Wiertsema een indicatie gegeven, waaruit volgt dat voor maïsland mogelijk een hogere schade optreedt dan voor grasland.

10.3. Met betrekking tot maïsland heeft de StAB in het verslag van 17 september 2015 aangegeven dat het niet werkbaar is voor verweerder om de peilvakken op perceelsniveau vast te stellen en te handhaven. Daarom wordt gekozen om een waterpeil voor een groter peilvak vast te stellen, dat aansluit bij de agrarische functie van die gronden. In dit geval is door verweerder gekozen voor grasland, omdat dat het merendeel van de gronden als grasland in gebruik is. Dat betekent volgens de StAB niet dat er geen andere gewassen verbouwd mogen en kunnen worden, maar indien gekozen wordt voor een teelt, dient de agrariër zelf maatregelen te treffen om het grondwaterpeil op het gewenste niveau te brengen en houden. Hierbij kan gedacht worden aan een eigen kwelsloot of een drainagesysteem. Naar de mening van de StAB is er geen reden aan te nemen dat het hanteren van grasland als maatstaf voor de waterpeilen onjuist is. Dat maïsland gevoeliger is voor hoge grondwaterstanden en de schade op deze gronden daardoor mogelijk groter is, doet hier volgens de StAB niets aan af.

10.4. In hetgeen eisers naar voren hebben gebracht, ziet de rechtbank geen aanleiding om af te wijken van de bevindingen en de conclusie van de StAB in het verslag van 17 september 2015. Eisers hebben de bevindingen van de StAB in zoverre inhoudelijk niet weerlegd of aannemelijk gemaakt dat die bevindingen onjuist zouden zijn. Verder acht de rechtbank in dit kader van belang dat de provincie Drenthe in de omgevingsvisie de in de nabijheid van de zandwinningsplas liggende gronden van eisers heeft aangewezen als landbouwgrond/grasland en dat verweerder deze aanwijzing volgt. Deze grond van eisers

slaagt niet.

Het peilvlak VL247

11.1. Eisers betogen dat er ten onrechte geen nieuw waterpeil voor het gebied VL247 is vastgesteld, terwijl uit de modellering volgt dat er wel een wijziging van het waterpeil zal plaatsvinden.

11.2. Met betrekking tot het peilvlak VL247 heeft de StAB in het verslag van 17 september 2015 aangegeven dat het, gelet op de ligging van het peilvak VL247 ten opzichte van de Wapserveense Aa, in de lijn der verwachting ligt dat het grondwaterpeil in dit peilvak niet verandert als gevolg van de uitbreiding van de zandwinning. Om die reden is het volgens de StAB logisch dat het peil in dit peilvak niet gewijzigd wordt.

11.3. In hetgeen eisers naar voren hebben gebracht, ziet de rechtbank geen aanleiding om af te wijken van de bevindingen en de conclusie van de StAB in het verslag van 17 september 2015. De Wapserveense Aa vormt voor wat betreft het grondwater een barrière tussen het gebied van de zandwinplas en het onderhavige peilvlak. Deze barrière is niet meegenomen in de modellering, zodat de berekende effecten op het onderhavige peilvlak schromelijk zijn overdreven. Eisers hebben de bevindingen van de StAB in zoverre inhoudelijk niet weerlegd of aannemelijk gemaakt dat die bevindingen onjuist zouden zijn. Deze grond van eisers slaagt niet.

Belangenafweging

12.1. Eisers betogen dat er als gevolg van het bestreden besluit vernatting zal optreden, ook als de kwel sloten worden aangelegd. In dit verband wijzen eisers erop dat dit volgt uit de rapporten van Wiertsema. Volgens eisers is het juridisch onjuist dat een motivering ontbreekt waarom het belang van vergunninghoudster prevaleert boven de belangen van eisers, in de wetenschap dat hun omliggende landbouwgronden hiervan schade gaan ondervinden. Naar de mening van eisers voldoet het bestreden besluit niet aan de doelstelling van artikel 2.1 van de Wtw.

12.2. Uit de rapporten van Wiertsema komt naar voren dat er sprake is van vernatting als gevolg van de verleende watervergunning. Volgens de rapporten van Wiertsema is er sprake van een vernatting ten zuidwesten van de winplas tot een afstand van circa 400 meter, en een zeer beperkte verdroging ten noordoosten van de winplas. Om de gevolgen van de vernatting te beperken, is geadviseerd om zuidelijk en westelijk van de winplas een kwelsloot aan te brengen.

12.3. De rechtbank is van oordeel dat verweerder in redelijkheid tot dit besluit heeft kunnen komen. De rechtbank neemt daarbij in overweging dat, gelet op de overgelegde deskundigenrapporten, de vernatting en/of de verdroging in het omliggende gebied van de zandwinplas niet van dien aard is dat op voorhand geoordeeld moet worden dat verweerder niet in redelijkheid tot zijn besluit heeft kunnen komen. Hierbij acht de rechtbank van belang dat de door verweerder verrichte belangenafweging in het kader van de vergunningverlening en de aan de verleende watervergunning verbonden voorschriften gericht zijn op het beschermen van de belangen van eisers. Deze grond van eisers slaagt niet.

Schade

13.1. Eiser sub 2 betoogt dat er gevreesd kan worden dat er sprake is van bodemdaling als gevolg van het uitspoelen van zand richting de zandwinplas vanuit de noord/oostelijke

richting. In dit verband wijst eiser sub 2 erop dat het voor komt dat een lege zandwinning na verloop van jaren weer zand op de bodem heeft. Waar dat zand vandaan komt, is niet duidelijk, maar mee stromen met de waterloop lijkt volgens eiser sub 2 het meest voor de hand te liggen. Daarnaast betoogt eiser sub 2 dat er in dit geval onvoldoende waarborgen aanwezig zijn dat de schade die ontstaat of voortduurt, nadat de zandwinning leeg is, vergoed wordt. Eiser sub 2 wijst erop dat de B.V. dan kan zijn opgeheven of als enig bezit een waterplas heeft waar geen verhaal op is.

13.2.1. Naar het oordeel van de rechtbank heeft eiser sub 2, gelet op de bevindingen in de deskundigenrapporten, niet aannemelijk gemaakt dat er gevreesd moet worden voor bodemdaling als gevolg van het uitspoelen van zand richting de zandwinning. De enkele, niet met verifieerbare gegevens onderbouwde stelling is, zeker gelet op de afstand van de percelen van eiser sub 2 tot de zandwinning, daarvoor onvoldoende. In zoverre slaagt deze grond van eiser sub 2 niet.

13.2.2. De rechtbank stelt vast dat de gemachtigde van verweerder ter zitting aangegeven heeft dat schade als gevolg van de verleende watervergunning eventueel voor vergoeding in aanmerking kan komen op grond van de nadeelcompensatieregeling van verweerder. Dit geldt eveneens voor de door eiser sub 2 gevreesde bodemdaling. Gelet hierop behoeft de principiële vraag van eiser sub 2 voor wat betreft de garantie inzake een schadevergoeding bij opheffing van de B.V. of een lege B.V. thans geen bespreking. In zoverre slaagt deze grond van eiser sub 2 niet.

14. Gezien de voorgaande overwegingen is naar het oordeel van de rechtbank niet gebleken dat de verlening van de watervergunning niet verenigbaar is met de doelstellingen in artikel 2.1 van de Wtw. Verweerder heeft de vergunning op goede gronden verleend. De beroepen van eisers zijn, voor zover ontvankelijk, ongegrond. De rechtbank ziet geen aanleiding voor een proceskostenveroordeling, als bedoeld in artikel 8:75 van de Awb.

Beslist wordt als volgt.

Beslissing

De rechtbank:

- verklaart het beroep van eisers sub 1.b., voor zover dit mede is ingediend namens G.A. Otten-Huisman, niet-ontvankelijk;
- verklaart het beroep van eisers sub 1.c., voor zover dit mede is ingediend namens S.K. Oostindie en N.J. Ennik, niet-ontvankelijk;
- verklaart het beroep van eisers sub 1.d., voor zover dit mede is ingediend namens J.K. Los, niet-ontvankelijk;
- verklaart het beroep van eisers sub 1.e., voor zover dit mede is ingediend namens D. Gol en A. Gol-Krol, niet-ontvankelijk;
- verklaart het beroep van eisers sub 1.f., voor zover dit mede is ingediend namens M. Gorte-Hoogeveen, niet-ontvankelijk;
- verklaart de beroepen van eisers voor het overige ongegrond.

Deze uitspraak is gedaan door mr. R.L. Vucsán, voorzitter, mr. H.J. Bastin en mr. L. Mulder, leden, in aanwezigheid van mr. H.L.A. van Kats als griffier.

De beslissing is in het openbaar uitgesproken op 20 mei 2016.

De griffier

De voorzitter

Rechtsmiddel

Tegen deze uitspraak kan binnen zes weken na de dag van verzending daarvan hoger beroep worden ingesteld bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.

Als hoger beroep is ingesteld, kan bij de voorzieningenrechter van de hogerberoepsrechter worden verzocht om het treffen van een voorlopige voorziening of om het opheffen of wijzigen van een bij deze uitspraak getroffen voorlopige voorziening.

Afschrift verzonden op:

23 MEI 2016

Voor kopie conform
Rechtspraak Noord-Nederland
afdeling bestuursrecht

BIJLAGE 4

Aan:
MVA Hellinga Holding B.V.
Oevers 15
8331 VC STEENWIJK

DATUM ONTVANGST	14-6-16
WERKNUMMER	
BEHANDELD DOOR	
DATUM AKKOORD	
PARAAF AKKOORD	

Assen, 13 juni 2016
Ons kenmerk 201600785-00640007
Behandeld door mevrouw A.T.G. Jonker (0592) 365114
Onderwerp: Definitief besluit ontgrondingsvergunning Westerveld 2014-1

Geachte heer/mevrouw,

Zoals uit bijgevoegde afschriften van ons besluit blijkt, hebben wij op 13 juni 2016 aan u vergunning verleend voor het ontgronden van het terrein in de gemeente Westerveld, kadastraal bekend Vledder, sectie K, nummers 1178, 941, 454, 456, 1459, 1384, 1383, plaatselijk bekend Nijensleek.

Naar aanleiding van de terinzagelegging van het ontwerp van ons besluit zijn er zienswijzen ingediend. Deze zienswijzen hebben wij betrokken bij de besluitvorming over het nu voorliggende besluit. Voor de wijze waarop wij met deze zienswijzen zijn omgegaan, mogen wij u verwijzen naar de bij het besluit gevoegde nota van beantwoording.

Volledigheidshalve willen wij u nog wijzen op het bepaalde in de voorschriften A.3 (bankgarantie) en B.4 (eigenaarsverklaring). Deze documenten dienen voor aanvang van de werkzaamheden aan ons te worden toegezonden. Zonder deze documenten is het niet toegestaan de in de vergunning aangegeven werkzaamheden uit te voeren.

Mocht u nog vragen hebben, dan kunt u contact opnemen met mevrouw A.T.G. Jonker, telefoonnummer (0592) 36 51 14.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Drenthe,
namens dezen,

mevrouw M. Volkers-Bredewold,

Teamleider team Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving

Bij correspondentie verzoeken wij u het zaaknummer 201600785 te vermelden.

Afschrift aan:

- het College van Burgemeester en Wethouders van Westerveld, Postbus 50, 7970 AB Havelte;
- het Dagelijks Bestuur van het Waterschap Drents Overijsselse Delta, Postbus 60, 8000 AB Zwolle;
- Stichting Achmea Rechtsbijstand, t.a.v. drs. H.P.W. Havens, Postbus 4116, 7320 AC Apeldoorn;
- J. van 't Ende en R.G.S. van 't Ende, Greenshieldsstraat 2, 8017 GP Zwolle
- Maatschap G. en G.A. Otten-Hulsman, t.a.v. de heer G. Otten, Hoofdweg 32, 8383 EG Nijensleek;
- Maatschap Oostindie-Ennik, t.a.v. de heer B. Oostindie, Hoofdweg 68, 8383 EH Nijensleek;
- Melkveebedrijf Dijkhuizen & Los, t.a.v. de heer J. Dijkhuizen, Koningin Wilhelminalaan 33, 8384 GG Wilhelminaoord;
- VOF Gorte, t.a.v. de heer R. Gorte, van Helomaweg 2a, 8351 HT Wapserveen;
- Melkveebedrijf Gol-Krol, t.a.v. de heer H. Gol, Westeinde 177, 8351 HN Wapserveen;
- Melkveebedrijf Beenen CV, t.a.v. de heer R. Beenen, Hoofdweg 55, 8383 ED Nijensleek;
- MVA Helling Holding BV, t.a.v. de heer B. Hellinga, Oevers 15, 8331 VC Steenwijk.

Assen, 13 juni 2016

Ons kenmerk 201600785-00639909

Onderwerp: Besluit ontgrondingsvergunning gemeente Westerveld 2014-1

BESLUIT VAN GEDEPUTEERDE STATEN VAN DRENTHE INZAKE ONTGRONDING
WESTERVELD 2014-1

De aanvraag

Op 22 december 2014 is bij ons een aanvraag binnengekomen van G. Hellinga Holding B.V. te Steenwijk voor een vergunning op grond van de Ontgrondingenwet.

De vergunning wordt gevraagd voor het ontgronden van het terrein in de gemeente Westerveld, kadastraal bekend Vledder, sectie K, nummers 1178, 941, 454, 456, 1459, 1384, 1383, plaatselijk bekend Nijensleek. Met de voorgenomen ontgroning wordt een uitbreiding en een verdieping van de bestaande zandwinplas beoogd.

Op het aanvraagformulier is aangegeven dat het gaat om een uitbreiding van een reeds verleende ontgrondingsvergunning. Feitelijk is dit correct maar juridisch is sprake van een aanvraag om een nieuwe vergunning omdat de 'oude' vergunning (Vledder 1983-1) inmiddels is vervallen. Vandaar dat wij de aanvraag ook zullen behandelen als een aanvraag voor een nieuwe ontgrondingsvergunning.

De ontgraving heeft in totaal betrekking op een oppervlakte van 22,6 hectare. Er zal ter plaatse 1.240.000 m³ bodemmateriaal worden afgegraven. De ontgroning zal plaatsvinden in twee fasen overeenkomstig de bij deze vergunning behorende kaart.

De wettelijke procedure

Gelet op het bepaalde in artikel 10 van de Ontgrondingenwet is de procedure, zoals die is opgenomen in Afdeling 3.4 (Uniforme openbare voorbereidingsprocedure) van de Algemene wet bestuursrecht, van toepassing. Wij hebben de aanvraag en de bijbehorende stukken bij brief van 15 januari 2015, kenmerk 3/VTH/2015000149, gestuurd aan:

1. het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Westerveld;
2. het dagelijks bestuur van het waterschap Reest en Wieden;

In bedoelde brief hebben wij de geadresseerden de gelegenheid gegeven hun advies uit te brengen over deze aanvraag om ontgrondingsvergunning.

Binnengekomen adviezen

- Ad 1. Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Westerveld geeft bij brief van 29 januari 2015, kenmerk zaaknummer 123485, aan dat in overleg met aanvrager en provincie voor de gewenste uitbreiding een bestemmingsplanherziening is opgesteld. Het ontwerpbestemmingsplan voor het terrein, zoals in de aanvraag ontgrondingsvergunning is aangeduid, heeft ter visie gelegen en er is een aantal zienswijzen ingediend. Deze zienswijzen worden binnenkort behandeld. Het is de bedoeling om het bestemmingsplan voor vaststelling voor te leggen aan de raad op 28 april 2015. De aanvraag voldoet aan het ontwerpbestemmingsplan. Er zijn geen planologische belemmeringen ten aanzien van de vergunningaanvraag.
- Ad 2. Het waterschap Reest en Wieden geeft bij brief van 19 januari 2015, kenmerk AS/WBA/CAV/JAK/0107, geen nader advies over de ontgrondingsaanvraag. Het waterschap

verwijst wel naar het besluit van 16 januari 2014, nummer 0118, waarbij de watervergunning is verleend voor het gebruik maken van een waterstaatswerk en/of de bijbehorende beschermingszone voor het uitbreiden hebben en onderhouden van de zandwinning Moerhoven. In de voorschriften is onder andere vastgelegd dat de vergunninghouder er alles aan moet doen om nadelige gevolgen, zoals wateroverlast in het omliggende gebied, te voorkomen. Als er aanvullende werken noodzakelijk zijn om deze gevolgen te verhelpen en/of te voorkomen dan dient hij deze alsnog (direct) uit te voeren op eerste aanzegging van het waterschap of andere belanghebbenden.

Ons commentaar op de ontvangen adviezen

Ad 1. en 2. De adviezen spreken voor zich en behoeven geen nader commentaar.

Terinzagelegging ontwerpbeschikking met bijbehorende stukken

Overeenkomstig de wettelijke bepalingen is het ontwerpbesluit toegezonden aan de onder 1 en 2 genoemde instanties en aan de aanvrager. De ontwerpbeschikking met bijbehorende stukken waren van 14 april 2015 tot en met 25 mei 2015 te raadplegen op <http://www.provincie.drenthe.nl/actueel/bekendmakingen>. Daarnaast waren de stukken digitaal in te zien in het provinciehuis te Assen. Tijdens deze periode van ter inzagelegging bestond voor een ieder de mogelijkheid om schriftelijk of mondeling een zienswijze in te dienen.

Naar aanleiding van deze bekendmaking is een aantal zienswijzen/reacties binnengekomen. Alle zienswijzen zijn tijdig bij ons college ingediend en zijn daarmee ontvankelijk. Een verkorte weergave van de ingediende zienswijzen en onze reactie daarop is opgenomen in de bij deze ontgrondingsvergunning behorende "Nota van beantwoording". In deze nota is tevens aangegeven of de ingekomen zienswijzen aanleiding hebben gegeven tot aanpassing van de ontwerp-ontgrondingsvergunning zoals die ter inzage heeft gelegen. Daarnaast is in een aparte bijlage weergegeven op welke punten de voorschriften in deze definitieve ontgrondingsvergunning afwijken van het ontwerp dat ter inzage heeft gelegen.

De Nota van beantwoording is voor de vaststelling met de verschillende indieners van zienswijzen besproken. Voor de indieners van de zienswijzen van grondeigenaren/-gebruikers in de directe omgeving van de geplande uitbreiding is op 25 augustus 2015 en op 4 mei 2016 een informatiebijeenkomst georganiseerd waarbij de beantwoording van de zienswijzen is besproken.

Afweging

Toetsing aan de gemeentelijke bestemmingsregelingen

Het gebied waarop de aanvraag betrekking heeft is gelegen binnen het vigerende bestemmingsplan Buitengebied Westerveld. Vanwege het specifieke karakter van de zandwinning is hiervoor geen gemeentelijk beleid geformuleerd. In het bestemmingsplan is de bestaande zandwinning positief bestemd. De uitbreiding is getoetst aan het provinciaal beleid en zal worden vertaald naar het gemeentelijk bestemmingsplan.

Zoals in het advies van het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Westerveld al naar voren kwam, is in overleg met aanvrager en provincie voor de gewenste uitbreiding een bestemmingsplanherziening (bestemmingsplan Nijensleek – uitbreiding zandwinning) opgesteld.

Toetsing aan de Omgevingsvisie Drenthe

Het ontgrondingenbeleid is opgenomen in de Omgevingsvisie Drenthe. Uitgangspunten van dit ontgrondingenbeleid zijn:

- a. zandwinningen beperken tot wat noodzakelijk is;

- b. winning van beton- en metselzand beperken tot de Drentse behoefte;
- c. centralisatie van zandwinningen;
- d. voorkeur uitbreiding bestaande centrale zandwinningen boven nieuwe zandwinningen;
- e. nieuwe zandwinningen moeten multifunctioneel zijn en ruimtelijke kwaliteit hebben;
- f. bij de aanvraag moet het toekomstig gebruik of bestemming worden aangegeven;
- g. wij stellen onder andere eisen aan de afwerking, oeverbelijning, steilte van de oever en diepte van de zandwinplas.

a, b en c

In de Omgevingsvisie Drenthe is aangegeven dat winningen van zand zo veel als mogelijk plaats moeten vinden op centrale locaties binnen Drenthe. Voor de winning van ophoogzand wordt in de Omgevingsvisie uitgegaan van regionale spreiding van zandwinningen: de winning van G. Hellinga Holding B.V. te Nijensleek is één van de centrale zandwinningen. Deze centrale zandwinningen zijn noodzakelijk om te kunnen voorzien in de Drentse behoefte aan bouwgrondstoffen.

De huidige zandwinplas van de aanvrager is uitgeput. De nu aangevraagde uitbreiding en verdieping van de zandwinning passen binnen de bovengenoemde beleidsuitgangspunten van centralisatie.

Aangezien deze centrale zandwinning deels moet voorzien in de Drentse behoefte aan bouwgrondstoffen, is de noodzaak van deze aanvraag aangetoond.

d

De aanvraag om ontgrondingsvergunning van G. Hellinga Holding B.V. betreft een uitbreiding en een verdieping van de zandwinplas.

e en f

Uit de bij de aanvraag behorende stukken blijkt dat de zandwinning na afloop een bestemming natuur en waterberging zal krijgen waarbij aandacht is gegeven aan de ruimtelijke kwaliteit.

g

In de voorschriften zijn eisen met betrekking tot de afwerking, oeverbelijning, steilte en diepte van de zandwinplas opgenomen.

Archeologie

De provinciaal archeoloog heeft bij e-mail van 20 januari 2015 aangegeven dat er vanuit het aspect archeologie geen bezwaar bestaat tegen verlenen van een ontgrondingsvergunning voor het bestemmingsplangebied Nijensleek Uitbreiding Zandwinning. Het betreffende gebied is naar behoren archeologisch onderzocht.

Globaal betreft de zuidelijke helft van het plangebied provinciaal belang (beekdal). In het plangebied heeft archeologisch onderzoek plaatsgevonden, op grond waarvan geconcludeerd is dat een archeologische begeleiding buitenproportioneel is. Voor de diepere ondergrond is onderzoek naar pleistocene faunaresten (en eventuele daarmee samenhangende vuurstenen artefacten) door vrijwilligers aanbevolen (in overleg met de provinciaal archeoloog).

De provinciaal archeoloog verzoekt het volgende op te laten nemen in de vergunning:

"Als bij de werkzaamheden archeologische vondsten gedaan worden, moet de provinciaal archeoloog daarvan direct op de hoogte gebracht worden."

Mer-beoordeling

In het kader van de voorbereiding is door initiatiefnemer een aanmeldingsnotitie ingediend waarop wij een Mer-beoordelingsbesluit hebben genomen. Dit Mer-beoordelingsbesluit is onderdeel van de aanvraag. In het kader van deze Mer-beoordeling hebben wij besloten dat er geen noodzaak bestaat tot het opstellen van een milieueffectrapport.

Conclusie

Samenvattend kunnen wij instemmen met de voorgenomen ontgrondingswerkzaamheden indien daarbij de algemene en bijzondere voorschriften, zoals die aan ons besluit zijn verbonden, in acht worden genomen.

Beslissing

Gedeputeerde staten van Drenthe;

Gelet op de bepalingen van de Ontgrondingenwet en op het gestelde in hoofdstuk 8 (Ontgrondingen) van de Provinciale Omgevingsverordening Drenthe (POV);

BESLUITEN:

Artikel 1

Aan MVA Hellinga Holding BV te Steenwijk vergunning te verlenen voor het ontgronden in twee fasen van het terrein in de gemeente Westerveld, kadastraal bekend Vledder, sectie K, nummers 1178, 941, 454, 456, 1459, 1384, 1383, plaatselijk bekend Nijensleek, zoals staat aangegeven op de bij deze vergunning behorende en als zodanig gewaarmerkte kaart.

Artikel 2

Aan deze vergunning de volgende voorschriften te verbinden.

A. Bijzondere voorschriften

- A.1. De bij deze vergunning voorgeschreven en krachtens deze vergunning uit te voeren werken en werkzaamheden die het winnen van zand omvatten dienen te zijn voltooid binnen 10 jaar na het onherroepelijk worden van deze vergunning. De verplichting tot afwerking van het ontgrondingsterrein vervalt pas nadat het bevoegd gezag heeft geconstateerd dat het terrein door de vergunninghouder is afgewerkt conform de vergunningsvoorschriften. Daarna geldt voor de oevers een onderhoudstermijn van twee jaar.
- A.2. Indien op een gedeelte van het ontgrondingsterrein de winning van specie is beëindigd, behoort de afwerking van dit gedeelte binnen twaalf maanden plaats te vinden overeenkomstig de daaromtrent gestelde voorschriften (voorschrift A.6.).
- A.3. Ter verzekering van de betaling van de kosten van de uitvoering en onderhoud van de bij deze vergunning voorgeschreven of krachtens deze vergunning uit te voeren werken en werkzaamheden, dient de vergunninghouder tenminste zeven dagen vóór de aanvang daarvan een waarborg te verschaffen in de vorm van een bankgarantie of anderszins, tot genoegen van het bevoegd gezag ter hoogte van € 75.000,--. Het bedrag van de zekerheid moet telkens wanneer daarop verhaal heeft plaatsgehad op eerste aanzegging van het bevoegd gezag tot het oorspronkelijke bedrag worden aangevuld.
- A.4. De vergunninghouder dient tijdens de duur van de ontgroning het ontgrondingsterrein in ordelijke toestand te houden en draagt er zorg voor dat op het ontgrondingsterrein geen afval aanwezig is of wordt gestort. Op het ontgrondingsterrein mogen geen gronddepots (zand, teelaarde, of van elders aangevoerde grond) worden ingericht binnen een afstand van 15 m van de waterlijn.

- A.5. Voorafgaand aan de uitbreiding van de huidige plas van de ontgronding dient de waterbeheersing te worden aangepast, zoals omschreven in de Watervergunning (Besluit DB Reest & Wieden van 16 januari 2014 nummer 2014-0118). Het betreft het graven en dempen van watergangen, het aanbrengen en verwijderen van stuwen en de aanleg van een kade. Een afschrift van de goedkeuring van het waterschap van de bovengenoemde werkzaamheden dient door vergunninghouder te worden toegezonden aan het bevoegd gezag. Met de ontgrondingswerkzaamheden van fase 1 mag niet eerder worden begonnen dan veertien dagen nadat deze goedkeuring door het bevoegd gezag is ontvangen.
- A.6. In overleg met de gemeente, de provincie en het waterschap moet een plan worden opgesteld voor de afwerking van de randstroken en taluds (maaiveldshoogte, beplanting en beheer van fase 1 en 2, inclusief de realisatie van de demping van de ontgronding). Uitgangspunt voor het plan zijn de 'Visie op de zandwinlocatie Nijensleek' van 11 april 2011, door B+O Architecten bv, de watervergunning van Waterschap Reest en Wieden en het Bestemmingsplan Nijensleek, uitbreiding zandwinning. Een concept afwerkingsplan wordt door de vergunninghouder aangeleverd aan het bevoegd gezag.
- A.7. Met fase 2 van de ontgronding mag niet worden begonnen vóórdat de oevers van fase 1 zijn afgewerkt, volgens het plan uit voorschrift A.6. De zuidwestelijke punt van de huidige plas moet zijn gedempt met uit het ontgrondingsterrein gewonnen materiaal; de maaiveldshoogte dient zodanig te zijn dat op het gedempte deel met succes riet kan worden geplant. Bij de demping moeten voldoende waarschuwborden worden geplaatst en onderhouden met de aanduiding Gevaarlijk terrein, totdat de demping voldoende draagkrachtig is (een indringingsweerstand van 5 kg/cm² of 0,5 mP)
- A.8. Het bevoegd gezag kan, met inachtneming van hetgeen in de voorschriften is bepaald, aanwijzingen geven over de wijze van afwerken en het tijdstip waarop de afwerking van een terreingedeelte gereed moet zijn.
- A.9. Voorafgaand aan het zuigen van zand dient steeds alle teelaarde en veen binnen de grenzen van de ontgraving (insteek van het talud) te worden ontgraven tot op de humusarme ondergrond van zand of leem. De ontgraven teelaarde moet buiten de ontgravingsgrenzen van de ontgronding worden gebracht. Teelaarde of veen mag niet in de ontgrondingsplas belanden of worden gebracht, anders dan als onderdeel van de zuidwestelijke punt van de plas (voorschrift A.7).
- A.10. De afstand tussen insteek van de ontgraving en de kadastrale grens van het ontgrondingsterrein mag ter plaatse van nieuwe oevers nergens kleiner zijn dan 20 m. De ligging van de oevers in de huidige plas, aan de noord, west en zuidzijde blijven ongewijzigd.
- A.11. Het talud 1 : 4 van de insteek tot NAP – 0,6 m onder de waterlijn moet worden gegraven met een graafmachine, voordat de tijdelijke oever gevormd door het zuigproces de insteek is genaderd tot een afstand van 20 m.
- A.12. De wijze van aanleg van de taluds dient te gebeuren met inachtneming van het bij deze vergunning behorende rapport Zandwinning Nijensleek, Geotechnische Analyse, door Wiertsema&Partners, VN-57418-3 van 11 september 2013, verder aangeduid als 'het stabiliteitsadvies'. In het stabiliteitsadvies wordt de ontgronding opgedeeld in de delen A en B. Voor gedeelte A dienen taluds en bermen te worden aangehouden volgens figuur 6.1 van dit rapport; voor gedeelte B dienen de taluds en bermen te worden aangehouden volgens figuur

6.2. De zuigmond mag de profiellijnen zoals weergegeven op de tekeningen 6.1 en 6.2 niet passeren; de maximale zuigdiepte is NAP – 20 m.

Minimaal twee weken voor aanvang van de zuigwerkzaamheden wordt door de vergunninghouder bij het bevoegd gezag het zuigplan ingediend, uitgaande van het bij deze vergunning behorende Stabiliteitsadvies en Geohydrologisch onderzoek en de vergunningsvoorschriften. In het zuigplan moet worden aangegeven hoe het talud en de onderwaterbermen worden bewaakt, bijvoorbeeld door het plaatsen van bresboeien, of door middel van sonar.

In de bestaande plas ligt de insteek op 15 meter van de kadastrale grens. Deze afstand wordt gehandhaafd. In het zuigplan moet zijn gemotiveerd op welke wijze de verdieping van de plas tot 20 meter veilig wordt gerealiseerd (talud en tussenberm). Een hydrografische opmeting van de nulsituatie maakt hiervan onderdeel uit.

Het zuigplan moet jaarlijks worden geactualiseerd op basis van de metingen beschreven in A. 17.

Een inbressing die het vergunde talud of de eerder genoemde profiellijnen passeert (zie tekeningen 6.1 en 6.2 uit het stabiliteitsadvies), moet dezelfde dag aan het bevoegd gezag worden gerapporteerd (telefonisch en per e-mail). Het zuigwerk moet per direct worden stilgelegd, de bres moet in opdracht van de vergunninghouder worden opgemeten door een onafhankelijk bureau dat advies uitbrengt over de oorzaak van de vorming van de bres, en het herstel van het talud. Het bureau brengt tevens advies uit over de mogelijke veilige hervatting van de werkzaamheden. De rapportages moeten ter beoordeling worden gestuurd aan het bevoegd gezag. Het zuigwerk mag niet eerder worden hervat dan na schriftelijke toestemming door het bevoegd gezag.

- A.13. De positie van de zuigmond dient continu te worden gemonitord met een DGPS-systeem. De x-, y- en z-coördinaten van de zuigmond moeten continu worden geregistreerd en vastgelegd. De coördinaten moeten hierbij zijn gekoppeld aan de coördinaten en de tekening van de zandwinput zelf. De registratie dient op verzoek van het bevoegd gezag op een tekening van de zandwinning (schaal 1 : 1.000) en op dwarsdoorsneden (verticale schaal 1 : 100), zichtbaar te worden gemaakt over een periode van drie maanden daaraan voorafgaand en aan de toezichthouder ter beschikking te worden gesteld. De digitale registratie van de bewegingen van de zuigmond moet worden bewaard tot het eind van de termijn dat de vergunning geldig is.
- A.14. De taluds en de oever moeten een zodanige stabiliteit bezitten dat buiten de belopen, beschreven in de voorschriften A.10 t/m A.12, geen verzakking of erosie optreedt. Zo nodig moet de oever of het talud door de vergunninghouder worden aangevuld en/of versterkt. De aard van de aanvulling (bijvoorbeeld grof zand, zand in big bags, leem) of de oeverversterking (harde of zachte oeververdediging, bijvoorbeeld stortsteen, matten, riet, beschoeiing, of een combinatie) en de wijze van aanbrengen dient te geschieden op basis van onafhankelijk advies en/of op aanwijz van het bevoegd gezag.
- A.15. Aanvoer en verwerking op het ontgrondingsterrein van grond of specie van elders is niet toegestaan, tenzij hiervoor toestemming is verleend door het bevoegd gezag. Deze aangevoerde grond mag geen bodemvreemde bestanddelen bevatten.
- A.16. Grond, specie of ander materiaal, met uitzondering van lozing via proceswater, mag niet in de plas worden gebracht, tenzij het de realisatie betreft van een door het bevoegd gezag goedgekeurd herstel of aanpassing van talud of oever.

A.17. De vergunninghouder dient jaarlijks een opmeting van de put te laten doen. De uitvoering van de metingen dient te geschieden in overleg met het bevoegd gezag, de meting wordt bij voorkeur uitgevoerd in de maand januari. De meetresultaten dienen te worden vertaald in een aantal kaarten:

1. een kaart met dieptecontouren;
2. een kaart met hoogteverschillen ten opzichte van de vergunde contouren, en
3. een kaart met de steilte van de aanwezige onderwatertaluds,

en een berekend volume bodemmateriaal aanwezig binnen de vergunde contouren.

De kaarten en de berekening moeten aan het bevoegd gezag beschikbaar worden gesteld in de maand april van dat zelfde jaar.

De laatste opmeting van de plas vindt plaats binnen drie maanden na beëindiging van de winning.

A.18. Indien zich buiten de vergunde belopen (voorschriften A.10 t/m A.12) bresvorming, verzakking of oeverafkalving heeft voorgedaan, of indien anderszins de belopen zijn overschreden, dient dit dezelfde werkdag te worden gemeld aan het bevoegd gezag.

De vergunninghouder dient dan op eerste aanzegging door het bevoegd gezag het daarbij aangegeven deel van de zandwinplaats door een onafhankelijke deskundige te laten opmeten en onderzoeken.

Deze onderzoeksverplichting bestaat ook indien het bevoegd gezag een meting noodzakelijk acht ter verkrijging van inzicht in de voortgang van de werkzaamheden of indien het bevoegd gezag na het uitvoeren van herstelwerkzaamheden een revisiemeting noodzakelijk acht. De op het doel van de metingen afgestemde aanwijzingen die door of vanwege het bevoegd gezag zullen worden gegeven, dienen bij de uitvoering van de metingen in acht te worden genomen. De resultaten van de metingen dienen onverwijld aan het bevoegd gezag te worden overgelegd.

A.19. Overschrijdingen van de belopen (voorschriften A.10 t/m A.12) moeten worden hersteld. Herstelmaatregelen moeten zo spoedig mogelijk worden uitgevoerd, maar uiterlijk binnen een termijn van 24 maanden. Herstelmaatregelen moeten zijn gebaseerd op in A.12 of A.18 genoemd onderzoek.

A.20. Vergunninghouder dient minimaal één week voor het begin van de zuigwerkzaamheden in de plas een peilschaal te laten plaatsen en te onderhouden, waarop de hoogte van de waterstand in de plas is af te lezen in centimeters ten opzichte van N.A.P. Vergunninghouder registreert met deze peilschaal tenminste 1 x per dag de waterstand in de plas.

A.21. De effecten van de winning van zand en het daaraan gekoppelde peilbeheer op de geohydrologie moeten worden gemonitord door de registratie van de freatische grondwaterstanden en stijghoogten in peilbuizen rondom de zandwinplas. De vergunninghouder zorgt dat de grondwaterstanden of stijghoogten in de peilbuizen tenminste dagelijks geautomatiseerd worden geregistreerd conform het "*Handboek meten van grondwaterstanden in peilbuizen, STOWA 2012-50*". Het betreft waarnemingsfilters beschreven in het bij deze vergunning behorende rapport Geohydrologisch onderzoek, uitbreiding zandwinning Moerhoven te Nijensleek (Wiertsema en partners, VN-57418-4 van 22 november 2013). De precieze plaats van de filters kan, vanwege omstandigheden afwijken van de beoogde plek in het rapport.

A.22. Naast de automatische registratie van de grondwaterstanden in peilbuizen moet vier keer per jaar handmatig worden gemeten ter ijkning van de automatische metingen. Onklaar geraakte peilbuizen moeten worden gemeld bij het bevoegd gezag en door de vergunninghouder zo spoedig mogelijk doch uiterlijk binnen 14 dagen worden vervangen.

A.23. De geïnventariseerde grondwaterstanden en stijghoogten, het peil in de plas, de neerslag en de verdamping moeten in opdracht van de vergunninghouder, door een onafhankelijk geohydrologisch adviseur worden uitgewerkt en geanalyseerd. De uitwerking en de analyse moeten zijn gericht op het mogelijk optreden van nadelige effecten van de ontgroning en mogelijke aanpassingen aan het peilbeheer van de plas of de waterbeheersing. Aspecten die in deze analyse aandacht moeten hebben:

- mogelijke verdroging of vernatting als gevolg van de zandwinning Moerhoven;
- mogelijke aanpassingen in het peilbeheer of andere mitigerende maatregelen, en
- evaluatie van het monitoringprogramma.

De geïnventariseerde gegevens alsmede de uitwerking en analyse ervan, moeten jaarlijks in de maand april van dat zelfde jaar worden gerapporteerd aan het bevoegd gezag.

Een populaire samenvatting van de resultaten dient onderdeel te zijn van deze rapportage.

Vergunninghouder draagt er zorg voor dat deze samenvatting in ieder geval wordt toegezonden aan diegenen die naar aanleiding van de ontwerpvergunning zienswijzen hebben ingediend en stelt, indien zij hierom verzoeken, de totale rapportage aan hen ter beschikking.

De eerste rapportage van de monitoring dient te geschieden voorafgaand aan de start van de werkzaamheden, zijnde de aanpassing van de waterbeheersing (voorschrift A.5)

Indien mitigerende maatregelen, op basis van de rapportages wenselijk worden beoordeeld, dan kunnen deze in overleg met de betrokkenen door het bevoegd gezag aan de vergunninghouder worden opgelegd.

A.24. Het bevoegd gezag kan, gebaseerd op de gegevens verzameld vanwege de voorschriften of de voortgang van de winning, wijzigingen van het meetprogramma (de monitoring) voorschrijven of toestaan. Wijzigingen in het meetprogramma kunnen betrekking hebben op grondwaterstanden, stijghoogten, de (grond)waterkwaliteit, de kwaliteit of hoedanigheid van de bodem, waterstanden in watergangen en de ontgrondingsplas en de tijdstippen van rapportage en evaluatie van de metingen.

A.25. Het ontgrondingsterrein dient door hekken en sloten ontoegankelijk te zijn gemaakt voor publiek. Door middel van voldoende borden langs de grenzen van het ontgrondingsterrein, het zanddepot en de toegang tot het terrein dient te worden gewaarschuwd voor gevaar, diep water, drijfzand of instorting.

A.26. Indien tijdens de graafwerkzaamheden mogelijke archeologische resten worden aangetroffen (beenderen, houtskool, hout, scherven, bronzen of vuurstenen werktuigen etc.), dient direct contact te worden opgenomen met de provinciaal archeoloog, telefoonnummer (0592) 36 52 20. Tijdens het afzetten van teelaarde en veen dient aan de provincie (aardkundige waarden) gelegenheid te worden geboden tot het vastleggen van het bodemprofiel ter plaatse.

A.27. Het plaatsen van peilbuizen, de bemonstering en analyse van grond - en oppervlaktewater en de meetwerkzaamheden in het veld moeten worden uitgevoerd volgens geldende NEN-normen. De monitoring van de peilbuizen dient te gebeuren volgens de meest actuele versie van Handboek meten van grondwaterstanden in peilbuizen, STOWA 2012-50).

Hoogten van het maaiveld, waterstanden en stijghoogten moeten (ook) worden aangegeven in meters ten opzichte van NAP, afgerond op centimeters.

- A.28. De vergunninghouder dient een dossier bij te houden, zowel digitaal als analoog, waarin alle meetgegevens voortvloeiend uit de vergunningsvoorschriften en aanwijzingen van het bevoegd gezag, de daarop gebaseerde rapportages, besprekingsverslagen, uitgevoerd onderhoud aan peilbuizen en dergelijke, dienen te worden bijgehouden. Het analoge en het digitale dossier moeten op een verzoek daartoe aan het bevoegd gezag onverwijld ter inzage worden gegeven.
- A.29. De vergunninghouder neemt alle noodzakelijke maatregelen om overlast door stofvorming te voorkomen.

B. Algemene voorschriften

- B1. De aanvraag voor deze vergunning en de daarbij behorende bijlagen (inclusief tekeningen en onderzoeken), maken deel uit van deze vergunning. De ontgroning dient plaats te vinden in overeenstemming met de bij deze vergunning behorende bijlagen, tenzij in de voorschriften anders wordt bepaald.
- B.2. Een exemplaar van de vergunning behoort op het werk aanwezig te zijn. Twee weken voorafgaand aan de ontgrondingswerkzaamheden dient de start schriftelijk aan het bevoegd gezag te worden gemeld.
- B.3. De vergunninghouder is verplicht alle werken en werkzaamheden uit te voeren en tijdens de uitvoering te onderhouden overeenkomstig de voorschriften van deze vergunning met inachtneming van aanwijzingen, te geven door of namens het bevoegd gezag.
- B.4. Indien de vergunninghouder geen eigenaar is van het ontgrondingssterrein, dient hij uiterlijk binnen een maand na het onherroepelijk worden van de vergunning, doch in ieder geval voor de aanvang van de werken en werkzaamheden een verklaring van de eigenaar te overleggen, waarin deze zich verbindt de vergunninghouder toe te staan al de werken en werkzaamheden uit te voeren tot de aanleg en uitvoering waarvan deze ingevolge de voorschriften van de vergunning is verplicht. Uit deze verklaring dient voorts te blijken dat de eigenaar zich verbindt om bij vervreemding van het ontgrondingssterrein in de overeenkomst tot vervreemding een overeenkomstig beding op te nemen.

Indien tijdens de duur van de vergunning de eigenaar zijn verklaring intrekt dan wel de eigendom van het ontgrondingssterrein wordt overgedragen, dient de vergunninghouder het bevoegd gezag daarvan zo spoedig mogelijk in kennis te stellen.

Ingeval reeds met de werken en werkzaamheden een aanvang is gemaakt, is hij verplicht het ontgrondingssterrein binnen een door het bevoegd gezag te stellen termijn in een door hem te bepalen toestand te brengen. Deze verplichting vervalt zodra het bevoegd gezag een nieuwe eigenaarsverklaring heeft ontvangen.

- B.5. Voor het van provinciewege verrichten van controlemetingen moet de vergunninghouder de nodige hulp verlenen voor het naar het ontgrondingssterrein overbrengen van peilen, het doen van waterpassingen en opmetingen, het verrichten van peilingen, het aanbrengen van hoogtemerken en dergelijke werkzaamheden. De vergunninghouder stelt het nodige materiaal voor het aanbrengen van hoogtemerken en het nodige materiaal voor het verrichten van peilingen beschikbaar.

- B.6. De vergunninghouder is verplicht de redelijkerwijs mogelijke maatregelen te nemen, teneinde te voorkomen dat de provincie Drenthe dan wel derden ten gevolge van het gebruik van de vergunning schade lijden.
- B.7. Indien de vergunninghouder het voornemen heeft om van de vergunning geen gebruik te maken, dan wel de reeds aangevangen werken en werkzaamheden niet of niet geheel te voltooien, dient hij het bevoegd gezag daarvan zo spoedig mogelijk kennis te geven. In een dergelijk geval is hij verplicht het ontgrondingsterrein, voorzover daarop reeds werken en werkzaamheden zijn uitgevoerd, binnen een door het bevoegd gezag te stellen termijn in een door het bevoegd gezag te bepalen toestand te brengen.
- B.8. In geval van overname, verkoop, faillissement of anderszins wijziging in de eigendomssituatie van de vergunninghouder, zijn zijn rechtsopvolgers verplicht binnen een maand het bevoegd gezag hiervan in kennis te stellen. Zij kunnen, indien het bevoegd gezag daarmee instemt, voorlopig gebruik blijven maken van de vergunning en dienen binnen een door het bevoegd gezag te bepalen termijn mee te delen op wiens naam de vergunning naar hun mening dient te worden gesteld.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Drenthe,
namens dezen,

mevrouw M. Volkers-Bredewold,

Teamleider team Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving

Bijlage(n):
/coll.

Afschrift aan:

- het College van Burgemeester en Wethouders van Westerveld, Postbus 50, 7970 AB Havelte;
- het Dagelijks Bestuur van het Waterschap Drents Overijsselse Delta, Postbus 60, 8000 AB Zwolle;
- Stichting Achmea Rechtsbijstand, t.a.v. drs. H.P.W. Havens, Postbus 4116, 7320 AC Apeldoorn;
- J. van 't Ende en R.G.S. van 't Ende, Greenshieldsstraat 2, 8017 GP Zwolle;
- Maatschap G. en G.A. Otten-Hulsman, t.a.v. de heer G. Otten, Hoofdweg 32, 8383 EG Nijensleek;
- Maatschap Oostindie-Ennik, t.a.v. de heer B. Oostindie, Hoofdweg 68, 8383 EH Nijensleek;
- Melkveebedrijf Dijkhuizen & Los, t.a.v. de heer J. Dijkhuizen, Koningin Wilhelminalaan 33, 8384 GG Wilhelminaoord;
- VOF Gorte, t.a.v. de heer R. Gorte, van Helomaweg 2a, 8351 HT Wapserveen;
- Melkveebedrijf Gol-Krol, t.a.v. de heer H. Gol, Westeinde 177, 8351 HN Wapserveen;
- Melkveebedrijf Beenen CV, t.a.v. de heer R. Beenen, Hoofdweg 55, 8383 ED Nijensleek;
- MVA Helling Holding BV, t.a.v. de heer B. Hellinga, Oevers 15, 8331 VC Steenwijk.

Belanghebbenden kunnen tot en met 26 juni 2016 een beroepschrift indienen tegen dit besluit bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State. Voor meer informatie over het indienen van een beroepschrift verwijzen wij u naar <http://www.provincie.drenthe.nl/loket/bezwaarschriften>.

Nijensleek

Wapserveense Aa

VDR00K 1384

Huidig gronddepot
te verplaatsen na start fase 2

Nieuw gronddepot te verwijderen
na afronding zandwinning

VDR00K 941

FASE 2

VDR00K 1383

VDR00K 454

VDR00K 1459

VDR00K 1178

BESTAAND

FASE 1

VDR00K 456

NATUUR

Bestaand: 11,7 ha.

Uitbr. Fase 1: 6,2 ha

Uitbr. Fase 2: 6,0 ha

Natuur (dempen): 1,3* ha

Nieuwe zandwinning: (23,9-1,3)

Uitbreiding totaal: 10,9 ha

* Bestemming Natuur 1,8 ha, Omzetting zandwinning
naar natuur 1,3 ha

Gemeente: Westerveld

Kadastraal bekend Westerveld
VDR00K 454, 456, 941, 1178, 1383,
1384 en 1459

Naam en Nummer ontgroning:
Westerveld 2014-1

Top. blad

Wapserveen

0 100 200 300 400 m

BEKENDMAKING

Onderwerp: Ontgrondingen; verleende vergunning

Gedeputeerde staten van Drenthe delen mee dat zij op grond van de Ontgrondingenwet aan MVA Hellinga Holding BV te Steenwijk vergunning hebben verleend.

De vergunning heeft betrekking op het ontgronden van het terrein in de gemeente Westerveld, kadastraal bekend Vledder, sectie K, nummers 1178, 941, 454, 456, 1459, 1384, 1383, plaatselijk bekend Nijensleek. Met de voorgenomen ontgroning wordt een uitbreiding en een verdieping van de bestaande zandwinning beoogd.

De ontgraving heeft in totaal betrekking op een oppervlakte van 22,6 hectare. Er zal ter plaatse 1.240.000 m³ bodemmateriaal worden afgegraven.

De naar aanleiding van het ontwerpbesluit ingediende zienswijzen zijn verwerkt in de bij de ontgrondingsvergunning behorende Nota van beantwoording.

De vergunning en de bijbehorende stukken liggen vanaf 15 juni 2016 tot en met 26 juli 2016 digitaal ter inzage bij de provincie Drenthe, Westerbrink 1 te Assen op werkdagen van 08.30 uur tot 17.00 uur. U kunt de vergunning en de bijbehorende stukken ook digitaal inzien op de website <http://www.provincie.drenthe.nl/actueel/bekendmakingen>.

Desgewenst kan ook mondeling toelichting op de stukken worden gekregen. Voor het maken van een afspraak hiervoor kan contact worden opgenomen met ons Klant Contact Centrum, telefoonnummer (0592) 36 55 55.

Belanghebbenden kunnen tot en met 26 juni 2016 een beroepschrift indienen tegen dit besluit bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State. Voor meer informatie over het indienen van een beroepschrift verwijzen wij u naar <http://www.provincie.drenthe.nl/loket/bezwaarschriften>.

NOTA VAN BEANTWOORDING

*Nota van Beantwoording
zienswijzen die betrekking
hebben op de
ontgrondingsvergunning
Westerveld 2014-1(G.
Hellinga Holding BV) voor
de uitbreiding van de
zandwinning Moerhoven te
Nijensleek.*

Deze nota maakt onderdeel uit van het besluit van Gedeputeerde Staten van Drenthe van 13 juni 2016, kenmerk 201600785-00639909, tot het verlenen van de Ontgrondingsvergunning Westerveld 2014-1.

Nr	Indiener zienswijze	Opmerking	Datum ontvangst
1.	Achmea Rechtsbijstand t.a.v. drs. H.P.W. Havens Postbus 4116 7320 AC Apeldoorn	Namens: de heer R.D. Elting Hoofdweg 69 8383 ED Nijensleek	15 mei 2015
2.	J. van 't Ende R.G.S. van 't Ende Greenshieldstraat 2 8017 GP Zwolle		21 mei 2015
3.	R. Beenen, Hoofdweg 55, 8383 ED Nijensleek J. Dijkhuizen, Kon. Wilhelminalaan 33, 8384 GG Wilhelminaoord H. Gol, Westeinde 177, 8351 HN Wapserveen R. Gorte, van Helomaweg 2a, 8351 HT Wapserveen B. Oostindie, Hoofdweg 68, 8383 EH Nijensleek G. Otten, Hoofdweg 32, 8383EG Nijensleek		22 mei 2015
4.	Univé Rechtshulp t.a.v. mr. J.C.M. Damming Postbus 557 9400 AN Assen	- Aanvulling op zienswijzen onder 3 met uitzondering van de heer R. Beenen - Aanvullend stuk op deze aanvulling	26 juni 2015 2 juli 2015
5.	R. Beenen, Hoofdweg 55, 8383 ED Nijensleek	Aanvulling op zienswijze onder 3	24 juni 2015
6.	Hellinga Holding BV, Oevers 15, 8331 VC Steenwijk		22 mei 2015
7.	J. van 't Ende R. van 't Ende	Mondelinge zienswijzen n.a.v. informatiebijeenkomst	25 augustus 2015

R. Beenen
H. Gol
G. Otten
R. Elting
J. Dijkhuizen
R. Gorte

Aanvulling op zienswijzen onder 1 t/m 5

Ontvankelijkheid

Aangezien reclamanten hun zienswijzen tijdig hebben ingediend, zijn zij daarin ontvankelijk.

Bijlagen:

- I. Besluit van college van gedeputeerde staten van Drenthe van 28 oktober 2014, kenmerk VTH/2014006290 (beoordeling inzake beoordelingsplicht Milieueffectrapportage (m.e.r.) G. Hellinga B.V.)
- II. Verslag informatiebijeenkomst

Indiener	Zienswijze	Reactie	Wijziging ontgrondingsvergunning n.a.v. zienswijze?
1a	In de bekendmaking is aangegeven dat de vergunning is verleend. Dit is niet correct omdat het hier gaat om de ontwerp-vergunning.	Deze opmerking is correct. Abusievelijk is in de bekendmaking opgenomen dat de vergunning al zou zijn verleend.	Nee
1b	Reclamant vreest schade aan zijn nabij de geplande uitbreiding gelegen agrarische percelen door verdroging of vernatting als gevolg van veranderende grondwaterstanden.	Deze veronderstelling van appellant nemen wij voor kennisgeving aan daar deze niet verder met argumenten is onderbouwd. Overigens merken wij met betrekking tot het mogelijk ontstaan van schade als gevolg van vernatting of verdroging nog het volgende op. De percelen van reclamant, waarop mogelijk effect wordt verwacht, grenzen aan de oostzijde van de beoogde uitbreiding van de plas, ten zuiden van de Heerendijk. Het peilvak van dit perceel is NAP +1,75/+1,25 m. In principe kan er verlaging van de grondwaterstand worden verwacht. Dit is echter afhankelijk van het peilbeheer in de plas. Door het hogere peil dat het waterschap in de plas zal gaan handhaven wordt eventuele verdroging gemitigeerd. De overige percelen van reclamant liggen op enige afstand ten westen en ten noordwesten van de plas. Op deze percelen worden geen of slechts zeer beperkte	Nee

		effecten verwacht. Rond de uitbreiding van de zandwinning wordt het grondwater gemonitord. Op basis van de monitoring wordt bepaald hoe groot de effecten daadwerkelijk (kunnen) zijn. Het peilbeheer van de plas is in handen van het waterschap en mede bepalend voor effecten in de omgeving. Na het bepalen van de effecten moet worden gezien of de effecten leiden of hebben geleid tot schade. Vooralsnog leiden de modeluitkomsten niet tot een mate van vernatting die de (bodem)geschiktheid voor grasland aantast.	
1c	Reclamant geeft aan dat de inhoud van het beroepschrift, ingediend in het kader van de beroepsprocedure tegen de watervergunning van het waterschap Reest en Wieden bij de rechtbank Noord Nederland, en het namens reclamant uitgebrachte rapport door ingenieursbureau Boorsma BV van 24 januari 2014, als herhaald en ingelast dient te worden beschouwd. Voordat op dit punt van de zienswijze wordt gereageerd,	In het kader van een beroepsprocedure bij de Rechtbank Noord-Nederland zijn door appellant beroepsgronden aangedragen tegen de door het waterschap Reest en Wieden voor de geplande uitbreiding en verdieping van de zandwinplas verleende Watervergunning. Deze in een beroepschrift opgenomen beroepsgronden zijn onderwerp van een bij de rechtbank aanhangig gemaakte juridische procedure. De beroepsgronden zijn in het kader van deze juridische beroepsprocedure behandeld en beoordeeld. De Ontgrondingenwet kent een eigen afwegings- en beoordelingskader. Uitgangspunt hierbij is dat in de procedure tot verlenen van de ontgrondingsvergunning alle mogelijke aspecten mee kunnen worden gewogen mits deze niet in een ander wettelijk kader worden afgewogen. In de door het waterschap Reest en Wieden afgegeven watervergunning worden de waterstaatkundige en hydrologische gevolgen van de voorgestelde activiteiten voor het oppervlaktewater en het grondwater afgewogen. Het is vervolgens niet meer aan ons om daarover in het kader van de afweging bij de ontgrondingsvergunning een oordeel te geven. In het kader van de aanvraag voor de ontgrondingsvergunning is door het adviesbureau Wiertsema & Partners een geohydrologische effectenstudie uitgevoerd. Dit onderzoek is begeleid door geohydrologen van de provincie en het waterschap. Met de	Nee

	maken we nog de volgende opmerking. Wij hebben in de beantwoording van de zienswijzen in deze procedure de gronden van het beroep tegen de watervergunning meegenomen voor zover dit ook van toepassing is op de ontwerp ontgrondingsvergunning. Indien de beroepsgronden specifiek en alleen betrekking hebben op de watervergunning, hebben wij dat als zodanig in deze nota aangegeven.	beschikbare gegevens is door dit adviesbureau een goede beschrijving gemaakt van de geohydrologische situatie rond de zandwinning en mogelijk optredende effecten als gevolg van de uitbreiding van de zandwinning. De aard en omvang van mogelijke effecten rond de zandwinning zijn benaderd met gebruikmaking van een indicatieve modelstudie. De uitkomsten van deze modelstudie geven aan dat er ten gevolge van de uitbreiding van de plas mogelijk effecten kunnen optreden. Dit kan zowel enige verdroging als enige vernatting zijn. Tijdens fase 1 van de uitbreiding worden, afhankelijk van het peilbeheer in de plas, hoogstens beperkte effecten verwacht. Het is overigens de vraag of berekende effecten ook daadwerkelijk tot schade zullen leiden. De verwachte effecten zullen naar verwachting niet bijzonder groot zijn, aangezien het peil in de plas slechts wordt verhoogd met 0,15 tot 0,35 mmeter en de omgeving van de plas bestaat uit percelen met een beheerst peil waarbij de slootpeilen niet worden gewijzigd. De mate van drooglegging van de percelen verandert dus niet. Voor de beoordeling van mogelijk optredende effecten worden de grondwaterstanden, de neerslag, de verdamping en het peilbeheer gemonitord. Deze geïnventariseerde gegevens worden doorgaand geanalyseerd (jaarlijks). Dit leidt tot inzicht in de daadwerkelijk optredende hydrologische effecten. Op basis van geregistreerde effecten kan worden beoordeeld of er bij het vastgestelde grondgebruik schade kan zijn opgetreden en of er verdere schade kan worden verwacht. Ook is het mogelijk om aan de hand van de door monitoring verkregen gegevens effecten te mitigeren. Het belangrijkste sturingsmiddel bij het optreden van effecten is het peil in de plas. Eventueel zou gekozen kunnen worden voor het voorkómen van vernatting, waarbij gekozen zou worden voor een zekere mate van verdroging aan de	

		noord- en oostkant van de zandwinplas, waarbij de verdroging kan worden bestreden door beregening met water uit de plas. Verder komen in aanmerking: - het aanbrengen van drainage; - het verminderen van de uitstroom uit de plas via het grondwater door het aanbrengen van leem op de bodem van de plas; - percelen kunnen worden opgehoogd. Ingenieursbureau Boorsma BV heeft het geohydrologisch onderzoek becommentarieerd, waarbij vooral op details is gefocust en op het schaalniveau van het onderzoek. Boorsma BV is hierbij niet kritisch op beschikbare boorgegevens en gaat voorbij aan de noodzaak tot schematisatie van de bodemopbouw bij het modelleren van grondwaterbewegingen. Voorts is er redactioneel commentaar. Boorsma BV zegt met name een sterkere vernatting te verwachten dan op basis van het door Wiertsema & Partners opgestelde model wordt verwacht. Het commentaar door Boorsma BV op het rapport van Wiertsema & Partners is punt voor punt beantwoord door Wiertsema & Partners in de 'Memo reactie rapport Boorsma' van 3 april 2014, projectnummer VN-57418-4. Aanpassingen in het model voorafgaand aan de verlening van de ontgrondingsvergunning worden niet zinvol geacht. Ook na het aanbrengen van wijzigingen in het model (waarbij over de diverse aannames altijd verschil van inzicht zal blijven bestaan) blijft monitoring nodig om de daadwerkelijk optredende effecten nader vast te stellen. Met de gegevens van de monitoring kan het model worden verfijnd (ijking).	
1d	De punten die voortkomen uit de toetsing van het	<i>1. In de modellering door Wiertsema & Partners wordt geen rekening gehouden met een in een boring aangetroffen veenlaag van minimaal 14,5 meter dikte.</i>	Nee

	geohydrologisch onderzoek van Wiertsema & Partners door ingenieursbureau Boorsma BV en de beroepsgronden tegen de watervergunning van het waterschap worden herhaald	Bekend is dat er in de formatie van Boxtel, of tussen de formatie van Boxtel en de daaronder aanwezige formatie van Drachten plaatselijk enig veen aanwezig kan zijn, afkomstig uit warmere perioden in en tussen de laatste ijstijden. De dikte van deze veenlagen is altijd beperkt tot hoogstens enkele meters. Naast veen komt er in de formatie van Boxtel lokaal ook klei, leem en grind voor. Rondom de boring B16E0061 waarop Boorsma BV zich baseert, zijn boringen uitgevoerd waarin de betreffende veenlaag niet voorkomt of in een dikte die voor de locatie en de formaties niet ongewoon is. Verder is de toegepaste boormethode (spoelboring (straight flush))niet erg betrouwbaar en bevat de boorbeschrijving tegenstrijdigheden. (voor een deel is van het aangetroffen veen geen kleur aangegeven; voor zand en veen in de ondergrond is één kleuraanduiding gebruikt: grijs). Recente boringen tonen aan dat er in het betreffende gebied geen veenlagen van betekenis aanwezig zijn. <i>Indroging van veen</i> Voorts wordt in het beroepsschrift de vrees geuit voor indroging van dit veen. Dit zal echter niet plaatsvinden omdat het aanwezig is ver beneden de laagste grondwaterstand, in een gebied waar mogelijk enige vernatting wordt verwacht. Ook de belasting van het veen zal niet hoger worden. Een daling van het maaiveld ten gevolge van indroging van het veen op diepte treedt dan ook niet op. <i>2. Wiertsema & Partners heeft een regionale modelering toegepast die onvoldoende gedetailleerd is wat betreft de lokale bodemopbouw en daardoor slechts beperkt bruikbaar is.</i> In het geohydrologisch onderzoek is het toegepaste model ook als zodanig benoemd (regionaal). De voor het gebied beschikbare gegevens zijn beperkt, mede doordat het een hydrologisch beheerst gebied betreft. De gekozen knooppuntafstand hangt samen	

		met de informatiedichtheid. Het model heeft een richting gegeven aan mogelijke effecten, te verwachten verdroging en vernatting. Door monitoring moet worden bepaald of de effecten ook optreden en in welke mate en of deze ook gevolgd moeten worden door mitigerende maatregelen of dat deze effecten verwaarloosbaar zijn. De door Wiertsema & Partners gekozen knooppuntsafstanden in het model zijn naar onze mening voldoende om de vorenstaande vragen te kunnen beantwoorden. <i>3. In de watervergunning staat geen voorschrift dat grondwatermonitoring via peilbuizen moet plaatsvinden zodat ook een nul-situatie kan worden bepaald</i> Wat hierover in de watervergunning wel of niet is opgenomen is een zaak van het waterschap. Hierop gaan wij niet in. In het ontwerp van de ontgrondingsvergunning is wel een monitoringsverplichting opgenomen. De nul-situatie waarover wordt gesproken bestaat uit alle beschikbare en verzamelde informatie die verzameld is op het moment dat met de uitbreiding van de ontgroning wordt begonnen. De meeste peilbuizen zijn geplaatst in 2015. De uitbreiding van de zandwinning, die begint met fase 1, zal naar verwachting niet eerder dan aan het einde van 2016 starten. De mogelijke effecten van de verandering van zomerpeil naar winterpeil en van winterpeil weer naar zomerpeil worden in peilbuizen geregistreerd, terwijl de uitbreiding van de zandwinning nog niet is gerealiseerd. De 0-situatie is dan voldoende vastgesteld. <i>4. Wiertsema & Partners heeft een sterk vereenvoudigd geohydrologisch model gebruikt waarbij geen rekening is gehouden met verschillen in verticale en horizontale doorlatendheid van zandlagen.</i> Voor de bouw van het model worden een aantal aannamen gedaan. Over elke aanname bestaat wel enige vorm van discussie. We zijn van mening dat het model zoals het gemaakt is een plausibele weergave is van de geohydrologische situatie. Verfijning van het model en de verwachte effecten dient plaats te vinden aan de hand	

		van de monitoring. In de voorschriften bij de ontgrondingsvergunning is één en ander specifiek benoemd. <i>5. Voor de bepaling van de droogte- en natschade is voor de omliggende percelen alleen uitgegaan van grasland en is geen rekening gehouden met maisland.</i> De zandwinning en omliggende percelen liggen in een beekdal met een vastgestelde, door het waterschap te realiseren drooglegging, overeenkomend met grondwaterstanden geschikt voor grasland (grondwatertrap IIIb). De realisatie van de uitbreiding van de zandwinning maakt dit niet anders. Bij de vastgestelde grondwatertrap IIIb wordt inderdaad geen rekening gehouden met de teelt van mais of andere akkerbouw. Via monitoring zal worden vastgesteld of er verdroging of vernatting als gevolg van de zandwinning optreedt en of deze effecten kunnen leiden tot schade. Naderhand wordt bepaald of het optreden van schade moet worden beperkt door mitigerende maatregelen. <i>6. Wiertsema & Partners heeft geen berekening gedaan van de mate van kwel van plas en grondwater richting kwelsloot.</i> Een kwelsloot vangt tenminste een deel van de kwel vanuit de plas naar aangrenzende percelen af. Als zodanig werkt een kwelsloot mitigerend. Bij een (te) hoog plaspeil zal een kwelsloot enige verhoging van grondwaterstanden in het perceel niet voorkómen. Monitoring van de grondwaterstanden kan ertoe leiden dat er naast het graven van de kwelsloot nog andere maatregelen moeten worden overwogen. <i>In het voorontwerpbestemmingsplan Nijensleek is een andere kaart gebruikt dan bij de watervergunning.</i> Dit is een specifiek punt voor wat betreft de watervergunning. Overigens is in het	

		ontwerp van de ontgrondingsvergunning zoals dat nu ter inzage heeft gelegen het juiste gebied opgenomen. De winning zal plaatsvinden in 2 fasen. De op sommige kaarten aangegeven derde fase zal niet worden uitgevoerd althans niet in het kader van deze vergunningsprocedure.	
1e	In de zienswijze is aangegeven dat in het ontwerpbesluit is verwezen naar een aanhangige bestemmingsplanprocedure die de zandwinning planologisch mogelijk zou moeten maken.	De aanvraag voor de ontgrondingsvergunning is voor advies toegezonden aan de gemeente Westerveld. In antwoord op ons verzoek om advies heeft de gemeente Westerveld geantwoord op de wijze zoals staat aangegeven onder het kopje “Binnengekomen adviezen” onder Ad 1 van de ontwerp-ontgrondingsvergunning. Het toetsen van de aanvraag aan het bestemmingsplan is een bevoegdheid van de gemeente. Wij hebben geen redenen om aan te nemen dat de gemeente deze toetsing niet correct heeft uitgevoerd. Overigens is het strikt juridisch gezien voor het verlenen van een ontgrondingsvergunning niet noodzakelijk dat een bestemmingsplan is vastgesteld.	Nee
1f	In de zienswijze worden vraagtekens gezet of met de uitbreiding deels wordt voldaan aan de Drentse behoefte.	In de Omgevingsvisie Drenthe is in paragraaf 5.3 het provinciale ontgrondingenbeleid opgenomen. Een van de criteria is dat de winning moet voorzien in de eigen Drentse behoefte. Deze eigen Drentse behoefte moet echter niet worden geïnterpreteerd als zijnde een beperking in de afzet van het gewonnen zand maar is gebonden aan de in Drenthe zandwinnende bedrijven. Een bedrijf dat in Drenthe een zandwinning exploiteert is derhalve bezig met het voorzien in de Drentse behoefte. Voor wat betreft de mogelijke toekomstige ontwikkelingen, nadat de nu aangevraagde uitbreiding is gerealiseerd, kan worden opgemerkt dat hierover op dat moment een beslissing zal moeten worden genomen. Het dan geldende beleid en de geldende regelgeving zal bepalend zijn of een nieuwe uitbreiding dan nog realiseerbaar is.	Nee
1g	In de zienswijze wordt bepleit dat de provincie	Uitgangspunt bij de vergunningverlening van de overheid is dat degene die een bepaalde activiteit wil uitvoeren ook (door onderzoek) dient aan te tonen wat de	Nee

	zelfstandig hydrologisch onderzoek laat doen naar de effecten van de voorziene ontgronding op de waterhuishouding ter plaatse.	gevolgen van deze activiteit zijn op de leefomgeving. De rol van de overheid is het toetsen van dergelijke onderzoeken. De overheid zal niet zelfstandig onderzoek doen. In de voorschriften zoals opgenomen bij de ontwerpvergunning wordt een koppeling gelegd met de door het waterschap Reest en Wieden verleende watervergunning. Het betreft hier een voorschrift dat tot doel heeft dat eerst de maatregelen uit deze watervergunning worden gerealiseerd alvorens met de winning wordt begonnen. Hiermee geven wij geen inhoudelijk oordeel over deze verleende watervergunning. De bij de aanvraag om ontgrondingsvergunning overlegde rapporten zijn door ons beoordeeld en meegewogen in de besluitvorming. Wij hebben geen aanleiding te constateren dat deze rapporten niet correct zijn opgesteld.	
2a	In de bekendmaking is aangegeven dat de vergunning is verleend. Dit is niet correct omdat het hier gaat om de ontwerpvergunning.	Zie onze reactie onder 1a.	Nee
2b	Reclamant vreest schade aan zijn nabij de geplande uitbreiding gelegen agrarische percelen door verdroging of vernatting als gevolg van veranderende grondwaterstanden.	De percelen van reclamant liggen op vrij grote afstand van de zandwinning. De verwachte effecten zijn afwezig of beperkt. De monitoring moet uitwijzen of er effecten optreden en of er dientengevolge schade zou zijn te verwachten. Voor het overige, zie onze reactie onder 1b.	Nee

2c	Reclamant geeft aan dat de inhoud van het beroepschrift, ingediend in het kader van de beroepsprocedure tegen de watervergunning van het waterschap Reest en Wieden bij de rechtbank Noord Nederland, en het namens reclamant uitgebrachte rapport door ingenieursbureau Boorsma BV van 24 januari 2014, als herhaald en ingelast dient te worden beschouwd. Voordat op dit punt van de zienswijze wordt gereageerd, maken we nog de volgende opmerking. Wij hebben in de beantwoording van de zienswijzen in deze procedure de gronden van het beroep tegen de watervergunning	Zie onze reactie onder 1 c en 1d.	Nee

	meegenomen voor zover dit ook van toepassing is op de ontwerp ontgrondingsvergunning. Indien de beroepsgronden specifiek en alleen betrekking hebben op de watervergunning, hebben wij dat als zodanig in deze nota aangegeven.		
2d	De punten die voortkomen uit de toetsing van het geohydrologisch onderzoek van Wiertsema & Partners door ingenieursbureau Boorsma BV en de beroepsgronden tegen de watervergunning van het waterschap worden herhaald	Zie onze reactie onder 1d.	Nee
2e	In de zienswijze is aangegeven dat in het ontwerpbesluit is verwezen naar een aanhangige bestemmingsplanprocedure die de zandwinning	Zie onze reactie onder 1e.	Nee

	planologisch mogelijk zou moeten maken.		
2f	In de zienswijze worden vraagtekens gezet of met de uitbreiding deels wordt voldaan aan de Drentse behoefte.	Zie onze reactie onder 1f.	Nee
2g	In de zienswijze wordt bepleit dat de provincie zelfstandig hydrologisch onderzoek laat doen naar de effecten van de voorziene ontgroning op de waterhuishouding ter plaatse.	Zie onze reactie onder 1g.	Nee
2h	Reclamant is van mening dat haar belangen niet of onvoldoende zijn afgewogen tegen de bedrijfsbelangen van de ontgronder.	Bij het verlenen van een ontgrondingsvergunning wegen wij alle betrokken belangen af, dus ook de belangen van individuele landbouwers in de directe omgeving van een zandwinning. Om een duidelijk beeld van deze belangen te krijgen, zijn verschillende onderzoeken noodzakelijk. De in het kader van deze ontgrondingsvergunning uitgevoerde en door de aanvrager aangeleverde onderzoeken geven ons voldoende inzicht om een belangenafweging te kunnen maken. Vervolgens hebben wij de ingediende zienswijzen naar aanleiding van het ontwerp van de ontgrondingsvergunning beoordeeld en in een aantal gevallen aanpassingen in het ontwerp aangebracht om mogelijke gevolgen van de zandwinning voor de omliggende	Nee

		landbouwpercelen te voorkomen dan wel te beperken. Wij zijn dan ook van mening dat wij, na afweging van alle in het geding zijnde belangen, in redelijkheid tot het verlenen van de gevraagde ontgrondingsvergunning kunnen komen.	
2i	Reclamanten maken aanspraak op een vergoeding van (proces)kosten	De vaststelling of een partij recht heeft op vergoeding van proceskosten zal door de rechter plaats vinden, in casu de Afdeling Rechtspraak van de Raad van State. De vaststelling van proceskosten is op dit moment nog niet aan de orde.	Nee
3a	Door gebrekkige publicatie van de stukken hebben reclamanten deze niet tijdig kunnen inzien. Zij vragen om een nieuwe termijn om de zienswijzen nader toe te lichten, te onderbouwen en indien nodig uit te breiden.	Het is correct dat bij de ter inzage legging niet alle stukken digitaal aanwezig waren. Naar aanleiding van deze zienswijze is daarom aangeboden alle stukken digitaal op verzoek toe te zenden. Daarnaast is aan reclamanten de mogelijkheid geboden om nog gedurende drie weken hun zienswijzen aan te vullen. Hierdoor zijn naar onze mening appellanten niet in hun belangen geschaad.	Nee
3b	In het ontwerpbesluit wordt vermeld dat er bezwaar kan worden aangetekend terwijl er in de bekendmaking onder het onderwerp staat “verleende vergunning” en dat er zienswijzen kunnen worden ingediend.	De vergunning wordt verleend met toepassing van afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht. Naar aanleiding van de bekendmaking van het ontwerp kunnen zienswijzen worden ingediend. Tegen de definitieve vergunning staat voor belanghebbende beroep open bij de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State.	Nee

3c	Reclamanten missen duidelijkheid op welke wijze de provincie gaat handhaven als de vergunningvoorwaarden niet of onvoldoende worden nageleefd.	De wijze waarop de provincie Drenthe de vergunning controleert en handhaaft wordt niet opgenomen in een te verlenen vergunning. De provincie heeft een beginselplicht tot handhaving. Zij zal echter van geval tot geval in overweging moeten nemen of, en zo ja, op welke wijze, zij handhavend zal optreden indien de vergunningsvoorschriften niet worden nageleefd (afhankelijk van veiligheid of geschade belangen) Dit onderwerp heeft betrekking op het algemene toezichts- en handhavingsbeleid van de provincie Drenthe.	Nee
3d	Reclamanten hebben hun bezwaren ook al kenbaar gemaakt bij de gemeente Westerveld in het kader van de planologische procedure voor de noodzakelijke aanpassing van het bestemmingsplan Nijensleek. Deze dienen hier als herhaald en ingelast te worden beschouwd. Nb: Wij merken op dat wij in de beantwoording van deze zienswijzen rekening hebben gehouden met de tegen het bestemmingsplan ingediende zienswijzen voor zover dit	<i>Reclamanten zijn van mening dat het ontwerp-bestemmingsplan niet ten behoeve van een goede ruimtelijke ordening is opgesteld.</i> Het is niet aan de provincie om in het kader voor het verlenen van een ontgrondingsvergunning te toetsen of een ruimtelijk plan ten behoeve van een goede ruimtelijke ordening is opgesteld. Dit is dan ook een zienswijze die wij niet meenemen in deze procedure. <i>Reclamanten verwijzen naar eerder ingediende stukken.</i> Deze stukken hebben betrekking op de procedure voor het bestemmingsplan en zullen als zodanig bij de beantwoording van deze zienswijzen niet worden meegenomen. <i>De inrichting op basis van de watervergunning wijkt af van het ontwerp-bestemmingsplan.</i> Ook dit is een zienswijze die thuishoort bij het bestemmingsplan of bij de beoordeling van de watervergunning. Voor de goede orde kan nog worden opgemerkt dat op basis van de ontgrondingsvergunning alleen de fasen 1 en 2 zullen worden vergund en uitgevoerd. Fase 3 zal niet worden uitgevoerd en hiervoor wordt dan ook geen ontgrondingsvergunning verleend.	Nee

	ook van toepassing is op de ontwerp ontgrondingsvergunning. Indien de beroepsgronden specifiek en alleen betrekking hebben op het bestemmingsplan hebben wij dat als zodanig in deze nota aangegeven.	<i>De watertoets is ontoereikend in het ontwerp-bestemmingsplan.</i> Het is niet aan de provincie om in het kader van deze vergunningsprocedure een oordeel te vellen over de watertoets zoals deze is opgenomen in het bestemmingsplan. Voor wat betreft de opmerkingen die het ingenieursbureau Boorsma BV heeft gemaakt naar aanleiding van de uitgevoerde contra-expertise kunnen wij verwijzen naar hetgeen is opgemerkt onder 1d. <i>De regionale behoefte aan zandwinning is niet aangetoond.</i> Zie hiervoor onze beantwoording onder 1f <i>Alternatieve locaties zijn niet onderzocht.</i> Dit is een gemeentelijke keuze. Uitbreiding van een bestaande zandwinning past in het provinciale beleid m.b.t. ontgrondingen. De locatie Moerhoven is één van de regionale zandwinningen. Voor deze locatie worden voorlopig geen alternatieve locaties onderzocht <i>Uitbreiding van zandwinning past niet in Beeldkwaliteitsplan.</i> Dit is een beoordeling die wordt overgelaten aan de gemeente. Wel kan hier nog worden opgemerkt dat de inpassing van de zandwinning in het landschap is besproken met gemeente en provincie. <i>De belangen van cliënten zijn onvoldoende meegewogen.</i> Dit is een oordeel dat gaat over de meewegen van de belangen van cliënten in de procedure verbonden aan het wijzigen van het bestemmingsplan. In het kader van de beoordeling van de ontwerp-ontgrondingsvergunning hebben wij geen bevoegdheid te	

		oordelen over deze afweging.	
3e	De gevolgen van de zandtransporten als gevolg van de kwelwerking zijn onvoldoende duidelijk.	De bodem bestaat uit vaste bestanddelen (korrelskelet) en holle ruimten. Het grondwater verplaatst zich door de holle ruimten en kan zeer fijne deeltjes en opgeloste componenten met zich meevoeren. Dit transport vindt altijd plaats; in een zandwinput kan hierdoor enige aanvoer van zeer fijne bodemdeeltjes optreden. Dit proces is praktisch verwaarloosbaar; er is geen merkbare invloed op het aangrenzende maaiveld en het maaiveld op afstand. Het bodemskelet blijft in stand. Bij relatief hoge stroomsnelheden van het grondwater, zoals deze kunnen optreden bij een plotselinge verlaging van het peil, kunnen individuele zandkorrels door toestromend water worden meegenomen. Het bodemskelet wordt dan aangetast en op het talud kan een vloeïng van zand en water ontstaan. Bij het aanhouden van een vloeïng kan deze leiden tot inzakken en terugschrijden van de oever. In het stabiliteitsadvies (Zandwinning Nijensleek, Geotechnische Analyse, rapport VN-57418-3, pagina 13, door Wiertsema en partners) is de kans op het optreden van dergelijke vloeïngen onderzocht. Geconcludeerd is dat vloeïngen niet optreden bij geleidelijke peilverlaging van de plas. Door voorschriften A.12, A.14 en A.19 van deze vergunning wordt aan de ontgronder, zo nodig, herstel van de oever opgelegd.	Nee
3f	Belanghebbenden missen een goede verdeling van de peilbuizen en het correcte aantal peilbuizen. Hierdoor ontstaat geen juiste weergave wat de zandwinning voor uitwerking	De vergunning voorziet in het monitoren van dagelijkse grondwaterstanden in een netwerk van peilbuizen door middel van zogenoemde divers, zelfregistrerende drukopnemers die volgens de vergunningsvoorwaarden vier keer per jaar zullen worden uitgelezen. Het doel van het netwerk is het sober en doelmatig registreren van de veranderende situatie in het grondwater. De voorgeschreven monitoring is voldoende voor het registreren van lokaal/regionale	Nee

	heeft.	effecten, verdroging en vernatting, rond de zandwinning. Het plaatsen van 'raaien' peilbuizen is hiervoor niet noodzakelijk. Peilbuizen zijn voorzien zowel in het gebied waarin vernatting wordt verwacht (groter dan 0) als in het gebied waar verdroging zou kunnen optreden. Het peilbuizenennetwerk is niet statisch. De omstandigheden kunnen leiden tot afwijkingen – of tot uitbreiding van het oorspronkelijk voorziene netwerk. Voorschrift A. 24 voorziet hierin.	
3g	Reclamanten zijn van mening dat hun belangen niet of onvoldoende zijn afgewogen tegen de bedrijfsbelangen van de ontgronder.	Zie onze reactie onder 2h.	Nee
3h	Belanghebbenden zouden graag mondeling van gedachten willen wisselen en hun zienswijzen mondeling toelichten.	Op 25 augustus 2015 zijn de indieners van de zienswijzen in de gelegenheid gesteld om hun zienswijzen mondeling toe te lichten. Van deze bijeenkomst is een verslag gemaakt dat bij deze Nota van beantwoording is gevoegd.	Nee
3i	Volgens reclamanten maken zij aanspraak op een vergoeding van (proces)kosten e.d. en verzoeken ons ter zake een	Zie onze reactie onder 2i.	Nee

	vergoeding vast te stellen.		
4a	De publicatie en het ontwerpbesluit waren niet duidelijk en alle stukken niet voldoende toegankelijk. Met name de uiterlijke verschijningsvorm in de diverse voor deze zandwinning noodzakelijke besluiten is bezwaarlijk.	Aan appellanten zijn alle stukken ter beschikking gesteld. De verschijningsvorm kan inderdaad per besluit verschillen. Het ruimtelijk besluit van de gemeente Westerveld en het ontwerpbesluit van de ontgrondingsvergunning hanteren dezelfde verschijningsvorm. In de door het waterschap Reest en Wieden afgegeven watervergunning is een andere verschijningsvorm gehanteerd. Wat hier ook van zij, bij de beoordeling van de aanvraag voor de ontgrondingsvergunning zijn wij uitgegaan van de verschijningsvorm zoals deze in de aanvraag is opgenomen.	Nee
4b	Reclamanten missen duidelijkheid over monitoring en toezicht. Zij treffen te weinig voorschriften aan die bij overschrijding van de berekende gevolgen snel ingrijpen mogelijk maken. Daarnaast vinden zij de frequentie van rapportages te weinig. Eén keer per kwartaal is gewenst.	De in de vergunning voorgeschreven rapportage van de monitoring, dagelijkse registratie van grond en oppervlaktewaterstanden, zal worden begeleid en beoordeeld door de provincie en het waterschap, zo nodig bijgestaan door een extern adviseur. De jaarlijkse rapportages met betrekking tot het optreden van effecten worden aan betrokkenen toegestuurd. Indien de voorgeschreven rapportage achterwege zou blijven, kan handhavend worden opgetreden. Indien aanvullende mitigerende maatregelen, op basis van de rapportages wenselijk worden beoordeeld, dan kunnen deze in overleg met de betrokkenen door de provincie aan de vergunninghouder worden opgelegd. Dit is geregeld in voorschrift A.23. De veranderingen in grondwaterstand en de omstandigheden aan het maaiveld fluctueren snel onder invloed van het seizoen en de weersomstandigheden. De wens om frequentere rapportages is daarom goed te begrijpen. De geohydrologische effecten van de veranderende zandwinning komen echter geleidelijker tot stand.	Ja

		Een jaarlijkse rapportage is daarom in het algemeen voldoende. De provincie kan, als daartoe aanleiding is, gemotiveerd afwijken van het meetprogramma, inclusief de daarbij behorende rapportage. Op basis van voorschrift A. 24 kan de provincie extra (tussentijdse) rapportage verlangen.	
4c	De frequentie voor handmatige metingen zou hoger moeten: eens per kwartaal.	De monitoring dient te gebeuren volgens Handboek meten van grondwaterstanden in peilbuizen, STOWA 2012-50. Hierin wordt een handmatige controle vier keer per jaar aanbevolen. Voorschrift A. 22 is in die zin aangepast.	Ja
4d	Reclamanten zouden graag zien dat de provincie aan de ontgronder duidelijk maakt dat het plaatsen etc. van peilbuizen onlosmakelijk onderdeel van de vergunning is en dat daarvoor een jaarlijkse compensatie aan betrokkenen op zijn plaats is.	Het plaatsen, onderhouden en herstellen van het monitoringsnetwerk, zoals de indieners verzoeken, is een onlosmakelijk onderdeel van de vergunning, vastgelegd in vergunningsvoorwaarden. Het niet nakomen van de vergunningsvoorwaarden kan leiden tot bestuurlijke sancties. Hierbij maakt het plaatsen etc. van deze peilbuizen al onderdeel uit van de vergunning. De mogelijke jaarlijkse compensatie voor het plaatsen en hebben van peilbuizen is een zaak die in eerste instantie tussen beide partijen (de vergunninghouder en de grondeigenaar) geregeld moet worden. De provincie is hierin geen partij.	Nee
4e	Het rapport van Wiertsema & Partners geeft aan dat uitbreiding leidt tot vernatting en verdroging. Reclamanten zijn van mening dat de effecten sterker zullen zijn dan het model beschrijft	Het onderzoek van Wiertsema & Partners voorspelt verdroging en vernatting als gevolg van de uitbreiding van de zandwinning. Daarnaast wordt verwacht dat de effecten in belangrijke mate zullen kunnen worden weggenomen door het peilbeheer van de plas. In het rapport wordt geadviseerd het grondwater te monitoren en de geohydrologische effecten van de uitbreiding van de zandwinning te beoordelen op het optreden van schade op aangrenzende percelen. Het resultaat van de monitoring kan zijn dat mitigerende maatregelen moeten worden genomen om schade te beperken en/of het	Nee

	en dat mitigerende maatregelen onvoldoende zullen zijn. Dit zou blijken uit het rapport van Ingenieursbureau Boorsma van 24 januari 2014.	vergoeden van opgetreden schade. Zie tevens onze reactie onder 1b	
4f	Wiersma & Partners heeft een reactie (3 april 2014) gegeven op het rapport van Ingenieursbureau Boorsma BV (24 januari 2014). Ingenieursbureau Boorsma BV heeft vervolgens weer een reactie gegeven op de reactie van Wiertsema & Partners (24 juni 2014). Uit deze reactie trekken reclamanten de conclusie dat hun belangen niet of onvoldoende zijn afgewogen.	<i>Algemeen</i> De reactie van Ingenieursbureau Boorsma BV (verder te noemen: de reactie) op de reactie van Wiertsema & Partners biedt naar onze mening geen nieuwe inzichten. Volgens het ingenieursbureau, dat zelf geen model heeft gemaakt van de situatie (althans niet heeft gepresenteerd), zou de kwelflux naar de plas geringer zijn dan berekend. Hierdoor zou het geadviseerde plaspeil te hoog zijn, wat vervolgens weer tot vernatting leidt aan de westzijde van de plas. In het door Wiertsema & Partners opgestelde model zijn diverse aannames gedaan aangaande de waterdoorlatendheid van de verschillende bodemlagen. Hoewel de beschikbare gegevens te beperkt zijn voor een sluitende verificatie van het model, zijn de modeluitkomsten echter aannemelijk. De voorgeschreven monitoring zal antwoord moeten geven op de vraag naar de daadwerkelijk optredende effecten. Dat is echter bij vrijwel elke modellering het geval. Dat de te verwachten effecten beperkt zullen zijn, is ook aannemelijk omdat de hele ingreep een beperkte omvang heeft met beperkte aanpassingen van het waterpeil in de plas. Dit neemt niet weg dat er wel degelijk effecten kunnen zijn. <i>De veenlaag (opmerking 1 en 2)</i>	Nee

		In aanvulling op het eerder gestelde over de veenlaag stelt ingenieursbureau Boorsma BV in zijn reactie dat de betreffende veenlaag door indroging tot verdere maaiveldddaling kan leiden. Wij zijn van mening dat dit argument weinig valide is aangezien de bovenkant van de veenlaag zich op zes meter beneden maaiveld bevindt waardoor de veenlaag dus permanent onder de laagste grondwaterspiegel staat. Hierdoor bestaat er geen kans op indroging. Daarnaast zal er naar verwachting op het betreffende perceel juist vernatting optreden als gevolg van de uitbreiding van de zandwinning. Zie hiervoor tevens onze reactie opgenomen onder 1d. <i>Tekstuele opmerking Hoofdstuk 3 (opmerking 3)</i> Deze opmerking nemen wij voor kennisgeving aan. <i>Figuren 4.1, 4.2 en 4.3 (opmerking 4 en 6)</i> Deze opmerkingen nemen wij voor kennisgeving aan. <i>De polderpeilen (opmerking 5)</i> Zie onze reactie onder kopje Algemeen. <i>Kwelflux (opmerking 7 en 8)</i> Zie onze reactie onder kopje Algemeen. <i>Knooppuntafstanden in het model (opmerking 9)</i> Naar de mening van ingenieursbureau Boorsma BV is het knooppunten netwerk ter plaatse van de zandwinning te groot gekozen. In het rapport van Wiertsema & Partners is duidelijk aangegeven dat nabij de zandwinning een knooppuntsafstand is gekozen van 5 m. Dit achten wij voldoende omdat de betrouwbaarheid van een model niet	

		toeneemt met het aantal knooppunten als er in het gebied weinig of geen informatie voorhanden is. <i>Afstand tot modelgrens (opmerking 10 en 11)</i> De plas ligt deels in gebied met sterk gereguleerde peilen, zoals ook verder in zuidelijke en westelijke richting het geval is. Ten noorden en ten oosten van de plas nemen hoogten en grondwaterstanden snel toe. De streefpeilen kunnen hier minder goed worden gereguleerd. De schematisatie en keuze van knooppunten is hierdoor plausibel en verdedigbaar. Aanpassing van het model achten wij niet zinvol. <i>Nulsituatie (opmerking 12)</i> Impliciet is er nu al een nulsituatie beschreven in het geohydrologisch onderzoek (een combinatie van bodemopbouw, maaiveldhoogten, grondwatertrappen, slotenpatroon, peilbeheer en geregistreerde grondwaterstanden). Inmiddels is een aantal peilbuizen geplaatst die gemonitord worden. Totdat de ontgrondingsvergunning onherroepelijk is, is er nog een periode te gaan. Na het onherroepelijk worden van de vergunning moet nog uitvoering worden gegeven aan de watervergunning. Tot het moment dat zand wordt gezogen in de plas worden gegevens verzameld die de nulsituatie verder beschrijven. Ook het effect van wijziging van het plaspeil (winter naar zomerpeil) op de grondwaterstanden en stijghoogten wordt gemonitord. <i>Horizontale en verticale doorlatendheid (opmerking 13)</i> Het verschil in verticale en horizontale doorlatendheid is verdisconteerd door het invoeren van modellagen met een weerstand, terwijl geen weerstandbiedende lagen	

		aanwezig zijn. <i>Ontwateringssituatie grasland en maïsland (opmerking 14)</i> Deze opmerking nemen wij voor kennisgeving aan. <i>Onduidelijk of locaties betrekking hebben op zandwinning (opmerking 15)</i> Deze opmerking nemen wij voor kennisgeving aan. <i>Onderhoud watergangen (opmerking 16)</i> Deze opmerking nemen wij voor kennisgeving aan. <i>Regionaal model (opmerking 17)</i> Via het regionale model (vooraf) wordt een beeld verkregen van de optredende effecten, dat naderhand door monitoring verder moet worden gepreciseerd. Het model (en de mate van detail) zijn (uiteeraard) gebaseerd op de beschikbare gegevens. Een kwelsloot werkt vanwege de doorlatendheid van de bodem. De kwelstroom uit de zandwinplas wordt (deels) opgevangen door de sloot. Een sliblaag die in de kwelsloot ontstaat houdt deze kwelstroom niet tegen. Sliblagen zijn effectiever in het remmen van de infiltratie (de uitstroom uit de sloot door de bodem) dan in het afremmen van de toestroom. De kwelsloot wordt op voorhand aangebracht. Overige mitigerende maatregelen die mogelijk in aanmerking komen zijn: - aanpassing peil van de plas; - aanbrengen van leem in de plas en/of het terugvoeren van proceswater met fijne fractie in de plas; - drainage; - ophogen/verbeteren perceel;	

		- beregenen. <i>Effecten uitbreiding zandwinning (opmerking 18)</i> Het beekdal heeft beleidsmatig een drooglegging met bijbehorende grondwaterstanden die het gebied geschikt maken voor weidebouw. Als er vernatting zou optreden die verder gaat dan grondwatertrap IIIb dan worden mitigerende maatregelen waarschijnlijk (aanpassing van het peil in de plas, drainage, bezanding, etc.) <i>Schade door uitbreiding zandwinning (paragraaf 3.)</i> <i>3.1 Er is geen onderzoek gedaan naar de effecten op de chemische samenstelling van het grondwater.</i> Het is juist en algemeen dat de oplosbaarheid van diverse elementen, waaronder arseen, afhankelijk is van de redoxtoestand. Door vernatting treedt er bovenin het profiel verschuiving op in het redox evenwicht, wat leidt tot hogere concentraties arseen in het bodemvocht en mogelijk ook in het grondwater. Tijdelijk kunnen in het grondwater hoge gehalten voorkomen aan diverse elementen, afhankelijk van pH en redoxpotentiaal (fluctuerend grondwater). Het voorkomen van arseen is sterk gekoppeld aan ijzer. Het gedrag van ijzer en arseen is bekend en uitgebreid onderzocht. Waar mobilisatie van arseen optreedt, wordt het naderhand (met ijzer) in sloten of in bodem weer neergeslagen. Van de nattere omstandigheden als gevolg van de uitbreiding van de zandwinning en een hoger peil in de plas worden geen onaanvaardbare risico's verwacht. Het is een situatie vergelijkbaar met die van vóór de ruilverkaveling die in het gebied plaats vond. Indien hoge gehalten arseen aanwezig zijn in het ijzeroer (dat zal niet overal het geval	

		zijn) bestaat er theoretisch enig risico bij het inademen van stof bij groundbewerkingen onder droge omstandigheden. De zandwinning en de effecten daarvan op de grondwaterkwaliteit hebben geen wezenlijk effect op de blootstellingsrisico's vanuit de natuurlijke achtergrondgehalten van arseen of andere elementen. <i>3.2 Geotechnisch onderzoek en stabiliteitsadvies</i> In dit onderdeel van de zienswijze wordt opnieuw gesproken van de veenlaag van 14 meter dik uit het DINO-archief. Zie hiervoor ook onze reactie onder 1d. Uit een sondering waar volgens de interpretatie van Wiertsema & Partners een leemlaag aanwezig is wordt door ingenieursbureau Boorsma BV (opnieuw) een veenlaag benoemd. (Sondering DKM 004, coördinaten 208.830 – 538.324). Wij volgen hier het advies van het sondeerbedrijf Wiertsema. Vanwege de gelaagde bodemgesteldheid met leem wordt hier door Wiertsema & Partners een flauwer talud geadviseerd met bredere tussenbermen dan in het noordelijk deel van de plas. <i>3.3 De manier van zuigen is niet voorgeschreven.</i> Voorgeschreven is dat de vergunninghouder jaarlijks een zuigplan (zandwinplan) schrijft, gebaseerd op het stabiliteitsadvies (voorschrift A. 12). In de successieve jaarlijkse werkplannen wordt de werkwijze eventueel bijgesteld. De ervaringen van het voorgaande jaar worden verwerkt. <i>3.4 Voorgeschreven insteek tot de kadastrale grens.</i> In de reactie van ingenieursbureau Boorsma wordt voorgesteld om de afstand tussen de insteek van de ontgraving en de kadastrale grens te verlengen tot 38 meter. De ontwerp voorschriften gaan uit van een randstrook van 20 meter tot de insteek. In het ontwerp is opgenomen dat het jaarlijkse zuigplan met een randstrook van 20 meter	

	moet zijn gebaseerd op het stabiliteitsadvies. In de oude plas ligt de insteek op 15 meter van de kadastrale grens. Deze afstand wordt gehandhaafd. In het zuigplan moet zijn gemotiveerd op welke wijze de verdieping tot 20 meter veilig wordt gerealiseerd (talud en tussenberm). Een hydrografische opmeting van de nulsituatie maakt hiervan onderdeel uit. Deze regel zal als extra voorschrift worden opgenomen. <i>3.5 Afstand tot de Wapserveense Aa bedraagt 30 meter, terwijl 38 meter vereist zou moeten zijn.</i> De voorgeschreven afstand van 20 meter betreft de afstand tot de kadastrale grens. Deze afstand wordt aanvaardbaar geacht als aan de voorwaarden beschreven in het stabiliteitsadvies wordt voldaan (conform voorschrift A. 12). <i>3.6 De gradiënt in het grondwater tussen de plas met een zomerpeil van NAP + 1,1 en de Aa met een peil van NAP + 0,6 is niet verdisconteerd in het stabiliteitsadvies</i> Het geohydrologisch advies komt uit op een gewenst winterpeil van 1,0 á 1,1 m. Het daadwerkelijk te hanteren peil kan in de toekomst naar bevind van zaken door het waterschap worden aangepast. Het hogere peil in de plas ten opzichte van de beek komt de stabiliteit van het talud ten goede. Wiertsema & Partners is uitgegaan van een kwelsituatie die in principe ongunstig is voor de microstabiliteit. De voorziene peilverlagingen in de plas (in het najaar) zijn van beperkte omvang. Hiervan wordt geen merkbaar nadelig effect verwacht. <i>3.7 Piping nabij de stuw</i> In de notitie wordt gewezen op het risico van piping rond de stuw waarover het water van de plas naar de Aa wordt gevoerd. Piping is een verschijnsel waarmee rond stuwen in beken rekening moet worden gehouden. Als bij de plaatselijke bodemgesteldheid	Ja

		piping kan worden verwacht, dan zal daarmee bij de constructie van de stuw rekening worden gehouden. <i>4. Monitoringsysteem</i> Voor de monitoring van het grondwater is in het geohydrologisch onderzoek een netwerk van peilbuizen voorzien die wij als verplichting hebben opgenomen in de ontwerpvergunning. Dit netwerk is niet statisch. Medewerking van landeigenaren, onvoorziene omstandigheden en ingediende zienswijzen, kunnen leiden tot afwijkingen van het oorspronkelijk voorziene netwerk. Voorschrift A. 24 voorziet hierin. Het doel van het netwerk is het sober en doelmatig registreren van de veranderende situatie in het grondwater. In de vergunning wordt het plan voor de monitoring uit het geohydrologisch onderzoek aangehouden. <i>4.3 Bijplaatsen peilbuizen ten noordwesten van de Heerendijk</i> Peilbuis 6 zoals opgenomen in het geohydrologisch onderzoek (in combinatie met naburige filters) voorziet al in een voldoende monitoring aan de noordwestzijde van de Heerendijk. <i>4.4 Rapportage per kwartaal in plaats van jaarlijks. Ter illustratie wordt de registratie aangeleverd van een peilbuis te Wolvega. Hierin zijn grote seizoensfluctuaties te zien, wat gebruikt wordt als argument voor rapportage per kwartaal.</i> De hydrologische effecten van de uitbreiding van de zandwinning komen gedurende een termijn van twintig jaar langzaam naar voren en zijn beperkt van grootte en omvang. De effecten worden langzaam merkbaar met het vorderen van de ontgroning. De	

		effecten van peilverandering zullen sneller merkbaar zijn tijdens de periode voorafgaand aan het begin van de winning. Jaarlijks verandert het peil in de plas (zomer/winterpeil). De gevoeligheid van het watervoerend pakket komt hierdoor vrij snel in beeld. Geregistreerde fluctuaties in het grondwater moeten worden gecorrigeerd voor neerslag en verdamping om de effecten van ontgroning en wijzigingen in het peil van de plas zichtbaar te maken. Het rapporteren per kwartaal levert geen meerwaarde op voor de vaststelling van effecten van ontgroning en verandering van het peil in de plas. <i>4.5 De nulsituatie is niet bekend. Hierdoor zijn effecten niet nauwkeurig te bepalen.</i> Zie onze reactie onder 4f, “Nulsituatie”, opmerking 12. <i>4.6 saldoberekeningen voor de landbouwgewassen onnauwkeurig en de aanbeveling de eerste jaren na de uitbreiding de opbrengst van de gewassen te laten taxeren op verschillende locaties langs en vanaf de zandwinplas.</i> De gewasgroei wordt bepaald door zeer veel factoren. Gewastaxaties worden hier daarom niet zinvol beoordeeld. <i>5.1 Geen milieueffectrapportage doorlopen</i> Zie onze reactie onder 4k. <i>5.2 Ecologische Hoofdstructuur</i> Zie onze reactie onder 4m. <i>5.3 Negatieve effecten waterhuishouding</i> Deze opmerking nemen wij voor kennisgeving aan.	

	De belangrijkste conclusies (zoals opgenomen in het verweerschrift van reclamant) uit dit rapport van Ingenieursbureau Boorsma zijn:	<i>5.4 Drentse behoefte</i> Zie onze reactie onder 1f. <i>5.5 Zandwinning Moerhoven staat haaks op Rijksbeleid</i> Het huidige rijksbeleid met betrekking tot de winning van delfstoffen is neergelegd in de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte. Deze structuurvisie is de vervanger van de Nota Ruimte waarna in de zienswijze wordt verwezen. In de structuurvisie is de aangehaalde tekst uit de Nota Ruimte niet meer opgenomen. Daarvoor in de plaats is opgenomen dat <i>“er een blijvende behoefte aan winning van oppervlakedelfstoffen uit de Nederlandse land- en zeebodem is. De winning van oppervlakedelfstoffen dient daarom een nationaal belang. Voor het landgebied en de grote wateren is het belangrijk dat maatschappelijk aanvaarbare winmogelijkheden worden benut”</i>. Wij zijn van mening dat de nu voorgestelde uitbreiding van de zandwinning op een maatschappelijk aanvaardbare manier kan plaatsvinden. Van strijd met het rijksbeleid is naar onze mening dan ook geen sprake. <i>1. De gevolgen voor de omgeving zijn groter dan voorgespiegeld.</i> Ingenieursbureau Boorsma baseert zich hierbij vooral op de aanwezigheid van een veenlaag tussen NAP – 6,0 m en - 20, m. Inmiddels is genoegzaam aangetoond dat in het zandpakket alleen lokaal veen voorkomt, met een beperkte dikte. Overigens moet de grootte van de berekende geohydrologische effecten (bij elk model) nader worden vastgesteld door monitoring. <i>2. De voorgeschreven mitigerende maatregelen zijn onvoldoende.</i> De eventueel toe te passen mitigerende maatregelen worden genomen naar aanleiding van optredende effecten en mogelijke schade, in overleg met de	

		betrokken eigenaar of gebruiker. Opgemerkt wordt dat vrijwel de gehele omgeving van de plas bestaat uit bemalen gebied met een door het waterschap vastgesteld peil, dat voldoende drooglegging geeft voor het beoogde, bij de grondsoort passende grondgebruik (weidebouw). 3. <i>De voorgeschreven monitoring is onvoldoende.</i> Wij zijn van mening dat de voorgeschreven monitoring voldoende is voor het registreren van lokaal/regionale effecten, verdroging en vernatting, rond de zandwinning. Het plaatsen van raaien peilbuizen achten wij hiervoor niet noodzakelijk. Peilbuizen zijn voorzien zowel in het gebied waarin vernatting wordt verwacht (groter dan 0) als in het gebied waar verdroging zou kunnen optreden. Het model wordt aangepast op de geregistreerde metingen, waarna herberekening van verdroging en vernatting een bijgesteld beeld geeft van de effecten. Lokaal kunnen daarbij onverwachte effecten niet volledig worden uitgesloten. Voor de monitoring is een netwerk van peilbuizen voorzien. Dit netwerk is niet statisch. Medewerking van landeigenaren of onvoorziene omstandigheden kunnen leiden tot afwijkingen van het oorspronkelijk voorziene netwerk. Voorschrift A. 24 voorziet hierin. Het doel van het netwerk is het sober en doelmatig registreren van de veranderende situatie in het grondwater. 4. <i>De vergunningsvoorschriften zijn onvoldoende om veilige situatie te garanderen.</i> Wij zijn van mening dat de voorschriften voldoende gedetailleerd zijn om effecten te kunnen signaleren. Toezicht op monitoring, rapportage en advies dienaangaande, garanderen voldoende inzicht in de werkelijk optredende	

		effecten om desgewenst adequate maatregelen te kunnen nemen of overeen te komen. 5. <i>De milieueffecten zijn onvoldoende in beeld voor besluitvorming.</i> De uitbreiding van de zandwinning betreft een beperkte ingreep in een pleistoceen (hoofdzakelijk met zand gevuld) beekdal met een rationeel landbouwkundig gebruik. Zoals blijkt uit het bij de aanvraag gevoegde mer-beoordelingsbesluit zijn de milieu-effecten van de ingreep beperkt. De voorziene peilverhoging van de plas leidt tot beperkte verdroging en vernatting. De berekende vernatting valt grotendeels binnen de normaal te verwachten grondwaterfluctuaties. Wij zijn van mening dat de in het geding zijnde milieu-aspecten voldoende zijn onderzocht. Waar onzekerheid resteert of bevestiging van uitkomsten van de benadering vooraf (de mate van vernatting en verdroging) is monitoring voorzien.	
4g	Er is twijfel of de zandwinning nodig is om te voorzien in de Drentse behoefte.	Zie onze reactie onder 1f.	Nee
4h	Voldoet niet aan het criterium uit de omgevingsvisie dat de voorkeur uitgaat naar uitbreiding van bestaande winningen in plaats van	Hoewel juridisch sprake zou kunnen zijn van een nieuwe winning (in casu een nieuwe vergunning die ook betrekking heeft op de bestaande plas) is hier wel degelijk sprake van de uitbreiding van een al jaren in gebruik zijnde zandwinning. De uitbreiding van deze winning (hoewel de winning feitelijk een aantal jaren niet heeft plaatsgevonden) past daarmee in de uitgangspunten van het omgevingsbeleid zoals opgenomen in de Omgevingsvisie van de provincie Drenthe.	Nee

	nieuwe winningen.		
4i	Uit de ontwerp-vergunning blijkt onvoldoende dat er sprake is van een multifunctionele zandwinning met ruimtelijke kwaliteit.	De eisen voor multifunctionaliteit en ruimtelijke kwaliteit zijn op grond van de Omgevingsvisie in principe alleen van toepassing op nieuwe zandwinningen en niet op uitbreiding van bestaande zandwinplassen. Bij de voorbereiding van deze uitbreiding zijn dit echter wel onderwerpen die een rol hebben gespeeld. Zie hiervoor bijvoorbeeld het bij de aanvraag behorende visie van de landschapsarchitect B&O van 11 april 2011. De zandwinplas zal worden ingericht als natuur en krijgt daarnaast een functie als waterberging.	Nee
4j	De voorschriften omtrent afwerking, oeverbelijning, steilte van de oever en diepte van de zandwinplas zijn niet afdoende om voor een veilige situatie te zorgen.	In de bij de aanvraag behorende Geotechnische Analyse, Wiertsema & Partners, VN-57418-3 van 11 september 2013, is naar deze onderwerpen onderzoek gedaan. In de ontwerp-vergunning wordt in voorschrift A12 verwezen naar deze analyse. Wij hebben geen aanleiding aan te nemen dat de uitkomsten van deze analyse niet zouden kloppen.	Nee
4k	Er is ten onrechte geen procedure milieueffectrapportage doorlopen.	De beoogde uitbreiding van de zandwinplas is een activiteit die is opgenomen in bijlage D, categorie 16.1, van het Besluit milieueffectrapportage. De mer-beoordeling heeft betrekking op het bestemmingsplan waarmee deze activiteit mogelijk wordt gemaakt en de vergunning op grond van de Ontgrondingenwet. Onder categorie 16.1 valt onder andere de (uitbreiding van) winning van oppervlaktedelfstoffen uit de landbodem, anders dan turfwinning. Op grond van bijlage D geldt een m.e.r.-beoordeling indien een activiteit betrekking heeft op een terreinoppervlakte van 12,5 hectare of meer. Het initiatief van G. Hellinga B.V. voldoet hieraan. Dat betekent dat wij ten behoeve van de aanvraag voor de ontgrondingsvergunning vooraf moeten beoordelen of wij vanwege de belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu die de activiteit kan hebben, het	Nee

		maken van een Milieueffectrapport (MER) noodzakelijk achten. Dit conform het bepaalde in artikel 7.2, eerste lid, van de Wet milieubeheer. Door de aanvrager is op 9 september 2014 een aanmeldingsnotitie bij ons ingediend ten behoeve van de hiervoor beschreven mer-beoordeling voor de geplande uitbreiding van de zandwinning. In ons besluit van 28 oktober 2014, kenmerk VTH/2014006290, hebben wij geconcludeerd dat op grond van deze aanmeldingsnotitie er geen noodzaak bestaat tot het opstellen van een milieueffectrapport. Dit betekent niet dat er geen milieugevolgen (kunnen) zijn maar dat deze niet zodanig zijn dat deze zijn aan te merken als 'belangrijke nadelige gevolgen'. Op grond van deze conclusie achten wij het dan ook niet noodzakelijk dat voor de aangevraagde uitbreiding van de zandwinning een milieueffectrapport wordt opgesteld. Wij hebben het mer-beoordelingsbesluit als bijlage bij deze Nota van beantwoording gevoegd.	
4l	Er is in het mer-beoordelingsbesluit ten onrechte van uit gegaan dat er geen belangrijke geohydrologische effecten door de voorgenomen activiteit zullen worden veroorzaakt.	Zie onze reactie onder 4k.	Nee
4m	De in de directe nabijheid van de uitbreiding gelegen Ecologische Hoofdstructuur is onvoldoende beoordeeld in het mer-	Op kaart D3 van de Provinciale Omgevingsverordening Drenthe (POV) staat de vigerende begrenzing van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) aangegeven. Deze begrenzing was niet anders dan op het moment waarop de ontwerp-ontgrondingsvergunning ter inzage is gelegd. Uit deze kaart blijkt dat de geplande uitbreiding niet is gelegen binnen de EHS. Wel is een gedeelte van de EHS gelegen aan	Nee

	beoordelingsbesluit van de provincie.	de westzijde van de bestaande zandwinplas als ook een gedeelte aan de zuidzijde van de bestaande zandwinplas en de Wapserveensche Aa. Uit het bij de aanvraag behorende geohydrologisch onderzoek van Wiertma & Partners blijkt dat de geplande uitbreiding in sommige gevallen (afhankelijk van het peil in de zandwinplas) gevolgen kan hebben die doorwerken in de EHS. De gevolgen hebben te maken met een mogelijke vernatting van de EHS. Gelet op de doelstellingen van de EHS ter plaatse is een vernatting geen negatief gevolg voor de EHS. Gelet daarop zijn wij van mening dat er geen sprake is van belangrijke nadelige milieugevolgen.	
4n	Volgens reclamanten maken zij aanspraak op een vergoeding van (proces)kosten e.d. en verzoeken ons ter zake een vergoeding vast te stellen.	Zie onze reactie onder 2i.	Nee
4o	Reclamanten willen graag in de gelegenheid worden gesteld om mondeling van gedachten te wisselen en hun zienswijzen toe te lichten.	Zie onze reactie onder 3h.	Nee
5	De hier genoemde zienswijzen van reclamant zijn volledig identiek aan de zienswijzen genoemd onder	Voor de beantwoording van deze zienswijzen verwijzen wij naar onze beantwoording van de zienswijzen opgenomen onder punt 4a tot en met 4o.	Alleen 4b en 4c

	4.		
6a	De aanvrager wil graag haar naam in het ontwerp besluit wijzigen in MVA Hellinga Holding.	De naam van de aanvrager zal worden gewijzigd in MVA Hellinga Holding BV.	Ja
6b	Het moet mogelijk zijn de zuidwestelijke punt van de huidige plas te dempen met aan te voeren materiaal van buiten de inrichting. Verwezen wordt naar de voorschriften A. 7, A.9, A.15 en A.16.	Voor de afwerking van de randstroken moet een plan worden opgesteld (voorschrift A.6) In dit plan dient ook de demping van de zuidwestelijk punt te worden beschreven. Voorschrift A. 6 wordt hierop aangepast. Voorschrift A.15 biedt de mogelijkheid grond aan te voeren voor specifieke toepassing. Voorschrift A.16 biedt mogelijkheid voor herstel van het talud of de oever met behulp van materiaal aangevoerd van elders. Door toepassing van deze voorschriften is aanvoer van grond van elders in principe mogelijk. Voor de toepassing van grond in de te dempen zuidwestelijke punt is het Waterschap het bevoegd gezag. Uitgangspunt is en blijft dat de zuidwestelijke punt gedempt moet worden met materiaal afkomstig uit het ontgrondingssterrein. Door de provincie kunnen in het kader van de ontgrondingenwet/vergunning hieraan aanvullende eisen worden gesteld. Toepassing van teelaarde of veen kan via het plan voor de afwerking van de randstroken worden toegestaan, bijvoorbeeld als het nieuwe talud wordt afgewerkt met zand of ander bodemmateriaal dat arm is aan nutriënten. Doel hiervan is het voorkómen van overdracht van nutriënten (de elementen N, P en S aan het water in de plas).	Ja
6c	De huidige afstand tussen insteek van de ontgraving en de kadastrale grens is 15	Op grond van voorschrift B.4 van de inmiddels vervallen ontgrondingsvergunning voor de bestaande zandwinplas dient de insteek van de ontgraving ten minste 15 meter verwijderd te blijven van de grenzen van het ontgrondingssterrein. In de nu	Ja

	meter (of minder). Deze afstand graag handhaven (voor de bestaande plas)	voorliggende ontgrondingsvergunning zullen we deze afstand voor de bestaande zandwinplas handhaven. Om de veiligheid te waarborgen zal in het zuigplan als bedoeld in voorschrift A.12 moeten zijn gemotiveerd op welke wijze de verdieping tot NAP - 20 m veilig wordt gerealiseerd (talud en tussenberm). Een hydrografische opmeting van de 0-situatie maakt hiervan onderdeel uit. De voorschriften waarin eisen worden gesteld aan de breedte van de randstrook zullen in deze zin worden aangepast.	
6d	De intensiteit van opmeten van de plas zoals aangegeven in voorschrift A.17 (eens per jaar) verlagen naar eens per drie jaar gelet op de relatief kleinschalige winning.	Het voorschrift blijft op eens per jaar. De meting vindt plaats in overleg met het bevoegd gezag. In voorkomende gevallen (weinig zand gewonnen) kan het aanleveren van meetresultaten eventueel worden uitgesteld, of worden volstaan met eigen metingen.	Nee
6e	Op grond van voorschrift A.20 moet dagelijks waterstand in plas worden geregistreerd. Als niet wordt gewonnen deze verplichting graag terugbrengen tot eens per maand.	In de praktijk wordt de waterstand van de plas dagelijks enkele keren geregistreerd met behulp van een zogenaamde 'diver' (datalogger waarmee waterstanden worden gemeten). Dit is vergelijkbaar met de wijze waarop de peilingen van het grondwater worden uitgevoerd. Aangezien deze registratie geheel automatisch verloopt, heeft het terugbrengen van de frequentie van deze verplichting geen gevolgen. Het voorschrift wordt dan ook niet aangepast.	Nee
7	Op 25 augustus 2015 is voor belanghebbenden een informatiebijeenkomst		

	gehouden. Daar waar tijdens deze bijeenkomst zienswijzen zijn ingediend (die niet zijn verwoord in een van de zienswijzen zoals hiervoor opgenomen onder 1 tot en met 6) wordt hieronder op deze zienswijzen ingegaan.		
7a	De meetresultaten die op grond van de vergunning moeten worden opgeleverd, dienen actief openbaar te worden gemaakt.	Wij zullen in de voorschriften opnemen dat de in voorschrift A.23 bedoelde uitwerking en analyse ook worden verspreid aan belanghebbenden.	Ja
7b	De maatregel om een kwelsloot van 1 meter breed aan te leggen is niet voldoende om de negatieve gevolgen te voorkomen.	Een kwelsloot vangt tenminste een deel van de kwel vanuit de plas naar aangrenzende percelen af. Als zodanig werkt een kwelsloot mitigerend. Bij een (te) hoog plaspeil zal een kwelsloot niet alle kwel opvangen. Monitoring van de grondwaterstanden kan tot het inzicht leiden dat er naast het graven van de kwelsloot nog andere maatregelen moeten worden genomen.	Nee
7c	De aanleg van drainage als maatregel om de negatieve gevolgen te beperken is niet mogelijk vanwege de ijzerhoudendheid van de	IJzerhoudende grond kan invloed hebben op het drainage ontwerp, de diepte van aanleg, op de omhulling die wordt gekozen en op het onderhoud van de drainage.	Nee

	grond.		
7d	De vergoeding voor natschade (zoals nu gehanteerd NLTO) is niet reëel. Bijvoorbeeld mest later op het land, één snee minder gras = 25 % minder opbrengst.	Schade is voorlopig niet aan de orde. In eerste instantie zal door monitoring worden vastgesteld of er effecten zijn en, zo ja, of deze effecten tot schade leiden en/of tot mitigerende maatregelen. Bij het optreden van schade dient de bedrijfsvoering van de betreffende ondernemer te worden betrokken.	Nee
7e	Door uitwerpselen van ganzen is gras minder goed bruikbaar.	Indien belanghebbenden menen schade te lijden als gevolg van ganzen, kan op de gekende manier vergoeding worden gevraagd.	Nee
7f	Gevraagd wordt hoe schade zal/kan worden geregeld als na 10 jaar de zandwinning is beëindigd en er geen onderneming meer is waarop schade kan worden verhaald.	In de Ontgrondingenwet is in artikel 26 een schadevergoedingsregeling opgenomen. De strekking van deze regeling is, dat als gevolg van het verlenen van de ontgrondingsvergunning iemand schade lijdt die redelijkerwijze niet te zijner laste behoort te blijven, een naar billijkheid te bepalen schadevergoeding kan worden toegekend. Deze schadevergoeding kan worden aangevraagd bij de provincie.	Nee
7g	Door (de toename van) het vrachtverkeer als gevolg van de zandwinning ontstaat ongewenste drukte op de toch al smalle verkavelingswegen.	Op de bestaande zandwinningslocatie is de afgelopen jaren maximaal 22.000 m3 zand per jaar gewonnen. Ingeschat wordt dat door de uitbreiding deze hoeveelheid in de zelfde orde van grootte zal liggen. Er is dan ook geen sprake van een relevante verkeerstoename ten opzichte van situatie waarin de zandwinning actief was en ook de verkeersveiligheid zal tijdens de ontgrondingen niet relevant wijzigen. Of de bestaande wegenstructuur in de directe omgeving van de zandwinning voldoende (veilig) is om de	Nee

		verkeersstromen af te wikkelen is een onderwerp waarvan de beoordeling bij de gemeente ligt.	

BIJLAGE 5

G. Hellinga B.V.
t.a.v. de heer J. de Laat
Oevers 15
8331 VC STEENWIJK

Meppel, 16 januari 2014

verzonden op: 22 JAN 2014

uw kenmerk:
uw brief van: 26 november 2013
ons kenmerk: WSWBA/CAV/JAK/0118

onderwerp: watervergunning Waterwet 2014

Geachte heer De Laat,

Wij zenden u het besluit van 16 januari 2014, nummer 2014 - 0118.

Wij verlenen u de watervergunning voor het gebruik maken van een waterstaatswerk en/of de bijbehorende beschermingszone voor het uitbreiden, hebben en onderhouden van de zandwinning Moerhoven op de percelen Vledder, sectie K, de nummers 454, 456, 941, 1178, 1383, 1384 en 1459, in de Nijenslekerpolder in de gemeente Westerveld.

Wij adviseren u om de voorschriften in de vergunning goed door te lezen. Het waterschap ziet toe op de naleving van de voorschriften.

Voor nadere informatie over de inhoud van de vergunning kunt u contact opnemen met de heer J.A. Klappe, Medewerker advies Waterwet natte infrastructuur, telefoonnummer 0522-276857.

Hoogachtend,
namens het Dagelijks Bestuur

S. Tinnevelt-van Berkel,
Afdelingshoofd Beleid kennis en
advies

bijlage: vergunning nummer 2014 - 0118

BESLUIT DB

D.D. : 16 januari 2014
NUMMER : 2014 - 0118

1. AANHEF

Het Dagelijks Bestuur heeft op 26 november 2013 een aanvraag ontvangen van G. Hellinga B.V., Oevers 15, 8331 VC Steenwijk om een vergunning als bedoeld in hoofdstuk 6 van de Waterwet (Wtw) voor het verrichten van handelingen in een watersysteem.

De aanvraag betreft het uitvoeren van handelingen in een watersysteem of beschermingszone waarvoor krachtens Keur Waterschap en Reest en Wieden 2009 (hierna: de Keur) vergunning is vereist, namelijk voor het uitbreiden van de zandwinning Moerhoven op de percelen Vledder, sectie K, de nummers 454, 456, 941, 1178, 1383, 1384 en 1459, in de gemeente Westerveld.

2. OVERWEGINGEN

Bij de belangenafweging door het waterschap is primair gekeken naar de waterhuishoudkundige en waterkering technische belangen en naar de gevolgen van de handeling voor de ecologische toestand van het waterlichaam.

overwegende

- dat G. Hellinga B.V. de zandwinning in de Nijenslekerpolder wil uitbreiden;
- dat de uitbreiding van de bestaande zandwinning op de percelen Vledder, sectie K, de nummers 941 en 1178, zal plaatsvinden op de percelen Vledder, sectie K, de nummers 456, 1383 en 1384;
- dat voor de uitbreiding van de zandwinning de volgende waterstaatkundige werkzaamheden moeten worden uitgevoerd door Hellinga B.V.:
  - het graven van een nieuwe watergang tussen watergang, nummer W2580, en de Vledder en Wapserveense Aa;
  - het plaatsen van twee nieuwe stuwen in de nieuwe watergang;
  - het leggen van een nieuwe betonnen duiker voor de waterafvoer van de nieuwe watergang naar de Vledder- en Wapserveense Aa
  - het plaatsen van een stuw in watergang, nummer W2595;
  - het verwijderen van de stuwen, de nummers 2580S, 2600S;
  - het dempen van de watergangen, de nummers W2610, W2615 en W2660ged.;
  - het verwijderen van de inlaat / duiker, nummer 910I, in watergang W2655;
  - het laten vervallen van de watergang, de nummers W2585, W2590, W2595ged. en W2605;
  - het aanleggen van een nieuwe kade / waterkering;
  - het graven van een kwelsloot met aansluiting op watergang, nummer W2655;
  - het wijzigen van de peilvakken VL202, VL236 en VL272;
  - het handhaven van de bestaande stuw "zandput Hellinga";
- dat het waterschap oppervlaktewaterlichamen in categorieën indeelt, waarvoor op 27 maart 2012 nieuwe criteria zijn vastgesteld door het algemeen bestuur;
- dat de nieuwe kwelsloot niet voldoet aan het criterium van watergang of schouwsloot;
- dat het waterschap overig water niet vermeldt in de legger van waterstaatswerken en daarvan het onderhoud niet regelt;
- dat de kwelsloot wordt aangesloten op de bemaling van de Nijenslekerpolder via watergang, nummer W2655;
- dat het resterende deel van watergang, nummer W2595, voorlopig als watergang blijft gehandhaafd omdat de nieuwe stuw (= ondersteund kunstwerk) de waterpeilen in het nieuwe peilgebied VL236a moet regelen;

- dat de kruinhoogte voor de waterkering is vastgesteld op N.A.P. + 2.00 meter;
- dat de kruinhoogte aangelegd moet worden op N.A.P. + 2.20 meter;
- dat het waterpeil in de zandwinning wordt verhoogd;
- dat de nieuwe peilen in de peilgebieden VL202, VL236a en VL272, in overeenstemming zijn met de landelijke landbouwnormen waardoor er voldoende drooglegging is voor de aangrenzende percelen;
- dat de landbouwkundige afwatering blijft gehandhaafd naar de Vledder en Wapserveense Aa en/of de bemaling van het gemaal van de Nijenslekerpolder;
- dat de nieuwe peilvakindeling de huidige bemaling van de Nijenslekerpolder met een oppervlakte van ongeveer 120 hectare ontlast;
- dat de Vledder- en Wapserveense Aa met een extra oppervlakte van 120 hectare wordt belast;
- dat de Vledder- en Wapserveense Aa deze extra hoeveelheid zonder waterstaatkundige problemen kan verwerken;
- dat met het handhaven van de stuw "Hellinga", met behulp van de brievenbusopening van 0,10 meter x 0,10 meter, overtollig water wordt vastgehouden in het peilvak van de zandwinning en daarmee het omsingelde watersysteem ontlast bij extreme (weers)omstandigheden;
- dat de provincie Drenthe gaat toezien op de monitoring;
- dat de nieuwe betonnen duiker met nieuwe stuw in waterkering, nummer O255, komt te liggen;
- dat de bestaande watergangen en waterkering in eigendom, beheer en/of onderhoud zijn van het waterschap;
- dat er uitgebreid overleg is geweest met het waterschap over deze uitbreiding van de zandwinning
- dat er een compensatie van de verdroging plaats vindt door deze uitbreiding van de zandwinning;

voorts overwegende

- dat waterhuishoudkundige belangen en de ecologische toestand van het waterlichaam niet (onevenredig) worden geschaad;
- dat de aanvraag is getoetst aan de van toepassing zijnde Europese en nationale wet- en regelgeving en het bestaande beleid van het waterschap, welk beleid onder andere uitvoering geeft aan:
  - o de Kaderrichtlijn Water;
  - o Waterwet;
  - o Keur Waterschap Reest en Wieden 2009;
  - o Waterbeheerplan Reest en Wieden 2010-2015;
  - o Meerjaren Water-Op-Maat Programmering 2011-2015;

3. CONCLUSIE

Met het in de vergunning opnemen van voorschriften wordt gewaarborgd dat de te bereiken doelstellingen zoals bedoeld in artikel 2.1 van de Waterwet en de belangen als bedoeld in artikel 6.11, eerste lid, van de Waterwet worden beschermd.

Op grond van de voorschriften en de overwegingen bestaan er daarom geen bezwaren tegen het verlenen van de gevraagde vergunning.

B E S L U I T:

Gelet op de bepalingen van de Waterwet, het Waterbesluit, de Waterregeling, de Algemene wet bestuursrecht en de onder punt 2 vermelde overwegingen besluit het Dagelijks Bestuur als volgt:

- I. De gevraagde vergunning als bedoeld in artikel 6.5 van de Waterwet en artikel 3.1 van de Keur Waterschap Reest en Wieden 2009 te verlenen aan G. Hellinga B.V., Oevers 15, 8331 VC Steenwijk (= vergunninghouder) voor het gebruik maken van een waterstaatswerk en/of de bijbehorende beschermingszone voor het uitbreiden, hebben en onderhouden van de zandwinning Moerhoven op de percelen Vledder, sectie K, de nummers 454, 456, 941, 1178, 1383, 1384 en 1459, in de Nijenslekerpolder in de gemeente Westerveld.
- II. De legger van waterstaatswerken te wijzigen in overeenstemming met dit besluit door:
  - Het afvoeren van de legger van de watergangen, de nummers 2585, 2590, 2595ged., 2605, 2610, 2615 en 2620ged., inclusief de stuwen en dammen met duikers;
  - Het afvoeren van de legger van de inlaat en duiker, nummer 9101, in watergang, nummer W2655;
  - Het plaatsen op de legger van de nieuwe watergang, inclusief de 2 nieuwe stuwen en 1 nieuwe betonnen duiker naar de Vledder- en Wapserveense Aa;
  - Het plaatsen op de legger van 1 nieuwe stuw in watergang, nummer W2595;
  - Het plaatsen op de legger van de nieuwe kade als overige waterkering;
- III. De operationele peilenkaart te wijzigen door het laten vervallen van de peilgebieden VL202, VL236 en VL272 en het instellen van de peilgebieden VL202a, VL236a en VL272a met de volgende peilen:
  - VL202a, min. Peil N.A.P. +0.70 meter en max. peil N.A.P. + 1.20 meter;
  - VL236a, min. Peil N.A.P. +1.25 meter en max. peil N.A.P. + 1.75 meter;
  - VL272a, min. Peil N.A.P. +1.05 meter en max. peil N.A.P. + 1.70 meter;
- IV. Aan de vergunning de onder punt 5 opgenomen voorschriften te verbinden met het oog op de in de artikelen 2.1 genoemde doelstellingen en/of de in artikel 6.11, lid 1, van de Waterwet genoemde belangen.

4. ONDERTEKENING

Namens het Dagelijks Bestuur,

S. Tinnevelt-van Berkel
Afdelingshoofd Beleid kennis
en advies

Een afschrift van de vergunning is verstuurd naar:

1. waterschap intern:
  - sector Watersystemen, afdeling Waterbeheer, Team Peilbeheer en Techniek;
  - sector Watersystemen, afdeling Waterbeheer, Team Toezicht en Handhaving;
  - sector Watersystemen, afdeling Realiseren en Meten, Cluster Meten;
  - sector Waterketen en Middelen, afdeling Bestuurszaken, Coördinator Grondvererving
2. gemeente / provincie:
  - gemeente Westerveld, Postbus 50, 7970 AB Havelte;
  - provincie Drenthe, Postbus 122, 9400 AC Assen;
3. overig:
  - Maatschappij van Weldadigheid, Majoor van Swietenlaan 28, 8382 CG Frederiksoord,
  - Voesten-Kamp BV, Polderweg 1, 8383 XS Nijensleek;
  - de heer H. Hartkamp, Dorpsstraat 34, 7971 CS Havelte;
  - Huisinga Invest BV, Busselterweg 2, 7973 KP Darp;
  - De heer R.D. Enting, Hoofdweg 71, 8383 ED Nijensleek;
  - De heer H. Beenen, Hoofdweg 55, 8383 ED Nijensleek;

5. VOORSCHRIFTEN

5.1. Ongewoon voorval

1. Vergunninghouder treft onmiddellijk maatregelen, doch binnen 24 uur, als zich een ongewoon voorval voordoet, om een nadelige beïnvloeding van de kwaliteit van het waterstaatswerk zoveel mogelijk te voorkomen, te beperken en/of ongedaan te maken.
2. Een ongewoon voorval is een plotseling gepleegde handeling op een optredende gebeurtenis waardoor nadelige gevolgen voor het waterstaatswerk zijn ontstaan of dreigen te ontstaan.
3. De vergunninghouder dient de waterbeheerder onmiddellijk, doch binnen 24 uur, van een dergelijk ongewoon voorval in kennis te stellen.
De informatie moet bevatten:
  - de oorza(a)k(en) van het voorval en de omstandigheden waaronder het voorval zich heeft voorgedaan;
  - de ten gevolge van het voorval vrijgekomen stoffen met hun eigenschappen;
  - andere gegevens die van belang zijn om de aard en de ernst van de gevolgen van het voorval voor het waterstaatswerk te kunnen beoordelen;
  - de maatregelen die zijn genomen of worden overwogen om de gevolgen van het voorval te voorkomen, te beperken of ongedaan te maken.
4. Vergunninghouder verstrekt binnen 14 dagen na het ongewoon voorval aan de waterbeheerder de informatie over de maatregelen die worden overwogen om te voorkomen dat een zodanig voorval zich weer kan voordoen.

5.2 Algemene voorschriften

1. De vergunninghouder meldt de aanvang van de werkzaamheden minimaal 5 werkdagen van te voren.
De melding kan telefonisch bij het Team Toezicht en Handhaving telefoonnummer 0522-278600 of via een e-mail naar toezicht@reestenwieden.nl.
De werkzaamheden kunnen worden stilgelegd als de melding achterwege blijft.
2. Alle op grond van de vergunning te verrichten werkzaamheden moeten eenmaal begonnen onafgebroken worden voortgezet en zo spoedig mogelijk worden voltooid.
3. De vergunning vervalt wanneer daarvan binnen 36 maanden na dagtekening geen gebruik is gemaakt. Dit geldt ook als de werkzaamheden langer dan een aaneengesloten periode van zes maanden hebben stilgelegen.
4. De aanvoer en/of afvoer van oppervlaktewater of het gebruik en/of onderhoud van waterstaatswerken mag tijdens de uitvoering van de werkzaamheden niet worden belemmerd.

5.3 Bijzondere voorschriften

1. Vergunninghouder legt de uitbreiding van de zandwinning aan en voert de noodzakelijke werkzaamheden uit in overeenstemming met de ligging, profielen, afmetingen en hoogtes op de bijbehorende tekening van de Cluster Advies en Vergunning d.d. 16-01-2014, met een schaal van 1:3.000.
2. Vergunninghouder graaft de nieuwe watergang met onderhoudspad tussen watergang, nummer W2580, en de Vledder – en Wapserveense Aa geheel op zijn eigendom.

3. Vergunninghouder legt een onderhoudspad met een breedte van minimaal 4,00 meter aan langs de nieuwe watergang en watergang, nummer W2595, voor het uitvoeren van het onderhoud met breedspoormachines.
4. Vergunninghouder onderhoudt de nieuwe watergang tot dat alle werken zijn aangelegd. Daarna draagt de vergunninghouder het onderhoud schriftelijk over aan het waterschap. Het waterschap Reest en Wieden neemt de watergang voor de volle breedte in onderhoud en blijft de onderhoudsplichtige van watergang, nummer W2595.
5. Vergunninghouder onderhoudt het onderhoudspad langs de nieuwe watergang en watergang, nummer W2595ged. De frequentie komt minimaal overeen met het aantal keren dat het waterschap het onderhoud aan de watergang uitvoert.
6. Het waterschap Reest en Wieden wordt de onderhoudsplichtige en bedienaar van de 4 stuwen. Vergunninghouder draagt de stuwen direct na aanleg schriftelijk over aan het waterschap.
7. Het waterschap wordt de onderhoudsplichtige van de nieuwe betonnen duiker door waterkering, nummer O255. Vergunninghouder draagt de duiker direct na aanleg schriftelijk over aan het waterschap.
8. Vergunninghouder legt een kwelsloot aan op zijn eigendom langs de nieuwe waterkering ter hoogte van het perceel Vledder, sectie K, nummer 936. Hij sluit de kwelsloot aan op watergang, nummer W2655.
9. Vergunninghouder doet er alles aan om nadelige gevolgen, zoals wateroverlast, te voorkomen in het omliggende gebied. Als er aanvullende werken noodzakelijk zijn om deze gevolgen te verhelpen en/of te voorkomen dan dient hij deze alsnog (direct) uit te voeren op eerste aanzegging van het waterschap of andere belanghebbenden.
10. Vergunninghouder voert de werkzaamheden uit in overleg met de afdeling waterbeheer en/of de heer H. ter Horst van het waterschap.

6. PROCEDURE

6.1. Algemeen

De aanvraag is op 26 november 2013 bij het waterschap ingediend. Het waterschap heeft de aanvraag conform artikel 6.15 Waterwet doorgestuurd naar burgemeester en wethouders van de gemeente Westerveld bij brief van 16 januari 2014, nummer 0120.

De aanvraag is geregistreerd in het omgevingsloket onder aanvraagnummer 1085131 en bij het waterschap onder nummer 2013 - 1944.

6.2. Bekendmaking

Op grond van de Wet elektronische bekendmaking publiceert het waterschap Reest en Wieden vanaf 1 juli 2012 de openbare bekendmakingen via www.reestenwieden.nl/actueel/bekendmakingen. Gedurende zes weken na datum van bekendmaking kunnen belanghebbenden tegen dit besluit bezwaar maken. Het besluit en de daarbij behorende stukken kunnen worden ingezien in het waterschapshuis te Meppel, Blankenstein 540.

Bijlage 1. Informatie

Leges

U bent op grond van de legesverordening van het waterschap Reest en Wieden leges verschuldigd. De leges voor deze watervergunning bedragen € 53,74. U ontvangt binnenkort een afzonderlijke nota voor de betaling van de leges.

Rechtsbescherming

Tegen dit besluit kan op grond van de Algemene wet bestuursrecht binnen zes weken na datum van verzending van deze brief een bezwaarschrift bij het Dagelijks Bestuur van het waterschap worden ingediend. Ook kan om een voorlopige voorziening bij de voorzieningenrechter van de rechtbank Assen worden verzocht. Voor nadere informatie zie bijlage 3.

Eigendom

Door de uitbreiding van de zandwinning vervallen onder andere de watergangen, de nummers 2585, 2590, 2595ged en 2605. Deze watergangen zijn in eigendom bij het waterschap. Het eigendom van de ondergrond moet worden overgedragen aan Hellinga. Het gaat om de percelen Vledder, sectie K, de nummers 454 en 1459ged.

Het waterschap neemt contact op met de vergunninghouder voor het sluiten van de overeenkomst. De kosten zijn voor rekening van de vergunninghouder.

De ondergrond van de watergang, de nummers 2610, 2615 en 2620, de percelen Vledder, sectie K, de nummers 925 en 1372, blijft in eigendom en (privaatrechtelijk) onderhoud van het waterschap.

Flora- en Faunawet

U bent zelf verantwoordelijk voor het werken volgens de Flora- en Faunawet.

Besluit bodemkwaliteit

Indien u bouwstoffen, grond of baggerspecie wilt toepassen in het uit te voeren werk dan is hierop het Besluit bodemkwaliteit (Bbk) van toepassing. Voor meer informatie over het Bbk verwijzen wij u naar: <http://www.agentschapnl.nl/onderwerp/besluit-bodemkwaliteit>.

Tenminste 5 dagen voordat u met de toepassing van bouwstoffen, grond of baggerspecie start dient u hiervan een melding te doen via www.meldpuntbodempkwaliteit.nl

In de volgende situaties bent u echter vrijgesteld van het doen van een melding:

- U bent een particulier;
- U past schone grond of baggerspecie toe in een hoeveelheid van minder dan 50 m3.

Overige vergunningen en/of meldingen

Deze vergunning treedt niet in de plaats van andere vergunningen, ontheffingen en/of meldingen. U hebt waarschijnlijk op grond van het bestuursrecht en/of privaatrecht voor het uitvoeren van de werkzaamheden ook toestemming nodig van andere instanties en/of eigenaren.

Voordat u begint met de uitvoering van de werkzaamheden adviseren wij u in ieder geval te informeren bij de gemeente Westerveld, Postbus 50, 7970 AB Havelte en/of de provincie Drenthe, Postbus 122, 9400 AC Assen.

Gebruik materiaal

Alle te gebruiken en te verwerken materialen mogen niet in strijd zijn met de Waterwet, het Besluit bodemkwaliteit, het Besluit lozen buiten inrichtingen en de Wet Milieubeheer.

Bijlage 2. Tekeningen en stukken

De volgende tekening(en) ma(a)kte(n) onderdeel uit van de vergunning van het Dagelijks Bestuur van het waterschap Reest en Wieden:

- 4 tekeningen: topografisch kaart, tekeningen bestaande en uitbreiding zandwinning, tekening gronddepot;
- Cluster Advies en Vergunningen d.d. 16 januari 2014, met een schaal van 1 : 3.000;
- Geotechnische analyse d.d. 11 september 2013;
- Geotechnisch onderzoek d.d. 8 maart 2013;
- Geohydrologisch onderzoek d.d. 22 november 2013;
- Visie landschapsplan d.d. 11 april 2011;
- Principeverzoek d.d. 13 december 2012, 2012-mhv-03.

Bijlage 3. Rechtsbescherming

Bezwaar en beroep tegen besluiten van waterschap Reest en Wieden

U hebt zojuist een besluit ontvangen van het waterschap Reest en Wieden. In dit besluit wordt u door het waterschap een recht verleend of geweigerd, bijvoorbeeld een vergunning, een ontheffing of een subsidie.

Ook kan het zijn dat het waterschap aan u een verplichting om iets te doen, of juist om iets te laten heeft opgelegd. Deze beslissing kan genomen zijn door of namens het Algemeen Bestuur, het Dagelijks Bestuur of de voorzitter.

Het is natuurlijk mogelijk dat u het met de genomen beslissing niet eens bent. Daarom biedt de Algemene wet bestuursrecht (Awb) u de mogelijkheid bezwaar te maken tegen deze beslissing of daartegen beroep in te stellen. U kunt dit doen als u belanghebbende bent, dat wil zeggen als uw belang rechtstreeks bij het besluit is betrokken. Dit kan bijvoorbeeld het geval zijn als u van mening bent dat u schade lijdt door het genomen besluit. Dit hoeft geen financiële schade te zijn. Het is ook mogelijk dat u schade lijdt die niet in geld is uit te drukken. Die schade kan op verschillende manieren ontstaan. Bijvoorbeeld als een aangevraagde vergunning niet wordt verleend, maar er kan ook schade ontstaan als gevolg van de voorwaarden die bij een verleende vergunning worden opgelegd. Wat kunt u doen als u het niet eens bent met de voor u liggende beslissing? De Awb biedt u verschillende mogelijkheden. Voor u kunnen de volgende mogelijkheden van belang zijn.

A. Bezwaarschrift

Als u bezwaar heeft tegen het besluit van het waterschap, kunt u een bezwaarschrift indienen bij:
Dagelijks Bestuur van het waterschap Reest en Wieden
Postbus 120
7940 AC Meppel

Het bezwaarschrift moet binnen zes weken na de datum van verzending van het besluit zijn ontvangen door het bestuursorgaan dat het besluit heeft genomen. Als er alleen een datering op het besluit staat, zonder datum van verzending, dan betekent dit dat het besluit op dezelfde dag als die van de datering is verzonden. Indienen van een bezwaarschrift is – afgezien van portokosten – kosteloos.

Het bezwaarschrift moet volgens de Awb aan enkele minimumeisen voldoen en daarom ten minste bevatten:

- naam en adres van de indiener;
- de dagtekening;
- een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar is gericht;
- de gronden (redenen) van het bezwaar;
- eventueel een afschrift van het besluit waartegen het bezwaar is gericht; is dit niet mogelijk, vermeldt dan datum en nummer van het besluit.

Als het bezwaarschrift niet voldoet aan deze eisen of te laat (na zes weken) is ingediend, kan het bezwaarschrift niet-ontvankelijk worden verklaard. Dit betekent dat het bestuursorgaan niet inhoudelijk op uw bezwaren hoeft in te gaan.

Na ontvangst van het bezwaarschrift door het bestuursorgaan, ontvangt u een ontvangstbevestiging. U wordt in de meeste gevallen in de gelegenheid gesteld uw bezwaren nader mondeling toe te lichten. Voor dit zogenaamde horen wordt u apart uitgenodigd. Een onafhankelijke commissie zal uw bezwaarschrift behandelen en u horen. Deze commissie brengt na het horen een advies uit aan het betreffende bestuursorgaan. Het bestuursorgaan neemt de beslissing op uw bezwaarschrift.

B. Beroepschrift

Als u het niet eens bent met de op uw bezwaarschrift genomen beslissing kunt u binnen zes weken na de dag van verzending van dat besluit beroep instellen bij de rechtbank te Assen.

U kunt het beroepschrift sturen aan:
Rechtbank Noord-Nederland
Locatie Assen, afdeling Bestuursrecht
Postbus 200
9400 AE Assen

Voor een beroepschrift gelden dezelfde minimumeisen als voor een bezwaarschrift (zie onder A.)

U kunt ook digitaal beroep instellen bij genoemde rechtbank via <http://loket.rechtspraak.nl/bestuursrecht>. Daarvoor moet u wel beschikken over een elektronische handtekening (DigiD). Voor de precieze voorwaarden kunt u terecht op de genoemde site.

U moet voor indiening van een beroepschrift bij de rechtbank zogenaamde griffierechten betalen. U ontvangt hierover bericht van de griffier van de rechtbank. Voor de hoogte van het griffierecht zie www.rechtspraak.nl. Deze griffierechten krijgt u terug als de beroepszaak gunstig voor u afloopt. U bent niet verplicht een advocaat in te schakelen. Over wat u in deze procedure verder mag of moet doen, ontvangt u bericht van de rechtbank.

C. Voorlopige voorziening

Als u tegen een besluit bezwaar maakt of beroep instelt, heeft dit geen schorsende werking. Dit betekent dat het genomen besluit mag worden uitgevoerd. Uitvoering van een besluit kan echter nadelig voor u zijn. Daarom kunt u, zolang er nog geen definitieve uitspraak over uw bezwaar of beroep is, bij afzonderlijke brief een voorlopige voorziening – bijvoorbeeld een schorsing – vragen aan de voorzieningenrechter van de rechtbank.

U kunt uw verzoek richten aan:
De voorzieningenrechter van de Rechtbank Noord-Nederland
Locatie Assen, afdeling Bestuursrecht
Postbus 200
9400 AE Assen
Faxnummer 0592-339338

Wordt uw verzoek ingewilligd dan wordt een speciale regeling getroffen voor de periode dat uw bezwaar- of beroepschrift nog in behandeling is. U bent voor de indiening van een verzoek om een voorlopige voorziening griffierecht verschuldigd. Deze griffierechten zijn even hoog als de griffierechten voor de indiening van een beroepschrift (zie onder B). Nadere informatie over de procedure ontvangt u van de rechtbank.

D. Kostenvergoeding

U kunt bij het waterschap een verzoek doen om de kosten te vergoeden die u redelijkerwijs heeft moeten maken voor het voeren van de bezwaarschriftenprocedure. Het verzoek kan alleen worden gedaan in de fase voordat het bestuursorgaan / beroepsorgaan op uw bezwaar / beroep heeft beslist. U kunt daarom het beste zo vroeg mogelijk in de procedure, dus in uw bezwaarschrift/ beroepschrift, verzoeken om vergoeding van kosten. Wanneer en onder welke voorwaarden uw kosten voor vergoeding in aanmerking komen, kunt u vinden in het Besluit proceskosten bestuursrecht (Stb. 2002, 113). Dit document is op aanvraag verkrijgbaar bij de afdeling Bestuurszaken van het waterschap, telefoonnummer 0522-276767.

E. Wet Rechtstreeks Beroep

Als u tegen een besluit bezwaar wilt maken, is het volgen van de bezwaarschriftenprocedure de hoofdregel. In bepaalde gevallen kan het bestuursorgaan het bezwaarschrift doorzenden voor rechtstreeks beroep bij de bestuursrechter. U slaat dan de bezwaarschriftenprocedure over, als partijen het daarover eens zijn. Het verzoek moet u in het bezwaarschrift vermelden. Wanneer en onder welke voorwaarden uw verzoek kan worden ingewilligd, kunt u vinden in de Wet rechtstreeks beroep (Stb. 2004, 220). Dit document is op aanvraag verkrijgbaar, bij de afdeling bestuurszaken van het waterschap, telefoonnummer 0522-276767.

BIJLAGE 6

Assen, 28 oktober 2014

Ons kenmerk VTH/2014006290

Onderwerp: Ontgrondingenwet; beoordeling inzake beoordelingsplicht Milieueffectrapportage (m.e.r.)
G. Hellinga B.V.

**BEOORDELING VAN GEDEPUTEERDE STATEN VAN DRENTHE INZAKE MILIEUEFFECT-
RAPPORTAGEPLICHT G. HELLINGA B.V. TE STEENWIJK (GEMEENTE WESTERVELD)**

1. Onderwerp

Op 9 september 2014 hebben wij de aanmeldingsnotitie "*Westerveld Nijensleek - Uitbreiding en wijziging zandwinning Aanmeldingsnotitie t.b.v. m.e.r., beoordelingsprocedure*" d.d. 4 september 2014, ontvangen van G. Hellinga B.V. te Steenwijk in verband met de voorbereiding van de aanvraag voor een vergunning op grond van de Ontgrondingenwet.

De in voorbereiding zijnde aanvraag heeft betrekking op een vergunning voor de uitbreiding van een bestaande zandwinning, waarvoor bij besluit van 17 januari 1984, nummer I/6/2.609 en 19 mei 1998, kenmerk LG/A1/9802712, naderhand verlengd bij besluit van 20 oktober 2003, kenmerk LG/A7/2003007344 tot 1 januari 2014 vergunning is verleend. De beoogde uitbreiding, die in twee fasen zal worden gerealiseerd, zal een oppervlakte krijgen van ongeveer 12,5 ha.

Deze aanmelding wordt gedaan omdat de beoogde activiteit staat vermeld in bijlage D, categorie 16.1, van het Besluit milieueffectrapportage. Onder categorie 16.1 valt onder andere (uitbreiding van) de winning van oppervlaktedelfstoffen uit de landbodem, anders dan turfwinning.

Op grond van bijlage D geldt een m.e.r.-beoordeling indien een activiteit betrekking heeft op een terreinoppervlakte van 12,5 hectare of meer.

Het initiatief van G. Hellinga B.V. betreft een uitbreiding van een bestaande winning van oppervlaktedelfstoffen van 12,5 hectare of meer. Dat betekent dat Gedeputeerde Staten ten behoeve van deze aanvraag inzake een vergunning op grond van de Ontgrondingenwet vooraf moeten beoordelen of zij vanwege de belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu die de activiteit kan hebben, als bedoeld in artikel 7.2, eerste lid, van de Wet milieubeheer, het maken van een Milieueffectrapport (MER) noodzakelijk achten.

Voor activiteiten die onder de m.e.r.-beoordelingsplicht vallen, geldt dat deze niet m.e.r.-plichtig zijn, tenzij de activiteiten belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu kunnen hebben waardoor een m.e.r.-plicht gerechtvaardigd is.

2. Toetsingskader

Voor de hier aan de orde zijnde activiteit moet een m.e.r.-beoordeling plaatsvinden. Bij deze beoordeling dienen wij rekening te houden met de in bijlage III bij de EEG-richtlijn milieu-effectbeoordeling aangegeven omstandigheden (artikel 7.17, derde lid, van de Wet milieubeheer).

Deze omstandigheden hebben betrekking op:

- a. de kenmerken van het project;
- b. de plaats van het project;
- c. de kenmerken van het potentiële effect van het project.

3. Beoordeling

a. de kenmerken van het project

Bij de kenmerken van het project is in het bijzonder in overweging genomen de omvang van het project, de cumulatie met andere projecten, het gebruik van natuurlijke hulpbronnen, de productie van afvalstoffen, verontreiniging en hinder, risico van ongevallen met name gelet op de gebruikte stoffen of technologieën.

Het project betreft een uitbreiding van de bestaande zandwinning in noordoostelijke richting en een vergroting van de huidige putdiepte naar - 20 m NAP. Er zal gebruik worden gemaakt van de bestaande ontsluitingen, verhardingen en bebouwing. Uit de aanmeldingsnotitie blijkt dat wordt ingeschat dat de te winnen hoeveelheid zand in de orde van grootte ligt van de bestaande zandwinning zijnde ongeveer 22.000 m³ per jaar.

Er is geen sprake van nieuwe projecten in de omgeving. Dat betekent dat er geen cumulatieve effecten met de beoogde zandwinning zijn te verwachten.

Ook levert het initiatief geen zodanige productie van afvalstoffen of mogelijk verontreiniging of hinder dat sprake is van belangrijke nadelige effecten voor het milieu. Dit geldt ook voor het risico op ongevallen.

b. de plaats van het project

Bij de mate van kwetsbaarheid van het milieu in de gebieden waarop de projecten van invloed kunnen zijn, is in overweging genomen het bestaande grondgebruik met in het bijzonder aandacht voor de in de nabijheid liggende ecologische hoofdstructuur en Natura 2000-gebieden.

Het plangebied ligt niet in een gevoelig gebied, zoals een Nationaal Landschap, een beschermd natuurmonument, een Natura 2000-gebied, een watergebied van internationale betekenis of een kern- of natuurontwikkelingsgebied binnen de ecologische hoofdstructuur.

Het plangebied ligt nabij verschillende Natura 2000-gebieden. Voor deze Natura 2000-gebieden geldt dat deze op een zodanige afstand van de zandwinning zijn gelegen (minimaal 3 km), dat het niet aannemelijk is dat de zandwinning invloed heeft op deze gebieden.

Vlakbij het plangebied liggen enkele gebieden die zijn begrensd als provinciale ecologische hoofdstructuur. Er is naar aanleiding van het initiatief geen sprake van areaalverlies en versnippering. Daarnaast wordt in de aanmeldingsnotitie aangegeven dat uit onderzoek is gebleken dat ook geen belangrijke negatieve geohydrologische effecten zullen optreden.

In het plangebied is een dassenburcht gelegen. Volgens het in het kader van deze aanmeldingsnotitie uitgevoerde ecologisch onderzoek wordt deze naar alle waarschijnlijkheid bewoond door een solitair dier. De uitvoering van het project zal in de eerste fase geen invloed hebben op de dassenburcht. Deze bevindt zich namelijk in een stijlwand van de bestaande zanddepots. Bij de uitvoering van de tweede fase zal bij verwijdering of verplaatsing van de dassenburcht rekening moeten worden gehouden met de Flora- en Faunawet.

Volgens de archeologische verwachtingskaart van de gemeente Westerveld (Aalbersberg, 2010) valt de zuidelijke helft van het plangebied binnen een beekdalbodem met veen. Aan de zuidzijde bevindt zich een dekzandkop binnen het beekdal. Aan de noordzijde van het plangebied bevindt zich een deels afgegraven denkzandwelling, bedekt met ten dele afgegraven veen en een grondmorenewelling.

Het beekdal en de daarin aanwezige dekzandkop hebben een hoge archeologische verwachting. De dekzandwelling heeft een middelhoge verwachting en de grondmorenewelling een lage verwachting.

Het project zal worden uitgevoerd in het landelijke gebied van de gemeente Westerveld, een gebied met een lage bevolkingsdichtheid. In de directe omgeving bevinden zich geen (grote) woonkernen.

c. de kenmerken van het potentiële effect van het project.

Gelet op hetgeen omschreven onder a en b valt niet te verwachten dat er sprake is van potentieel ernstige effecten van het project. Dit wordt mede bevestigd door de aanmeldingsnotitie en de resultaten van de bij de aanmeldingsnotitie gevoegde onderzoeken, te weten;

- geohydrologisch onderzoek;
- geotechnische analyse;
- archeologisch onderzoek, en;
- ecologisch onderzoek.

De Flora- en Faunawet biedt ter bescherming van de dassenburcht voldoende waarborgen en een individuele verblijfplaats van een beschermde diersoort rechtvaardigt nog niet het opstellen van een m.e.r.

In het archeologische rapport wordt op voldoende wijze ingegaan op de bescherming van de archeologische waarden in het plangebied.

Uit de aanmeldingsnotitie blijkt dat relevante milieueffecten, in het geval dat deze al optreden na de maatregelen die worden genomen (bijvoorbeeld op waterhuishoudkundig vlak), hooguit gering van aard zijn.

Er zullen geen belangrijke negatieve milieugevolgen optreden.

4. Conclusie

Uit de verkregen inzichten blijkt dat kan worden uitgesloten dat de activiteit belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu kan hebben. Dit betekent dat er geen noodzaak bestaat tot het opstellen van een milieueffectrapport.

5. Procedure

Een m.e.r.-beoordelingsbesluit is een voorbereidingsbeslissing in de zin van artikel 6.3 van de Algemene wet bestuursrecht. Een dergelijke beslissing is niet zelfstandig vatbaar voor bezwaar en beroep, tenzij dit besluit een belanghebbende los van het voor te bereiden besluit rechtstreeks in zijn belang treft. Voor zover belanghebbenden geen bezwaar of beroep kunnen instellen tegen het voorbereidingsbesluit, kunnen zij hun bezwaren tegen het besluit kenbaar maken in het kader van de inspraak- en/of rechtsbeschermingsprocedure ten behoeve waarvan het m.e.r.-beoordelingsbesluit is genomen. In dit geval betekent dit dat eventuele bezwaren tegen het m.e.r.-beoordelingsbesluit kenbaar worden gemaakt in de procedure omtrent verlening van de gevraagde vergunning op grond van de Ontgrondingenwet.

Deze beslissing wordt gepubliceerd en samen met de aanmeldingsnotitie gedurende een periode van zes weken ter inzage gelegd. Publicatie vindt plaats in een huis-aan-huisblad en in de Staatscourant.

Beslissing

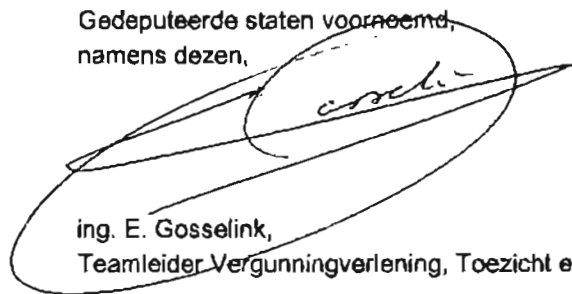
Gedeputeerde Staten van Drenthe;

gelet op het bepaalde in de Wet milieubeheer en vorenstaande overwegingen;

BESLUITEN:

dat voor de activiteiten als omschreven in de aanmeldingsnotitie voor de m.e.r.-beoordeling *"Westerveld Nijensleek - Uitbreiding en wijziging zandwinning Aanmeldingsnotitie t.b.v. m.e.r., beoordelingsprocedure"* van 4 september 2014 van G. Hellinga B.V. te Steenwijk geen Milieueffect-rapport dient te worden opgesteld.

Gedeputeerde staten voornoemd,
namens dezen,

ing. E. Gosselink,
Teamleider Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving

Bijlage(n):

Een origineel van het besluit is verzonden aan G. Hellinga B.V., t.a.v. de heer J. de Laat, Oevers 15, 8331 VC Steenwijk.

en een afschrift van dit besluit te zenden aan:

- het college van burgemeester en wethouders van Westerveld, Postbus 50, 7970 AB Havelte
- het dagelijks bestuur van het waterschap Reest en Wieden, Postbus 120, 7940 AC Meppel